

5. Ordre du jour (suite)

Ech géif also elo proposéieren, datt ech dës Diskussioun provisoersch zoumaachen, datt mer deen nächste Text, wat e Modell 3 ass, elo duerchhuelen an no deem Modell 3 op dës Resolutioun zrëckkommen. Da géif ech just dozou den Auteur mat deenen zoustänneg Leit bieden, sech vläicht fënnef oder zéng Minuten Zäit ze huelen, fir déi Aarbecht elo ze maachen.

Wann Der domat d'accord sidd?

(Assentiment)

Ass een dergéint?

(Négation)

Da maache mir dat esou. Ech maachen dës Punkt provisoersch zou a mir kommen elo direkt zum nächste Punkt vum Ordre du jour.

6. 8353 – Projet de loi portant introduction d'un paquet de mesures en vue de la relance du marché du logement et portant modification

1° de la loi modifiée du 22 frimaire an VII organique de l'enregistrement ;

2° de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu ;

3° de la loi modifiée du 7 août 2023 relative aux aides individuelles au logement ;

4° de la loi du 7 août 2023 relative au logement abordable

An dat ass de Projet de loi 8353 iwwert d'Aféierung vun enger Rei Mesüren, déi de Logementssecteur solle redynamiséieren. D'Riedezäit ass nom Modell 3 opgedeelt. Ech maachen awer drop opmierksam, datt de Modell 3 deen neie Modell 3 ass, dee mat deem ale Modell 2 korrespondéiert – fir déi Leit, déi nach wëssen, wat dat eent an dat anert heescht. Et gëtt awer just eng Particularitéit. Dat ass, datt d'Conférence des Présidents hei de Rapportere méi Zäit ginn huet, 30 Minuten, an och der Regierung méi Zäit ginn huet, och 30 Minuten, fir kënnen zu deem Projet ze schwätzen. D'Riedezäite sinn also: 30 Minutte fir d'Rapportere, fir d'CSV 62, d'DP 48, d'LSAP 42, d'ADR 30, déi gréng 20, d'Piraten 15, déi Lénk 15 an d'Regierung 30 Minuten. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Alex Donnersbach, d'Madamm Carole Hartmann, d'Madamm Paulette Lenert, d'Madamm Alexandra Schoos, den Här François Bausch, den Här Marc Goergen, den Här David Wagner an den Här Franz Fayot. An d'Wuert huet elo fir unzefänken d'Corapportrice vum Projet de loi, déi honorabel Madamm Diane Aehm. Madamm Aehm, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Finances et de la Commission du Logement et de l'Aménagement du territoire

Mme Diane Aehm (CSV), corapportrice | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, haut de Mëtteg stëmme mir of iwwert de Gesetzesprojet 8353, dee weesentlech besser bekannt ass als de Paquet Logement. Wéi aus dem Exposé des motifs vum Gesetzesprojet ervirgeet, ass den Immobiliesecteur de Moment praktesch am Leerlauf. D'Zuel vun den Immobilieprojeten ass réckleefeg, gradesou wéi och d'Zuel vun den Transaktiounen um Immobilie-marché. D'Stëit kënn sech ëmmer manner eng Wunneng leeschten, bedéngt duerch engersäits déi héich Zësen, awer och anerersäits duerch d'Baupräisser, déi ëmmer weider eropginn.

Am drëtten Trimester 2023 gouf et op een Trimester gesinn am mannste Verkeef vum Haiser, Appartements an Terrainen zënter 2007. Wat de spezifesch Beräich vun de Ventes en l'état futur d'achèvement, also de sougenannte VEFAen, ugeet, esou gouf et fënnemol manner Transaktiounen an den éischten dräi Trimester vum Joer 2023 wéi an der Moyenne an de Jore virun der Covidkris.

Dës Gesetzprojet vun haut de Mëtteg ass d'Äntwert vun der Regierung op déi aktuell Schwierigkeete vum Logement- a vum Bausecteur hei zu Lëtzebuerg. Et ass e Mix vu steierleche Moossnamen an net steierleche Moossnamen a betrëfft d'Privatleit, de Bausecteur an och d'Investisseuren.

Mat mengem Kolleeg, dem Gilles Baum, wäert ech Iech de Mëtteg de Rapport vun deem Gesetzesprojet virstellen. Mir goufen an enger gemeinsamer Sitzung den 28. März 2024 vun der Finanzkommissioun an der Logementskommissioun als Corapportere genannt. An der selwechter Kommissioun gouf de Gesetzesprojet virgestallt, d'Avis vum de Berufskummeren a vum Staatsrot goufen analyséiert an et goufen och eng Rei Amendementen gemaach. An der Reunión vum 2. Mee gouf dës Rapport ugeholl.

Här President, ech féieren Iech haut de Mëtteg duerch déi steierlech Moossnamen. Mäi Corapporteur, de Gilles Baum, wäert Iech déi méi spezifesch Mesüre vum Logement duerno méi no erklären. Hie wäert och op d'Avis vum de Berufskummeren a vum Staatsrot agoen.

Wat déi steierlech Mesüren ugeet, esou gëtt et verschide Mesüren, déi sech op d'Joer 2024 beschränke wäerten.

Déi éischt Mesür: de Crédit d'impôt „bëllegen Akt“. Wann een eng Immobilie keeft, fir selwer dran ze wunnen, huet een e sougenanntene Crédit d'impôt op den Enregistrementskäschten zegutt vu bis zu 30.000 Euro pro Persoun. Dës Crédit d'impôt ass am Volleksmond besser bekannt als de „bëllegen Akt“. Fir d'Joer 2024 gëtt dës Betrag op 40.000 Euro pro Steierzueler eropgesat. Wann dës zousätzlech 10.000 Euro, déi ee fir 2024 zegutt huet, net an deem Joer an Usproch geholl ginn, da verfale se ab dem Joer 2025 erm. An dës Mesür, déi zielt fir all Akt, dee bei engem Notaire tëschent dem 1. Januar 2024 an dem 31. Dezember 2024 gemaacht gëtt.

Zweete Punkt: de Crédit d'impôt location. Et gëtt mat deem Gesetzesprojet en neie Crédit d'impôt op den Enregistrementskäschten ageféiert fir Investisseuren, an dat an Héicht vun 20.000 Euro pro Persoun. D'Konditiounen, fir vun deem Crédit d'impôt kënnen ze profitéieren, sinn ënner anerem: Et muss sech ëm eng Vente en l'état futur d'achèvement handeln, also eng VEFA. Den Akt beim Notaire muss zwëschent dem 1. Januar an dem 31. Dezember 2024 gemaach ginn. D'Immobilie muss während mindestens zwee Joer verlount ginn. An de Locataire muss spëitstens véier Joer nom Datum vum Akt beim Notaire an der Immobilie wunnen.

Drëtt Mesür: d'Besteuerung vun der Plus-value aus dem Verkauf vun enger Immobilie mam Véierels oder mam Quart vum Taux global. Wann een aktuell eng Immobilie verkeeft, vun där ee méi wéi zwee Joer Proprietär ass, da bezilt een um Benefiss aus deem Verkauf e Steierbetrag, deen d'Hallschent vu sengem globale Steiertaux ass. Dat ass den duerchschnëttleche Steiersaz, deen een op all senge Revenue bezilt. Wann een am Joer 2024 eng Immobilie verkeeft, gëtt dës Steierbetrag, deen een um Benefiss vum Verkauf bezilt, op ee Véierel vu sengem duerchschnëttleche Steiersaz erofgesat.

Véiert Mesür: d'Erëmaféiere vun der steierlecher Neutralitéit vun de Plus-valuen op Immobilien. Wann een am Joer 2024 en Immeuble verkeeft, da kann een d'Plus-value aus deem Verkauf steierlech neutraliséieren ënner der Konditioun, dass dës Plus-value entweeder op eng Immobilie transferéiert gëtt, déi ënner dem Regime vun der Gestion locative sociale verlount gëtt, oder dass d'Immobilie A+ klasséiert ass, wat d'Energieperformance, d'thermesch Isolatioun an d'Émweltperformance ugeet. Dës mussen nei gebaute Gebaier sinn an den Transfert vun der Plus-value muss bis spëitstens d'Steierjoer 2026 gemaach ginn.

Fënneft Mesür: d'Eropsetze vum Taux a vun der Dauer vum Amortissement vu Mietwunnengen. Wéi ech schonn a mengem mëndleche Rapport virdrun ernimmt hunn, huet haaptsächlech de Bausecteur de Moment ganz grouss Problemer an et geet drëm, fir eeben dës Secteur um Lafen ze halen. Dowéinst gi mat dëser Mesür d'Investisseuren encouragéiert, a sougenannte VEFAen ze investéieren. An eeben aus deem Grond kënnen Investisseuren, déi tëschent dem 1. Januar an dem 31. Dezember 2024 an eng VEFA investéieren, vun engem Abatement construction spécial just fir dës VEFA profitéieren.

Dësen Abatement gesäit vir, dass ab dem Joer, wou d'Immobilie fäerdeggestallt ass, an déi folgend sechs Joer den Investisseur kann zousätzlech 4 % Amortissement geltend maachen. Dës 4 % komme bei déi 2 % Amortissement derbäi, déi op all Immobilie kënnen geltend gemaach ginn. De gesamten Amortissement beleeft sech also op 6 % vum Wäert vun der Immobilie ouni den Terrain. Den Abatement, dee mat dëser Mesür pro Joer geltend gemaach ka ginn, därëf net méi héich si wéi 250.000 Euro.

Niewent deene Mesüren, déi ech Iech elo opgezielt hunn an déi sech op d'Joer 2024 beschränken, ginn et och eng Partie Mesüren, déi struktureller Natur sinn.

Déi éischt Mesür ass d'Eropsetze vun der Exemptioun vun den Netcorevenuen, déi een aus der Gestion locative sociale kritt. Wann e Proprietär seng Immobilie an d'Gestion locative sociale gëtt, huet e bis elo 75 % vu sengem Revenu locatif aus dëser Immobilie steierfräi. An Zukunft gëllt dat fir 90 % vum Revenu locatif.

Zweet Mesür: d'Ausdeene vum Regime vun der Exemption d'impôt vum der Plus-value, wann een un de Fonds du logement verkeeft. Bis elo huet ee keng Steieren op der Plus-value vum Verkauf vun enger Immobilie bezuelt, wann een dës Immobilie entweeder un de Staat, un eng Gemeng oder un e Gemengesyndikat verkaaft huet. Ab deem Joer gëllt dat selwecht, wann een un de Fonds du logement verkeeft.

Drëtt Mesür: d'Aféiere vun enger deelweiser Exonération fiscale vun de Primmen, déi e Patron engem jonke Salarié bezilt, fir him ze hëllefen, säi Logement ze bezuelen. Dat heissen ass eng nei Mesür, déi et bis elo nach net gëtt. D'Lëtzebuurger Wirtschaft huet ëmmer méi Schwierigkeeten, qualifizéiert Leit ze fannen, Stéchuert: Talentattraction. Ech mengen, ech hat a mengem Budgetrapport laang a breet dovunner geschwat. En Deel vun de Problemer sinn déi héich Logementspräisser bei eis. Aus deem Grond gëtt och déi nei Mesür hei agefouert, déi eng deelweis Steierbefreiung virgesäit op Primmen, déi Patrone jonke Matarbechter bezuelen, fir hinne beim Bezuele vun hirem Logement finanziell ënner d'Ärm ze gräifen. Dës Primm gëtt am Gesetzesprojet als Prime locative bezeechent.

25 % vun der Prime locative sinn an Zukunft steierfräi, an dat bis zu enger maximaler Prime locative vun 1.000 Euro de Mount fir eng Persoun, déi Vollzäit

schaft. Mee dat Ganzt ass un e puer Konditiounen gekoppelt: De Salarié däerf op den 1. Januar vum Steuerjoer nach keng 30 Joer al sinn. D'Prime locative, déi de Patron sengem Salarié bezitt, däerf net méi héich si wéi de Loyer, dee vum Salarié bezuelt gëtt. An d'Bruttojoresgehalt mat allen Avantagen ausser der Prime locative däerf net méi héich si wéi 30-mol de qualifizéierte monatleche Mindestloun. Et ass och nach bei dësem Punkt ze erwänen, dass de Salarié, deen eng Prime locative vu sengem Patron kritt, net muss zu Lëtzebuerg wunnen. De Salarié kann och an engem anere Land wunnen.

An dann hu mer nach eng Mesür dran, déi och am Gesetz drasteet, awer net onbedéngt elo spezifesch ass fir dat heiten. Dat ass: Um Niveau vun der Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA gëtt et nach eng kleng technesch Ännerung, fir dass den Enregistrement déi Gelder, déi hien nach zegutt huet, andreiwé kann.

An dann, last but not least, gëtt et awer och nach e Punkt, deen net onwichtig ass an deen och mat dësem Gesetzesprojet ofgeännert gëtt, an dat ass d'Definitioun vun engem Bénéfice de spéculation beim Verkauf vun enger Immobilie. Wann een ab dem Steuerjoer 2025 eng Immobilie verkeeft, vun där ee manner wéi fënnf Joer Proprietär war, da gëtt de Benefiss aus dësem Verkauf als Bénéfice de spéculation besteiert. Wann ee méi wéi fënnf Joer Proprietär war, da gëtt de Benefiss vum Verkauf als Bénéfice de cession besteiert. Bis elo waren dat zwee Joer.

Voilà, domadder wier ech fäerdeg mat mengem Deel a soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Adehm. An dann ass d'Wuert elo fir den zweete Corapporteur vum Projet de loi, den Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

M. Gilles Baum (DP), corapporteur | Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, wéi meng Virriednerin, d'Madamm Diane Adehm, et scho gesot huet, kann een et just nach eng Kéier betounen: Mir sinn eis alleguer bewosst, dass de Lëtzebuerger Wunnengsmaat virun enger grousser, grousser Erausforderung steet an dass mer eng Wunnengsnout hunn. Nieft de Steiemesuren, déi d'Madamm Adehm elo presentéiert huet, spillen dowéinst och d'Sozialmesuren eng grondleeënd an effikass Roll bei der Bekämpfung vun der Wunnengsnout. Loosst mech op dëser Plaz konkret op d'Sozialmesuren am Detail agoen.

De Projet de loi gesäit d'Aféierung vun engem éischten ëmfaassende Paquet mat enger ganzer Rei u Moosnamen vir, woumat de Marché vum Logement souwuel kuerz- wéi och mëttel- a laangfristeg redynamiséiert gëtt. Dës Mesüre goufe souwuel mat den éffentleche wéi och mat de private Partner ausgeschafft a verfolgegen en dräifacht Zil: Éischtens soll de Bau- an Handwerkssektor gestärkt ginn, fir Aarbechtsplazen ze erhalen. Zweetens soll déi aktuell Wunnengsoffer duerch d'Mesüre signifikant erhéicht ginn. An drittens geet et eis ëm eng direkt an effikass Ennerstëtzung vu Privatpersounen, déi eng Wunneng wëlle kafen oder lounen.

Am Beräich vun de Sozialmesuren gesäit dës Gesetzesprojet dofir eng punktuell Upassung vun der Legislatioun vir, mat där déi individuell Hëllef am Logement am abordabele Wunnraum gereegelt ginn, fir dass méi Leit d'Recht op eng Hëllef kréien. D'Situatioun um Logementsmaat huet sech an deene leschte Jore spierbar verännert, an dat net zum Gudden. Dowéinst ass et nëmme verständlech, dass mir och elo den Akommesplaffong vun dësen

individuellen Hëllefën dëser Entwécklung upassen. De Plaffong, fir eligibel fir Hëllefën ze ginn, gëtt also an d'Luucht gesat.

Mat dëser Upassung komme méi Leit a Fro, fir vun den Hëllefën kënnen ze profitéieren. Sou klëmmt beispillsweis den aktuelle Plaffong fir déi nei individuell Hëllef fir e Menage mat Kanner tëschent 8 % a 25 %, jee no der Unzuel vun de Kanner.

De Plaffong vun der Subvention loyer fir Stéit mat Kanner gëtt och ugepasst. Den Ament läit dee bei 200 Euro de Mount fir eng Eenzelpersoun mat enger Pai vu maximal 3.727 Euro de Mount. Fir eng Koppel mat maximal 5.591 Euro Akommes pro Mount läit de Plaffong aktuell bei 280 Euro. Wann de Menage een oder méi Kanner huet, dann erhéicht sech de Plaffong ëm 40 Euro pro Kand. Dat heescht, am Moment kritt ee 40 Euro pro Kand, wat am Menage leeft, an dat gëtt verduebelt fir all Kand, wat am Stot ass.

Et ass eis bewosst, dass d'Subvention loyer schonn an der Vergaangenheet ugepasst ginn ass, mee opgrond vun der aktueller Situatioun an deem Drock, deen am Moment op der Locatioun besteet, ass et wichtig, de Mënschen a virun allem de Famillje mat Kanner heimat nach eng Kéier verstärkt ënnert d'Äerm ze gräifen.

Fir méi Menagen den Dram vun engem Eegenheem ze erméiglechen, gëtt des Weideren och den Akommesplaffong fir d'Prime d'accession à la propriété ugepasst. Mat dëser Upassung gëtt d'Unzuel vun den eligibele Menagen ëm iwwert d'Hallschent, fir genau ze sinn ëm 59 %, erhéicht a gläichzäiteg dann och déi potenziell Unzuel vun de Beneficiäre vun enger Prime d'épargne, well et sech hei jo ëm eng Zousazprimm vun der Prime d'accession à la propriété handelt.

Fir op déi erhéichten Zësen op Immobilienkreditter ze reagieren a fir eng Partie vun dëser Charge d'intérêts débiteurs op den Immobilienkreditter ofzedeecken, gi souwuel de maximalen Taux fir d'Subvention d'intérêt wéi och déi verschidden Akommesplaffongen fir dës Subventioun erhéicht. Den Taux maximal fir d'Subventioun läit aktuell bei 2,5 %, an dee gëtt elo op 3,5 % erhéicht, dës no statistesche Berechnungen vun der Zentralbank. Dës Moosnam gëllt souwuel fir déi nei wéi och fir lafend Prëten a soll, wéi gesot, opgrond vun den aktuell héijen Tauxen d'Zënslaascht vun den Immobilienkreditter no ënnen drécken an de Leit esou méi Loft loosse fir ze liewen.

Bei der Staatsgarantie gouf 2023 dat aalt Gesetz vun 1979 iwwerschaft an dobäi och de minimale Montant, deen een dräi Joer laang muss gespuert hunn, fir eng Staatsgarantie ze kréien, vun 290 Euro pro Joer op 1.000 Euro pro Joer eropgesat. Fir d'Transitioun vun ale Gesetz vun 1979 op dat neit Gesetz vum leschte Joer ze erliichten, gëtt eng Disposition légale geschaf, soudatt kee Bierger vun dëser Staatshëllef ausgeschloss ka ginn, och net déi Persounen, déi just nach nom ale Regime ugefaangen hunn ze spueren an dunn op eemol net méi konform waren zum neie Regime. Och dës Persounen kënnen weiderhi vun der Staatsgarantie profitéieren.

Ausserdem ginn opgrond vun den aktuell héijen Taux d'intérêts um Immobiliemarché och d'Viraussetzung fir d'Ufroer vun der Staatsgarantie, also der Garantie de l'État, ugepasst, andeems den Taux vun 3 % op 6 % erhéicht gëtt. De maximale Prozentsaz vun de Staatsgarantien, deen am Verhältnis zu de Käschte fir de Bau respektiv de Kaf oder d'Renovatioun vum Wunnraum berechent gëtt, soll vun aktuell 30 % op 40 % erhéicht ginn, souwéi och d'Akommesgrenzen, déi fir d'Staatsgarantie gëllen. Dat stellt och eng sensibel Hëllef duer.

Mir wëlle mat dësem Gesetz och de Kaf vun abordabelem Wunnraum a vu Wunnraum à coût modéré, déi vun engem éffentlechen Träger wéi der SNHBM, dem Fonds du logement oder vun enger Gemeng geschaaft ginn, weider verstärken. An dofir gëtt och d'Aide à la pierre an dëst Gesetz matabezunn.

E Wuert zum abordabele Wunnraum an dem Wunnraum à coût modéré: Wou läit do genau den Ennerscheid? Kommt, mir huele beispillsweis de Fonds du logement. Bei engem abordabele Bauprojet leet de Staat 50 % bäi bei de Käschte vum Terrain a 50 % bei den Etüden a bei den Infrastrukturaarbechten. Bei engem Projet à coût modéré bedeelegt sech de Staat zu 50 % beim Terrain, mee net bei den Etüden an den Infrastrukturekäschten.

Et versteet sech vum selwen, dass alleguer dës Terrainen net verkaaft ginn, mee an eng Emphytéos kommen, dat heescht, et lount een déi Terrainen op 49 oder 99 Joer.

Eligibel fir de Kaf vun abordabelem Wunnraum ware bis elo Stéit mat engem Akommes bis zum sechsten Decile. Dee gëtt elo erhéicht op de siwenten Decile. Beim Wunnraum à coût modéré war et bis elo de siwenten Decile. An dat gëtt elo erhéicht op den aachtenten Decile.

Ennert deenen Zuele kënnert Der Iech vläicht net ganz vill virstellen, an dofir wollt ech Iech e puer konkret Beispiller ginn. Bei enger Eenzelpersoun gëtt de Plaffong beim abordabele Wunnraum gehuewe vu 47.700 Euro op 59.000 Euro an de Plaffong gëtt gehuewe beim Coût modéré vun 53.700 op 69.500 Euro. Fir eng Koppel ouni Kanner am abordabele Wunnraum, do geet de Plaffong erop vun 73.000 op 88.500 am Abordabelen an am Coût modéré vun 82.400 op 104.200. Fir eng Koppel mat zwee Kanner geet de Plaffong am abordabele Wunnraum erop vu 97.500 op 135.600 an am Coût modéré vun 110.000 op 159.700.

Fir de Krees vun de potenzielle Keefer fir dës abordabel Wunnengen ze erweideren, ginn d'Tariffer, déi de Plaffong festleeën, fir eligibel ze gi fir de Kaf vun abordabelem Wunnraum a Wunnraum à coût modéré, also temporär eropgesat. Soumat gëtt e Menage mat engem Nettoakommes ënnerhalb vum Decile 7, fréier Decile 6, eligibel fir de Kaf vun abordabelem Wunnraum an e Menage mat engem Nettoakommes ënnerhalb vum Decile 8, fréier den Decile 7, eligibel fir de Kaf vu Wunnraum à coût modéré.

Duerch dës zäitlech begrenzten Erweiterung soll de Krees vun de potenzielle Keefer vun abordabelem Wunnraum a Wunnraum à coût modéré kuerzfristeg ugeuerbelt ginn a geziilt deene Leit ënnert d'Äerm gegräff ginn, déi Hëllef brauchen. Deene Leit kënnen mir och elo Hëllef ubidden. An de Krees vu Leit huet sech mat der aktueller Zënssituatioun natierlech erwidert.

Dat hei ass e ganz wichtegt Gesetz, e ganz substanzieellt Gesetz, an dofir krute mer och eng Rei Avisen eran, op déi ech hei nach kuerz wëilt agoen.

(M. Fernand Etgen prend la présidence.)

De Staatsrot huet säin Accord fir dës Projet de loi ginn, nodeems enner anerem den Zäitraum, an deem den Demandeur vun enger Staatsgarantie e bestëmmte Montant ugespuert muss hunn, méi kloer definéiert gouf beziéungsweis den Zäitpunkt, vun deem den Demandeur ugefaangen huet ze spueren, méi kloer festgeluecht gouf. Dës, fir juristesche Onkloerheeten ze vermeiden a méi Kloerheet an den Text eranzebréngen.

D'Chambre des Métiers begréisst déi individuell Hëllefën, déi am Projet de loi virgesi sinn, mee si

géint et ennerstëtzen, wann dës finanziell Hëllefen zäitlech begrenzt wären, fir de Bausecteur, hiner Opfaassung no, kuerzfristeg maximal ze stimuléieren.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics ennerstëtzt och déi verschidde Sozialmesüren, stellt allerdingens d'Wierksamkeet vun de Mesüre bei Stéit mat mëttlerem a ganz klengem Akommes a Fro.

Och d'Chambre de Commerce ennerstëtzt dës Sozialmesüren aus dem Projet de loi, mee schléit des Weidere vir, dass och Privatentreprisen an dem Marché vum Kaf a vun der Locatioun vun abandablem Wunnraum a Wunnraum à coût modéré matschaffe kënnen.

Den Ordre des architectes et des ingénieurs-conseils, den OAI, schwätzt sech fir dës Mesüren aus a gëtt gläichzäiteg awer ze bedenken, dass d'Effikassitéit vun de Mesüren an engem bis zwee Joer misst evaluéiert ginn.

D'Chambre des Salariés begréisst d'Mesüren, mee weist op verschidde Propositionen hin, beispillsweis dass net nëmmen den eligibele Krees vun den Aiden erhéicht gëtt, mee och d'Hëllef selwer, an dass d'Subvention loyer net nëmme fir Leit mat Kanner an d'Luucht gesat gëtt, mee och fir Celibataires, also Leit ouni Kanner. Dës Weidere schloe si vir, dass d'Promotion vum Logement abordable sech an éischter Linn sollt iwwert d'Locatioun maachen amplaz iwwert de Verkauf an dass Wunnraum, deen ouni Erfolleg an der Vente steet, dauerhaft an d'Locatioun soll goen.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, dës Gesetzesprojet beinhalt en éischten ëmfaassende Pak mat enger ganzer Rei Moosnamen, fir de Wunnengsmaart souwuel kuerz- wéi och mëttel- a laangfristeg nees ze dynamiséieren. Et ass e wichteg Projet de loi fir d'Mënschen dobaussen, fir d'Mënschen, déi et schwéier hunn, eng Wunneng ze fannen, an ech mengen, dass mer wierklech hei e grouse Schrëtt maache fir vill Leit, deenen et am Moment net méiglech ass, en Dag iwwert dem Kapp ze kréien.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschtenen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président de séance | An ech soen dem Corapporteur, dem Här Gilles Baum, Merci.

An ech ginn d'Wuert un den éischten ageschriwwene Riedner, den honorabelen Här Alex Donnersbach.

(Hilarité)

Donnersbach.

Discussion générale

M. Alex Donnersbach (CSV) | Voilà. Also: „Donnersbach“, voilà!

(Hilarité)

Här President, fir d'éischt wëll ech de Rapporteure Merci soe fir hiren ausféierlechen an detailléierte Bericht. An da wëll ech am Numm vun der CSV d'Gesetz, de Projet de loi vun haut, ganz häerzlech begréissen. Et ass e wichteg a substanzuelle Schrëtt, fir d'Schifflag, déi mer aktuell am Bausecteur kennen, ofzefiederer a gläichzäiteg eng essentiel Entlaaschtung fir déi eenzel Stéit, fir déi d'Wunnkäschten an de leschte Joer massiv an d'Luucht gaange sinn duerch déi staark Erhéijung vun den Zësen, fir déi endlech ze entlaaschten.

Mir begréissen, dass d'Regierung hei keng Zäit verluer huet an innerhalb vun den éischten 100 Deeg dës Projet de loi deposéiert huet, e ficeliéiert huet an domat wichteg Punkten aus eise Koalitiounsprogramm vum November ëmsetzt.

Et gëtt aktuell zwou Krisen am Beräich vum Logement. Dat ass engersäits d'Baukris, déi doduerch

entstanen ass, dass d'Zëse schlagarteg duerch d'Europäesch Zentralbank an d'Luucht gaange sinn an hirem Effort, d'Inflatioun ze bekämpfen. Doduerch si vill nei Projeten op eemol net méi finanzéierbar gewiescht. An dat kann een och an den Zuele ganz gutt erkennen: Sinn et am Joer 2020 nach méi wéi 2.000 VEFaA gewiescht, sou waren et am Joer 2023 nëmmen nach 15 % vun där Unzuel. Déi Zuel illustriert gutt, wéi déif d'Kris an deem Beräich ass.

Op der anerer Säit gëtt et eng strukturell Logementskris, déi iwwer Joren entstanen ass an déi sech doduerch auszeechent, dass einfach net genuch Wunnenge gebaut gi sinn, fir mat der Demande matzehalen, déi duerch de staarke Wuesstum vun der Bevëlkerung a vun den Aarbechtsplazen iwwert déi lescht Joren entstanen ass.

Ma et ass kloer, dass mer dës zweet Kris net geléist kréien, wa mer net séier handeln am Bausecteur an elo agéieren, fir de Bausecteur opzefänken. Wann nämlech bal näischt méi gebaut gëtt, wa keng Demande méi do ass, da geet d'Offer och net an d'Luucht.

Dowéinst ass et richtig an noutwendeg, dass d'Regierung dës Projet de loi innerhalb vun den éischten 100 Deeg op d'Bee gestallt huet, fir geziilt neie Schwong an de Bausecteur ze bréngen.

Dobäi begréissen ech och ausdrécklech, dass eng Rei vu Mesüre sech retroaktiv op den 1. Januar applizéieren, well mir wëssen et, de legislative Prozess brauch seng Zäit, an et war wichteg, ab Februar den Acteure schonn ze signaliséieren, wat de Plang fir dës Joer ass, fir datt och si hir Pläng kënnen maachen.

Mir hu par ailleurs festgestallt bei deem leschten Debat iwwert de Logement hei an der Chamber, dass déi meescht Parteien hei déi Approche u sech deelen, fir elo mol séier ze handeln, fir d'Baukris hei ofzewenden an de Privathaushalter a Betriber ze hëlfe, géint déi schnell ustéigend Zësen unzegoen.

Eng Kritik, déi u sech an deem Debat vu verschiddeenen Ecker koum, war, dass d'Regierung hei Mesüren hält, déi et fir d'Investisseuren ze vill attraktiv maachen, an de Wunnengsbau ze investéieren. Deene wëll ech kloer soen, dass mer ouni Privatinvest de Constructiounssecteur aktuell net beliewe kënnen!

Une voix | Très bien!

M. Alex Donnersbach (CSV) | Mir brauche souwuel déi privat wéi déi staatlech Gelder an déi mobiliséiere mer och, fir d'Demande grad zu dësem Moment erëm an d'Luucht ze drécken. A genau dat soll dës Projet de loi erwirken, zesumme mat dem Budget, dee mer de leschte Mount gestëmmt hunn. Engersäits sollen Incentive geschafe ginn, fir de Privatinvest unzekuerbelen, notament mat deem zäitlech begrenzten Crédit d'impôt fir d'Investoren an der zäitlech begrenzter Erhéijung vum Amortissement accéléré.

Déi zäitlech Begrenzung vun dëse fiskalesche Mesüren ass d'ailleurs weesentlech, wichteg, well si en Ureiz schafft, elo ze investéieren an net an engem Joer, an zwee Joer oder an dräi Joer, mee dës Joer. Well et ass elo, wou déi Sue mussen investéiert ginn, fir d'Demande am Bausecteur erëm eropzesetzen an de Bausecteur erëm opzepäppelen.

Da wëlle mer als CSV och kloer ervirsträichen, dass net nëmmen de Privatsecteur an de Logement investéiert, ma och de Staat. Och de Staat huet an dem Budget dës Joer e groussen Invest an de Wunnengsbau gemaach. 480 Milliounen solle bis 2027 an den Opkauf vu VEFaA gestach ginn. Domat gëtt de Park vun öffentliche Wunnenge staark erwidert. An och d'Aide à la pierre, fir datt d'Gemengen an d'sozial Promoteure Logement maachen, geet vu lescht Joer 176 Milliounen op dës Joer 480 Milliounen erop.

Dowéinst kënnen mir net novollzéien, wéi Verschiddener ëmmer erëm uprangeren, et géif nëmmen alles fir d'Investeure gemaach ginn. Dat stëmmt net! Hei sinn d'Mesüre balancéiert: Fir déi eenzel Leit, déi, déi eng Wunneng hunn, déi, déi eng Wunneng lounen, fir jiddweree gëtt et hei eng Entlaaschtung.

Bei de Mesüre fir déi eenzel Leit, do wëll ech ufänke mam bëllegen Akt, dee mer vun 30.000 op 40.000 Euro eropsetzen. Dat hëlleft all deenen, déi déi éischt Wunneng sichen, gradesou wéi bei der Prime d'accession à la propriété. Och do gëtt de Plaffong an d'Luucht gesat. An och bei der Garantie de l'État gëtt nogebessert, déi laang net méi praktikabel war, well d'Plaffongen esou niddreg waren. Och hei ginn déi richtig Schrëtt gemaach.

An da ginn och déi aktuell Proprietären entlaascht duerch d'Eropsetze vum Plaffong vun den Zësen, déi si alljoers vun hire Steieren ofsetze kënnen, an duerch d'Erhéijung vun der Subvention d'intérêt.

Ma doriwwer eraus passt dës Projet de loi och d'Aide fir d'Locataires un, notament bei den Aides individuelles a bei der Subvention loyer. An da féiert dës Projet de loi och eng Primm grad fir jonk Berufssufänger an, eng Prime locative, déi steierlech ofsetzbar ass an déi eebe grad deenen, déi et am schwierigsten hunn, wa se op de Locatiounsmarché kommen, hëlleft.

An anere Wieder: Dës Projet de loi ass e groussen Effort, fir engersäits Sue vu Leit ze mobiliséieren, déi sech eng éischt Kéier en Haus wëlle kafen, zesumme mat de Sue vu Privatinvestoren, fir d'Demande kuerzfristeg erëm unzekuerbelen an domat neie Schwong an de Bausecteur ze bréngen. An anerersäits sollen och konkret déi Privatstéit a Locataires entlaascht ginn, déi direkt oder indirekt ënnert der Hausse vun den Zëse leiden. Et ass also e wirtschaftlech a sozial ausgeglachene Pak u Mesüren, déi souwuel de Privatstéit zeguttkomme wéi och der Baubranche, déi elo kuerzfristeg soll ennerstëtzt ginn.

Da koum an eisen Debatten och ëmmer d'Kritik, dass déi Mesüren net wierklech de Kär vun der Problematik, der Logementskris, bei der Wuerzel pake géifen, dass elo erëm op der Demande geschafft géif an net op der Offer.

Hei wëll ech kloer soen: Jo, bei enger Baukris, wou d'Demande net méi do ass a wou d'Demande fort ass, do muss een och eng Politik maachen, fir datt déi Demande erëm zrëckkënn. D'Steierpolitik ass dofir do, de richtige Kader ze stellen, fir d'Suen an d'Investen an déi gewünschte Richtung ze leeden. Elo kuerzfristeg gëllt et, verstärkt Suen an d'Demande fléissen ze loossen. A genau dat mécht den aktuelle Projet de loi mat engem Deel vu senge fiskalesche Mesüren.

Gläichzäiteg wësse mir – an dat hu mer och gläich um Ufank gesot –, dass mer hei zwou Krisen am Land hunn: d'Baukris an d'Logementskris. An dofir stinn am Koalitiounsprogramm engersäits Mesüren, déi erëm Schwong an de Bausecteur solle bréngen, awer och eng ganz Rei Mesüren, eng Panoplie u Mesüren, fir an Zukunft d'Offer hei zu Lëtzebuerg an d'Luucht ze schrauwen.

An deem Kontext begréisse mir als CSV ausdrécklech, dass d'Regierung parallel zum Depot vun dësem Projet de loi u weidere Mesüre schafft, déi nach virum Summer solle presentéiert ginn, fir déi Offer mëttel- a laangfristeg an d'Luucht ze setzen. Bei deene Mesüre soll et verstärkt dorëms goen, wéi mir déi aktuell Hürden am Wunnengsbau, déi am Moment op ville Plazen existéieren, kënnen ofbauen an doduerch d'Offer iwwert déi nächst Jore méi séier an d'Luucht setzen.

Ganz besonnesch geet et ëm eng Vereinfachung an eng Rationaliséierung vun de Prozeduren, souwuel am Beräich vun de Gemenge wéi vum Patrimoine, vun der Ëmwelt an eng ganz Rei anerer. Hei mussen déi richteg Changementer gemaach ginn, fir datt eng Wunnengsbauoffensiv iwwert déi nächst Joren iwwerhaapt méiglech gemaach ka ginn.

Dowéinst kann ech ofschléissend an dësem komplexen Thema vun der Wunnengskris nëmme soen: Et gëtt net déi eng Léisung, fir dee Problem vun der Wunnengskris ze léisen! Et ass och keng Science exacte. Dowéinst muss een engersäits ëmmer erëm präiwen, ob déi Mesüren, déi een hält, och de gewünschten Effekt hunn a le cas échéant nobesseren.

An anerersäits bleift de Constat, dass et e komplexe Problem ass, well vill Interëten an der Wunnengsbau-politick openeentreffen. Vun Autonomie communale iwwer Ëmweltschutz, Aarteschutz, wirtschaftlech Interessen, souguer de Brandschutz, de Schutz vum Patrimoine souwéi déi konkret Interesse vun de Bierger op der Plaz – viles fléisst an déi Debatt hei mat eran, wat si gläichzäitig ganz spannend mécht, mee awer och ganz komplizéiert.

Dowéinst gëllt et elo, u ville Schrauwe gläichzäitig ze dréien, fir ze kucken, de richtigen Equilibre ze fannen, souzesoen den Optimum. Dat heescht, mir mussen kucken, an den nächste Jore méi Wunnengen ze bauen, fir mam Wuesstum vun der Bevëlkerung an den Aarbechtsplaze Schrëtt ze halen a gläichzäitig den Equilibre tëscht deene verschiddenen Interessen deementspreechend nei ze ajustéieren.

Dowéinst begrëisse mir als CSV, datt déi nei Regierung u ville Schrauwen am Moment gläichzäitig dréit, sief dat mat deene Suen, déi se am Budget investéiert fir de Logement abordable, sief et mat dësem Projet de loi, wou eng ganz Rei Mesüre kommen, fir de Bausecteur erëm a Schwong ze bréngen, sief et mat der Intentioun, de Privatsecteur och bei de Logements abordables verstärkt anzubauen, sief et iwwert d'Prozeduren, déi méi effikass a méi rational solle ginn. Dat eent maachen heescht net, dat anert net maachen.

Dat ass alles vill Aarbecht, déi virun eis läit, an de Problem vun der Wunnengskris wäert och net direkt geléist kënne ginn, mee wa mer net ufänken, da wäerte mer och net ukommen. An dëse Projet de loi ass en éischte wichtege Schrëtt an déi richteg Richtung.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci vilmools, Här Donnersbach. An nächsten ageschriwene Riedner ass déi honorabel Madamm Carole Hartmann. Madamm Hartmann, Dir hutt d'Wuert.

Mme Carole Hartmann (DP) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, wéi scho vum Gilles Baum betount, befënnt sech eist Land säit Joren an enger Wunnengskris. Et ass eng traureg Realitéit, dass d'Nofro no Wunnengen d'Offer bei Wäitem iwwerschreit, an dëst strukturellt Ongläichgewicht weist sech ëmmer erëm.

D'Wunnengsnout ass, wéi gesot, keng nei Thematik. De Logementsproblem zitt sech säit Joren a Joerzén-ten a betrëfft ëmmer méi Mënschen hei am Land, bis an d'Mittelschicht eran.

D'Problemer si bekannt: Lëtzebuerg wisst, souwuel am wirtschaftleche wéi och am demografesche Beräich. An all dës Leit, déi zum Wuelstand vun eisem Land bäidroen, mussen logéiert ginn. Dann hu mer natierlech d'Präsentwécklung, souwuel am Kaf wéi an der Locatioun vu Wunnengen, déi ganz ville Leit

Kappzerbrieches mécht, eppes, op dat ech och ganz oft a menger Qualitéit als Buergermeeschtesch vu Bierger ugeschwat ginn.

Ech denken un déi Leit, déi Zäit hires Liewens geschafft hunn an elo vun enger knapper Pensioun liewen. Ech denken un déi Jonk, déi grad eréischt an d'Berufsliewe gestart sinn a fir déi et schwéier ass, mat de finanzielle Mëttel, déi hinne zur Verfügung stinn, e Loyer ze bezuelen oder méi spët e weidere Schrëtt an d'Selbstännegkeet ze maache mat enger éischter eegener Wunneng. Ech denken awer och u Leit mam Mindestloun an elengerzéiend Elteren, déi duerch den héije Loyer oder déi héich Taxen op Immobiliekreditter um Enn vum Mount näischt méi Rescht hunn.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Wunnen dierf kee Luxus sinn! Als Staat mussen mir derfir suergen, „datt jidderee mënschewierdeg ka liewen an eng gëeegent Wunneng huet“, genausou wéi mer et an eiser neier Verfassung och verankert hunn.

An dësem Sënn sinn an der viregter Legislatur wichteg Moosnamen ëmgesat oder an Ugrëff geholl ginn, fir méi Wunnumraum a virun allem méi bezuelbare Wunnumraum ze schafen. Mam Pacte Logement 2.0 ass eng nei Allianz tëschent de Gemengen an dem Staat entstanen, fir de Bau vu bezuelbare Wunnengen ze fërderen an notament och méi dense kënnen ze bauen an dobäi d'Versigelung vum Buedem an de bebaute Flächen ze verréngeren. Dëst ass fir d'Gemengen en immens wichteg Instrument, bei deem et awer, wéi gëschter um Buergermeeschterdag beschwat, nach u verschiddenen administrativen Hürden ze schaffe gëtt.

Sëlleg grouss Logementsprojete wéi de Projet Elmen zu Kielen, NeiSchmelz zu Diddeleng, Wunne mat der Wooltz oder An der Schmëtt zu Biwer goufen déi lescht Joren an der Chamber ugeholl a wäerten derbäi hëllefen, weidere Wunnumraum fir d'Mënschen am Land ze schafen.

Ënnert der DP-gefouwerter Regierung ass et awer och zu enger immenser Budgeterhéijung vum Fonds spécial de soutien au logement komm, fir dass vu staatlecher Säit verstärkt an de Logement investéiert gëtt. 2014 lounge dëse Budget nach bei 38 Milliounen. 2021 waren et der schonn 170. 2023 lounge mer bei 246 Milliounen.

Als Reaktioun op d'Wunnengs- a Baukris huet déi nei Regierung mam DP-Logementsminister Claude Meisch d'Dotatioun vum Spezialfond nach eemol ëm ronn 110 Milliounen erweidert a gesäit bis 2026 Investissementen an Héicht vun 900 Milliounen Euro an d'Schafe vun abordabele Wunnenge vir.

Dës enorm Investor, zesumme mam ambitiëse VEFA-Programm, dee verlängert an ausgebaut gëtt, zilen dorobber of, engersäits de Bausecteur ze ënnerstëtzen an anerersäits de Parc immobilier vum Staat, wat abordabele Wunnumraum ugeet, schnell an effikass ze erhéien.

Ech wëll awer och d'Subvention de loyer ervirhie- wen, déi schonn an der Vergaangenheet ënnert der DP-gefouwerter Regierung daitlech eropgesat gouf. Déi weider Erhéijung vun der Subventioun vu 40 op 80 Euro pro Kand ass an der aktueller Situatioun, den héije Loyer an eng ganz allgemeng dem Drock um Locatiounsmarché, e ganz wichtege Schrëtt, fir de Mënschen a virun allem de Famillje mat Kanner nach eng Kéier verstärkt ënnert d'Äerm ze gräifen. Grad Locataire, an déi mat Kanner, si besonnesch dem Risiko ausgesat, fir an d'Aarmut ze rutschen. Et ass deemno extrem wichteg fir eis als Demokratesch Partei, dass mer hei mat dëse Mesüren och géint d'Kanneraarmut virginn.

Une voix | Très bien!

Mme Carole Hartmann (DP) | Här President, niewent de Mesüren aus dem Logementspaquet, op déi déi zwee Rapportereuren agaange sinn, gëtt et fir d'Demokratesch Partei eng Rei weider Mesüren, déi esou séier wéi méiglech sollen ëmgesat ginn, fir de Wunnengsmarché unzekerbelen.

D'Demokratesch Partei steet zu der Reform vun der Grondsteuer an der Aféierung vun enger Mobiliséierungs- a Leerstandssteuer. Et kann nämlech net sinn, dass matzen an enger nationaler Logementskris mat Terrainen an Immobilie spekuléiert an hektarweis Bauland broochleie gelooss gëtt.

Une voix | Très bien!

Mme Carole Hartmann (DP) | Virun allem sollen d'Besëtzer verstärkt derzou ugereegt ginn, hiren Terrain och ze gebrauchen. Fir d'DP soll dofir d'Mobiliséierungssteuer nach eng Kéier an der aktueller Krisensituatioun ugepasst ginn. Dës Steuer soll awer och e begrenzten Abatement virgesinn am Fall, wou Eltere fir hir Kanner en Terrain bis zu engem gewësse- nen Alter zrëckhale wëllen.

Et wäert an eisen Aen allerdéngs net duergoen, fir d'Proprietären iwwer Steieren zur Mobiliséierung vun hiren Terrainen ze beweegen. Mir mussen dofir och aner Incentiver schafen. Dofir wëll d'DP et de Leit méi einfach maachen, hiren Terrain iwwer Emphyteos ze verlounen, soudass zum Beispill eng modular Konstruktioun do ka kuerzfristig installéiert ginn, och wann de Proprietär laangfristeg gesinn nach aner Pläng fir säin Terrain huet. Esou kann een deen Terrain fir eng gewëssen Zäit fir de Logement mobiliséieren.

Eng weider Iddi vun der Demokratescher Partei, déi an der leschter Regierung op den Instanzewee komm ass a mat där mir eng grondleeënd nei Ausrichtung geholl hunn, ass de Baulandvertrag. Dëse gesäit kloer Delaie vir, bis wéini en Terrain bebaut muss ginn, well dëse soss zrëckklasséiert gëtt. Heimadder soll an de Gemenge séchergestallt ginn, datt zousätzlech Bau- land bannent enger bestëmmter Zäit och tatsächlech bebaut gëtt.

Als DP gesi mir och eng weider Méiglechkeet, de Bauperimeeter ëm eng Rei Terrainen ze erweideren, déi just ausserhalb vum Perimeeter, mee direkt niewent besteende Wunngebäidder leien, andeems op dësen Terrainen ausschliesslech abordabele Wunnumraum entstoe kann an dësen da verlount oder a Form vun engem Bail emphytéotique vergi gëtt. Mat dësem Outil, gradewéi mam Baulandvertrag, kann d'Spekulatioun mat Bauland oninteressant gemaach ginn a gläichzäitig kënnen d'Gemengen déi néideg Planungssécherheet kréien, fir neien an abordabele Wunnumraum ze schafen an nohalteg ze wuessen.

Wa mer beim Bauperimeeter sinn, wëll ech awer och d'Konzept „Natur auf Zeit“ ervirhiewen, dat mir als Demokratesch Partei ëmsetze wëllen. Ëm wat geet et? Vereinfacht gesot: Bauland ass Bauland a soll och Bauland bleiwen. Et geet eis deemno drëm, datt, wann en Terrain bis eng Kéier als Bauland klasséiert gouf, en dann och Bauland bleift an ouni gréisser Ëmstänn soll kënne bebaut ginn. Kompensatiouns- mesure sollen eemoleg sinn, zum Beispill bei enger Erweiderung vum Perimeeter, an net no Joren nach eemol mussen opgewullt ginn.

Kolleeginnen a Kolleegen, ech soe bewosst „no Joren“, well wa mer eis d'Dauer vun de Prozeduren ukucken, vum PAG iwwert de PAP zur Baugeneeme- gung, mat dertëscht nach x weidere Geneeme- gung vu verschiddene Verwaltungen, dann ass et fir eis als DP kloer, dass mer méi séier, méi vernetzt a méi effikass Geneemegungsprozedure brauchen.

Une voix | Très bien!

Mme Carole Hartmann (DP) | Do stellt sech och d'Fro, ob beispillsweis d'Installatioun vu Fotovoltaik-anlagen an Zukunft iwwerhaupt eng Autorisatioun brauch.

Une voix | Richtig!

Mme Carole Hartmann (DP) | Am nämmlechte Sënn vun Acceleratioun an Effikassitéit hu mir als DP d'Virfinanzéierung vun dësen Anlage lancéiert, fir dass d'Stéit sech et engersäits leeschte kënnen, op dës erneierbar Energie eriwuerzeklammen, an anerersäits no de laange Prozeduren net nach x Méint, voire Joren op hir Subventiounen waarde mussen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, niewent deene Mesüren, déi an der Pipeline vun der aktueller Regierung sinn, gëtt et fir d'Demokratesch Partei nach weider Usätz, déi mir an d'A faasse sollten, fir de Logementsmarché, souwuel um Niveau Locatioun wéi Vente, ze dynamiséieren.

Déi effentlech Hand muss weiderhin hir Responsabilitéit huelen, fir déi eegen Terrainen esou séier et geet ze mobiliséieren. Mir kënnen eis et net leeschten, Bauterrain broochleien ze loossen. D'Baubranche sicht de Moment Beschäftegung an de Staat sicht Wunnengen. Do muss een esou séier wéi méiglech d'Energie bündelen an zesummefannen. Esou kënnen mir och de Bausecteur mat grousser Soumissiounen aktiv um Bau vun effentlechem Wunnraum bedeelegen an d'Ressourcë vu staatlechen a vu privaten Acteuren an enger eemoleger solidarescher Wunnengsbauoffensiv zesummeleien.

Als DP gesi mir weiderhin d'Schafe vun engem nationale Biergerfong als e méigleche Katalysator vum effentlechen Wunnengsbau. Hei kéinten d'Biergerinnen an d'Bierger, awer och d'Betribler, sech kollektiv un der Finanzéierung vu staatlechen Immobilieprojete bedeelegen a soumat déi néideg finanziell Moyenen opbréngen, fir de Marché weider ze dynamiséieren. Mir müssen d'Suen do mobiliséieren, wou se eebe sinn, an dat ass eeben am Privaten. Fir dëse Fond fir jiddereen interessant ze maachen, géif all Bierger e Rendement fir säin Invest kréien, gekoppelt mat steierleche Virdeeler. Fir eis als Demokratesch Partei wär esou ee Biergerfong deemno eng kloer Win-win-Situatioun.

Do dernieft setze mir eis als DP derfir an, d'Héicht vun de Wunnengsbauhëllefen an d'Akommessplaffongen och weiderhin un déi aktuell Immobiliepräisser an un d'Inflatioun unzepassen.

Trotz de wichtege steierleche Mesüren, déi mir haut decidéieren, si mir der Meinung, datt jonk Mënschen, déi hir éischt Wunneng kafen, an Zukunft eng eemoleg Exoneratioun vun den Droits d'enregistrement accordéiert kréie sollten.

Mir stinn och weider hanner eiser Iddi, déi sougenannte Leibrente, d'Rente viagère, auszubauen. Bei dësem Modell verkeeft eng Persoun hir Wunneng zu engem méi gönschtege Präis an erhält gläichzäiteg fir de Rescht vun hirem Liewen all Mount eng Pensioun vum Keefer. Am Géigenzuch huet de Verkeefer d'Méiglechkeet, d'Wunneng och weiderhin ze bewunnen, an dat bis zum Enn vu sengem Liewen.

Doriwwer eraus wëlle mir och weiderhin alternativ Finanzierungsmodeller, wéi de Mietkauf, fërderen. De Mietkauf ka grad jonke Familljen a Leit aus der Mëttelschicht ënnert d'Äerm gräifen, andeem si déi éischt Joren e Loyer bezuelen, deen uschlëssend vum Kaupräis vun der Immobilie ofgerechent ka ginn. Esou hunn d'Leit déi éischt Joren eng finanziell Planungssecherheet, de Loyer ass méi niddereg wéi déi aktuell Tauxen op Immobilitätskreditte an de bezueltene

Montant gëtt herno als Fonds propre fir de Kaf vun der Immobilie mat ugerechent.

Grad an enger Zäit vun héijen Tauxen op Immobilitätskreditte ass dëst eng Alternativ zum klassesche Kaf vun enger Wunneng, déi esou beispillsweis schonn zu Jonglënster ënnert dem liberalen Buergermeeschter Ben Ries mat Erfolleg duerchgefëhrt gëtt. Op dësem Aart a Weis sinn do Awunner zu abordablem Wunnraum komm, déi et sech iwwert de klassesche Kaf fir den Ament net hätte kënnen leeschten. Esou Iddie gëllt et fir d'Demokratesch Partei, weiderzeverfollegen an auszubauen.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Carole Hartmann (DP) | Fir dem Manktem un abordablem Wunnraum effikass kënnen entgéintzewierken, muss och d'Zesummenaarbecht tëschent de Ministèren an de Gemengen optiméiert ginn. Wéi kënnen d'Gemenge bei der Schafung vun abordablem Wunnraum ënnerstëtzt ginn? Wou kann een usetzen, fir méi Struktur, méi Professionalitéit a manner Käschten ze schafen?

Eng Méiglechkeet wier hei d'Schafung vun enger staatlecher Agence, fir d'Gestion locative vun den abordable Wunnengen ze iwwerhuelen. D'Gestion locative fält a ganz ville Gemengen nach ëmmer deene Beamten zou, déi sech ëm d'Verwaltung vun de sëllege Gemengegebaier këmmern. Grad en vue vun der steigender Zuel un abordablem Wunnraum um Gemengenniveau wier et wichteg, datt och d'Gemenge vun dëser staatlecher Agence profitéiere kéinten, fir hir abordabel Wunnenge vun dëser Agence geréieren ze loossen. Esou kéint de Gemenge mat zousätzlech, professionell forméiertem Personal an harmoniséierten Direktiven och hei ënnert d'Äerm gegräff ginn. Heiduerch géinge mir eng Professionaliséierung vun den Ofleef, eng Verréngerung vun de Käschten an eng Vereinfachung vun der Gestion locative erreechen. Dat géif net nëmmen d'Gestioun vun abordablem Wunnraum spierbar vereinfachen, mee virun allem de Biergerinnen a Bierger zeguttkommen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, Lëtzebuerg huet e strukturelle Problem am Wunnengsbau, an dës Problemer hu sech iwwert d'Zäit gefestegt a kënnen och nëmmen iwwert d'Zäit geléist ginn. De Bau a Verkauf vun Immobilien huet an de leschte Jore stagnéiert, mee mam Logementspak, deen hei zum Vott steet, wëlle mir de Marché erëm dynamiséieren an d'Leit finanziell entlaaschten.

De virleiende Gesetzesprojet ass ee weideren an e wichtege Schrëtt an déi richteg Richtung, well et ass héich Zäit ginn ze handelen, fir datt den Dram vum Eegenheim kee Privileeg bleift, esou wéi et aktuell ëmmer méi de Fall ass.

Fir d'Demokratesch Partei war eng vun den zentrale Prioritéiten vun de leschte Walen, bezuelbare Wunnraum fir jiddereen ze erméiglechen. Mam Logementspak an de grad genannte Mesüre gi mir dës Prioritéit, d'Recht op e gutt Wunnen, ganz geziilt an direkt un. Wat et brauch, ass eng Strategie mat kuerz-, mëttel- a laangfristegen Iddien, Moosnamen a strukturellen Ureizer. Eng Strategie, bei där och de Privatsektor matagebonne gëtt, bei där mir d'Bierger mathuelen, fir datt mir all zesummen dëse Problem kënnen ugoen. D'Demokratesch Partei huet dës Iddien a steet bereet, se och weiderhi konsequent ëmzesetzen.

Domat soen ech Iech Merci fir d'Nolauschteren a ginn den Accord vun der DP-Fraktioun zu dësem Projet de loi.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président de séance | An ech soen där honorabel Madamm Carole Hartmann villmools Merci a ginn d'Wuert weider un den nächsten ageschriwwene Riedner, déi honorabel Madamm Paulette Lenert. Madamm Lenert, Dir hutt d'Wuert.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Här President, et ass e wichtegt Theema fir eist Land. Ech mengen, dat ass eppes, wou mer alleguerten e breede Konsens heibannen hunn. An dat ass vläicht eng positiv Nout, op där mer kënnen ufänken. Et wäert sécher méi nuancéiert ginn am Laf vu menger Interventioun.

De Pak, dee mer haut presentéiert kritt hunn am Detail – merci dofir och de Rapporteren, déi dat ganz detailléiert gemaach hunn –, steet ënner engem dräifache Motto: Schwong an de Bau, an de Wunnengsbau, dat ass déi eng Saach, an dann de Leit an anerersäits de Betribler hëllefen, se ënnerstëtzen. Dat kléngt ganz gutt. Do kann een net dergéint sinn, wann een dat héiert. Et ass ganz simpel gefaasst an an där Hinsicht och net ze kritiséieren.

Mir wëssen alleguerten, dass mer an enger Kris stiechen am Bausecteur. Dat ass offensichtlech. Mir liesen et an allen Zeitungen. Wa bannent engem Joer 73 % manner verkaaft gëtt, Transaktiounen sinn, wéi dat virdrun de Fall war, dann hu mer natierlech e Problem hei am Land. Wann d'Carten eidel sinn, dann hu mer e Problem, an dat a villen Hinsichten.

Éischtens, well de Bau weesentlech ass fir eist Land. Net nëmmen eis Finanzplaz ass iwwerliewenswichtig, wéi dat oft duergestallt gëtt. Och aner Beruffer sinn et, an de Bau gehéiert dozou. E Land zukunftsfaeg halen, dat brauch viles, dat brauch och Hänn, déi schaffen, déi upaken. Mir brauchen de Bau, wa mer wëlle modern Infrastrukturen hunn, wa mer Wunnenge brauchen.

Mir brauchen e gutt Handwierk, gutt ausgebildete Leit, soudass mer absolutt dohannertstinn, dass hei muss schnell gehandelt ginn an effektiv dësem Sektour ënnert d'Äerm gegräff ginn, fir eeben den Effete vun de Krisen – ech mengen, et ass drop agaange ginn – schnell entgéintzewierken.

Mir kënnen net verantweren, dass Leit entlooss ginn, déi mer awer dréngend brauchen. Mir kënnen net verantweren, dass e Sektour an d'Stocke kënnt, dee mer grad elo dréngend brauchen. De Statec erënnert eis ëmmer erëm drun: Mir bauen net schnell genuch. Global gesi leie mir bei 6.000 bis 8.000 Wunnengen d'Joer, déi mer bräichten, a mir produzéieren der am Schnëtt iwwert déi lescht Jore just 3.000. Ech mengen, et brauch een net grouss ze rechnen, fir ze wëssen, dass mer e Problem hunn, dass mer Tempo do mussen erakréien.

Mir kënnen ons kee Stëllstand leeschten. Do si mer eis alleguerten eens. Allerdéngs, wann ee Schwong an de Bau wëllt bréngen, da gëtt et net just ee Moyer, fir dat ze maachen. De Schwong ass gutt, mee Schwong ass och net onbedéngt per se gutt. De Schwong kann an d'Mauer goen, mat Schwong an d'Mauer. Et ka mat Schwong no hanner goen op eemol. Et ass scho wichteg, dass d'Richtung och stëmmt.

An dofir ass dat, wat mir gemaach hunn, genau ze kucken, ob déi Mesüren, déi elo hei an d'Feld geféiert ginn ënnert dem Drock vun enger akuter Baukris – déi net ze verwieselen ass mat der eigentlecher Logementskris, déi mer scho laang hei am Land hunn –, sech och gutt auswirken op dat, wat eigentlech de Mal vun eisem Land ass: Wéi ee Schwong gëtt hei ugefouert? Wie kritt geholle? An ass dat alles zilféierend?

Mir gesinn d'Regierung hei virun enger dräifacher Verantwortung. D'Situatioun zu Lëtzebuerg ass komplex. Et kritt een et ganz schwéier erofgebrach op e puer Schlagwierder. Mir hu sécherlech eng konjunkturbedéngte Baukris. Dat stellt kee Mënsch a Fro. Et kann een et e bësselchen duerstelle wéi eng temporaire Krankheet: Wa mer e bësse krank sinn, da mussen mer hëllefen. Mir hunn awer eppes vill méi Schlëmme, an dat ass mëttlerweile eng richteg chronesch Krankheet ginn, an dat ass eis Logementskris.

A firwat dräifach? Et ass eng dräifach Erausforderung, well déi Logementskris extreem enk verknäppt ass natierlech mam Aarmutrisiko, deen hei am Land, wéi mer alleguer wëssen, och an de leschte Joren net zréckgeet, mee am Géigendeel ganz beängstigend usteigt. Dofir eng dräifach Erausforderung. An da muss ee kucken, wann een un d'Schrauwen dréie geet, dass een net d'Kand mam Buedwaasser ausschütt an eppes, wat gutt gemengt ass, op där anerer Säit en Effet produzéiert, deen ee vläicht net brauch, fir aner Problemer unzegoen.

Eis Suerg ass also villméi, dass mer net just insgesamt hannerdra si mam Bauen, mee dass mer, wa mer genau kucken, wou de Schong dréckt, verschidde Kategorie vu Leit gesinn. Grundsätzlech hu mer am Land zweeërlee Leit, an déi driften ëmmer méi auserneen. Do ass eng Spannung, déi kennt. Déi eng, dat ass e bësselche wéi am Monopoly, dat sinn déi, déi eppes hunn. Wann een eppes huet hei am Land oder hat iwwert déi lescht Joren, da war et relativ einfach, dat ze vermeerere. Den Invest ass gefërdert ginn. A sou wéi mer eis bis elo ëmmer ugeluecht hunn, konnt ee grad dann, wann een eppes hat, wann een déi Chance hat, dat ganz gutt weider investéieren, reinvestéieren. De Rendement war gutt.

Op där anerer Säit hu mer awer déi Leit, déi guer net kënnen mathalen, déi net an d'Spill erakommen. Si kënnen net an d'Spill erakommen, well se deen éischte Schratt net kënnen maachen. Si kommen net zu hirem Eegenheim. Si kënnen net kafen, verkafen, Plus-value maachen, erëm besser investéieren. An des Leit, dat sinn déi, déi mir am Bléck hunn. Dat sinn déi, déi eis Suerge maachen. Dat sinn déi, bei deene sech d'Situatioun ëmmer méi akut zouspëtz.

D'Tendenz ass steigend. Mir wëssen, dass déi Kris, déi Logementskris, déi mer hunn, déi mat der sozialer Kris an eisen Ae ganz staark verknäppt ass, eebe mat de Präisser ze dinn huet. A mir kommen aus enger Phas, wou iwwer Joren, bal e Joerzëngt, kann ee soen, d'Immobiliepräisser einfach nëmme geklomme sinn. An deene leschten zéng Joer, nëmme fir drun ze erënnere, méi wéi 70 %.

An ech kann Iech soen, et gëtt net vill Wäertpabeieren, et gëtt net vill Investissementer a Méiglechkeeten, wou een esou e Retour sur investissement huet. Dat war ëmmer e ganz gutt Geschäft. Et war fir vill Leit e gutt Geschäft. Et ass en typescht Kennzeeche vun eise Modell Lëtzebuerg, dee säi Revers huet. An de Revers ass, dass eeben déi Leit, déi do net kënnen matspillen, op der Streck blieden an dass des Leit net manner ginn, mee ëmmer méi ginn.

Bei de Loyere gesi mer déi selwecht Tendenz: eng enorm Steigerung. Mir hunn zwar manner gutt Donnéeën, fir dat festzehalen, mee trotzdem ass d'Tendenz och net vun der Hand ze weisen. Och d'Loyere sinn an eise Land iwwerdeiert. Dat Ganzt, wa mer dat dann an d'Verhältnis setzen zu deem, mat deem et eigentlech muss a Verhältniss kommen, nämlech mam Akommes vun de Leit, da gesäit een, dass dat an iwwerhaapt kengem Verhältniss steet. Déi Präisser vun den Immobilie sinn därmoossen duerch de Plaffong gaangen, dass d'Lounentwécklung

iwwerhaapt net domadder Schrëtt hält. Dat ass wierklech a kengem Verhältniss. An dat ass eigentlech d'Wuerzel vum Problem.

Mir hunn eng Situatioun, en Territoire, deen och net onendlech grouss ass, wou ganz vill investéiert ginn ass, wou d'Leit virun allem Rendement sichen, wou d'Wunneng als Invest ugesi gëtt. A mir hu Leit, déi mer hei brauchen, déi hei schaffen, déi mer fir eist Land brauchen, déi mer och hei wëllen unzéien. Ech mengen, dat ass jo och en Theema, wat eis vill beschäftigt, Leit unzéien, op d'Finanzplaz sécherlech, mee och an déi aner Metieren. Mir brauchen och Leit mat hiren Hänn beim Patient. Mir brauche se um Chantier, brauche se, fir eis Toilette ze flécken, wa se futti ass, a wat weess ech. A mir brauche se am Bau. Mir brauche ganz vill verschidde Leit, an idealerweis ass dat och fir déi nëmmen attraktiv, wa se kënnen hei bei eis eng Wunneng fannen.

„Dräifach Erausforderung“, dat deit drop hin, dass et och net einfach ass, eng Léisung ze hunn, loin de là. Ech mengen, et huet och keen d'Pretentioun heibanen, ginn ech emol dervun aus, d'Baguette magique ze hunn an dat vun haut op muer ze léisen.

Mee wat ee ka festhalen, dat ass, dass Lëtzebuerg definitiv op der Säit vum Logement krank ass. Ech hunn eng ganz flott Citatioun vum Pierre Hurt vum OAT gelies. Hie schwätzt vum „mal de terre“. Also en opposéiert d'Séikrankheet souzesoen der Landkrankheet. A Lëtzebuerg huet d'Landkrankheet. An dat ass, mengen ech, net deen allerharmlooste Virus, dee mer eis hätte kënnen afänken.

Mir müssen ëmdenken an d'Land als Ganzt denken. An et ass mat deem Bléck, wou mir dese Mesürepak gekuckt hunn. Mir gesinn och an deem Mesürepak, wat eng éischt Amtshandlung vun der neier Regierung ass, eng gewësse Symbolik. An dat ass déi, déi mer gesicht hunn, hei erëmzefannen: Fanne mer dat grousst Versproche vun der Aarmutbekämpfung erëm? Wat fanne mer hei genau erëm?

Tatsaach ass, dass den Aarmutrisiko grad bei deenen, déi eeben net d'Chance hunn, eng Propriétéit ze hunn ... Ech wëll drun erënnere, dat sinn der grad bei eis Lëtzebuerger ganz vill. D'Lëtzebuerger Residenté sinn zu 80 % Proprietär, mee déi aner Leit, déi gëtt et och, a bei hinnen ass den Aarmutrisiko immens ausgepräggt. Iwwer ee Véierel vun hinne leeft ënner Ëmstänn, déi mer hei eigentlech net esou an eise räiche Land wëllen hunn, wou mer net mussen stolz drop sinn. Wann ee rezent Etüde vum Observatoire de l'habitat liest, da gesäit een, dass d'Leit deels ënner ganz schlechte Konditiounen liewe mat fiichte Mauer an hei an do, sech awer net onbedéngt trauen oder kënnen leeschten ze wieselen, well jo och dat e Käschtepunkt huet. An ech si ganz frou, dass dorobber zum Deel agewierkt gëtt. D'Frais-d'agencen hunn hire Präis. Et mussen Garantien hannerluecht ginn. Dat alles huet e Präis.

An dat alles verschärft déi ganz Kris, déi mer hunn. Dee ganzen Imbroglia vu verschiddene Krisen verstärkt dat. An et ass schonn erwänt ginn: Déi Leidtragend sinn och leider ëmmer erëm déi selwecht. Et sinn déi Stéit, wou Kanner mat am Spill sinn. Et sinn déi Alengerzéien. Mir kennen dat, mir hunn eis et hei ganz oft schonn um Riednerpult gesot, mee dat ännert näischt un der Tatsaach.

Tatsaach, Här President, ass och, dass d'Zuel vun de Leit op de Waardelësche fir abordabel Mietwunnengen extreem geklommen ass. Déi Leit op der Waardelësche, dat sinn der mëttlerweile Dausenden. Wann ech et richteg am Kapp hunn, leie mer bei iwwer 5.000 mëttlerweile. Dat muss ee sech emol op der Zong zergoe loossen. Dat si Leit, déi d'Krittären erfëlle

fir eng abordabel Mietwunneng, mee et ass keng disponibel.

Mir hunn en enorme Retard bei eise Parc immobilier eebe fir de soziale Wunnengsbau an den abordabele Wunnengsbau. Dat ass en Delta, deen onbedéngt muss opgeholl ginn. Et ass eng Course contre la montre. Déi Leit, déi ginn net manner am Moment.

Tatsaach ass och, dass de Modell Lëtzebuerg, dee mer hunn, am Fong geholl zwee Haaptkennzeechen huet. Wat sinn déi Kennzeechen? Mir hunn engersäits e private Marché, dee sech duerch déi Präisdeierecht auszeechent. Mir hunn iwwer Jore sécherlech, kann een haut réckbléckend soen ... Op alle Fall an eisen Aen als LSAP, war et e Feeler, fir ze vill op den Invest ze setzen. Mir sinn den Invest reegelrecht unlackele gaangen. Vill Gelder aus dem Ausland sinn hei agefloss. Jo, dat si keng abordabel Wunneng ginn. Dat sinn net Wunnengen, déi fir déi Leit zur Verfügung wäerte sinn, déi haut op de Waardelësche sti beim Fonds du logement. Do hu mer e ganz anere Public ugeschwat. Och déi Wunnenge si gebaut gi mat den Hänn vun eise Bausecteur. Déi Hänn, déi do schaffen, schaffen net op anere Chantieren, an dorobber kommen ech zréck.

An dat ass deen zweeten Deel, wat eis kennzeechent: Mir hunn dat méi politescht Segment vum soziale Wunnengsbau, dee reegelrecht ënnerentwéckelt ass an eise Land. Deen hu mer vill ze vill laang negligeréiert, an dat ass deen, wou mer den Tempo mussen erabréngen. An och do brauche mer Schwong dran. An de Schwong, dee mir eis hei gewënscht hätten, op alle Fall och vun der Symbolik hier, dat wär vill méi e verstärktere Schwong an de Bau, fir abordabel Wunnengen ze bauen. Well déi feelen einfach massiv am Moment.

Wat gesi mer, wa mer de Pak kucken? Ma mir gesinn, dass mer hei u sech ënnert dem Pretext vun enger Baukris – an dat ass déi kleng Erkältung, déi mer hunn, an ech sinn zouversichtlech, dass mer déi erëm an d'Riicht kréien – eigentlech eppes maachen, wat der Logementskris net wäert zugonschte kommen. Mir komme mat ale Rezepten, wou mer erëm eng Kéier den Invest wäerten ukuerbelen. Elo wäerten erëm Wunnenge gebaut ginn, sécherlech wäert Schwong an de Bau kommen, mee net an déi Richtung, wou mer e gären hätten. Mir kréien also eppes verkaaft, wann ee genau kuckt, wat enger ganz bestëmmter Clientèle haaptsächlech zeguttkënn – net exklusiv, awer am grouse Mooss.

Fir mech ass de Problem vun deem Pak dee vum Ongläichgewicht. Et erkennt ee ganz kloer eng Handschrëft. Et gesäit een, op wie gelauschert ginn ass. Et gesäit ee ganz genau, wann een dee Pak kuckt, wie mat um Logementsdësch souz. Well genau dat ass agefloss. Et ass en Ongläichgewicht do, e Gläichgewicht, wat feelt tëschent deenen, déi et wierklech brauchen am Moment, an deenen, déi et net esou géife brauchen.

Une voix | Très bien!

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Firwat gëtt am Moment net kaf? Firwat sinn d'Carneten eidel? Och do hu mer zwou verschidde Kategorie vu Leit. Mir hunn déi, déi kéinten eigentlech. Déi hunn d'Suen op der Bank placéiert. Dat hu mer jo och erkläert kritt vum Finanzminister rezent, dass do d'Resultater deementsprechend besser ausgefall sinn. Si kéinten, mee si wëllen am Moment net. Firwat? Well se einfach eng Rechnung maachen. Si sinn Investisseuren an am Moment ass et eebe genausou rentabel oder méi rentabel, bei aneren Anlagen d'Suen hinzesetze wéi an de Steen. Dat wäert sech änneren dee Moment, wou et erëm rentabel gëtt.

An dann hu mer niewent deenen, déi eigentlech kéinten, awer elo net wëllen, déi, ben, déi wëllte ganz gären, mee se kënnen net. A firwat kënnen se net? Well se d'Prête net kréien. Well d'Konditiounen einfach esou geännert hunn duerch d'Präisdeierecht, duerch d'Léin, déi net deemtsprechend mat Schrëtt gehalen hunn – wat normal ass, de Problem ass éischter bei den héijen Immobiliepräisser. Si kënnen net, si kréie kee Prêt, si kréie kee Prêt relais, si kréien d'Egekapital net zesummen, fir sech eng eege Wunneng ze kafen. An dat sinn déi, déi eis Suerge maachen. Déi Leit, déi am Moment net zu hirem Eegenheim méi kommen, d'Primo-acquéreuren an natierlech déi aner Leit, déi iwwerhaupt net dorunner denken, déi eng bëlleg oder eng abordabel Locatiouns-, eng Mietwunneng sichen. Dat sinn déi, deene mir d'Prioritéit ginn hätten. An dat ass natierlech eng Prioritéit, wéi Der Iech kënn denken, déi mer esou am Mesürepak net erëmfonnt hunn.

Zu Lëtzebuerg gëtt et eigentlech net e richtege Problem um Niveau vun der Demande vun de Wunnengen. Mir feieren elo erëm hei d'Demande un, mee dat ass net de Problem. Ganz vill Leit hei zu Lëtzebuerg géife muer eppes kafen, wa se sech dat kéinte leeschten. Déi si quasi verzweifelt, well se kee Prêt kréien, well se kee Prêt relais kréien, well se en anert oder e méi grousst Haus wëlle kafen. Also et ass net, wéi wa keng Demande do wier. An et fënnt een och eppes. Ech hunn nach extra gëschter eng Kéier gekuckt: Also, wann ech muer en Haus wëllt kafen, ech hätt Suen, ech mengen, ech géif fündeg ginn. A sämtleche Bezierker hunn ech iergendwéi Saache gesinn, déi ech schéi fonnt hunn. Et ass net, wéi wann näischt do wär. Et ass eng Saach: Dat Richtegt feelt. Et feelt dat Abordabelt, an dat feelt einfach massiv. D'Präisser sinn ze héich.

Här President, d'Leit hunn d'Moyenen net. An déi Landkrankheet, déi mer hunn, déi musse mer dréngend léisen. Ech si frou, dass d'Carole Hartmann a senger Ried et ugeschwat huet. Mir sinn der Meinung, dass déi lafend Projeten, déi op den Instanzenwee gaange sinn, fir eeben där Spekulation um Terrain, där Landkrankheet, do entgéintzewierken, fir déi weiderzebréngen ..., dass d'Regierung do derhannert steet.

Mir erwaarden eis iwwert dat Lippenbekenntnis eraus hei wierklech och Aktioun. Mir sinn elo sechs Méint no Untrëtt vun der Regierung a mir erwaarden eis do Amendementer. Dat sinn eng ganz Rei Texter, déi um Instanzenwee sinn, déi mer dréngend brauchen, fir eigentlech de Problem mat der Wuerzel unzegoen, fir deem Leerstand, dee mer hunn, en Enn ze setzen, fir et manner attraktiv ze maachen, einfach eppes leien ze loossen an drop ze spekuléieren, dass d'Präisser alt erëm wäerten an d'Luucht goen.

Fir eis ass kloer: Dëse Mesürepak, dee wäert net derzou féieren, dass d'Präisser nees a méi abordabel Paragë wäerten zrëckkommen. Mir sinn iwwerzeegt, dass de Contraire wäert de Fall sinn. E wäert wuel de Bau ukurbelen, awer net onbedéngt de Bau vun abordabele Wunnengen. E wäert Wunnengen an de Bau ginn, déi fir déi Leit, déi op de Waardelëschte beim Fonds du logement sinn, keng Optioun wäerte sinn, well se ze deier sinn.

Här President, mir hunn eréischt rezent vusäite vun der SNHBM héieren, dass esouguer si keng Keefer méi fannen. Si sinn awer den Aacteur vun den abordabele Wunnengen. Dat muss engem ze denke ginn! Dat ass problematesch. An ech kommen herno nach eng Kéier méi am Detail dorobber zrëck.

Andeems mir dann elo erëm eng Kéier op déi al Rezeptor do zrëckgräifen, éischters, mengen ech,

maache mer dat Falscht. Mir wäerten erëm eng Kéier den Invest ukurbelen ouni vill Konditiounen. Dat ass ganz groosszügig. Do gi ganz vill Steierkaddoe gemaach an déi Richtung, ouni awer e Resultat um Niveau vun abordabele Wunnraum ze hunn, ouni awer deene Leit, déi keng abordabel Mietwunneng fannen, och nëmmen ee Jota ze Hëllef mat deem, wat mer maachen.

Dat, wat mer hei gesinn, dat ass e Mesürepak, deen derfir suert, dass d'Geld bei d'Geld geet. Et ass dat, wat e mécht: D'Geld geet bei d'Geld. Et ginn Incentives gesat fir déi Leit, déi eigentlech kéinten, mee déi elo net wëllen. Da gëtt et hinne schmackhaft gemaach, fir dass se endlech wëllen. Gutt, da kënn e Schwong an de Bau, mee fir eis ass et net dee richtegen. Mir sinn der Meinung, dass d'Geld prioritär an deenen Zäiten, wou mer elo sinn, bei déi soll goen, déi et elo wierklech am dréngendste brauchen. Eis Prioritéit, Dir hutt et verstanen, wäert also net sinn, weider d'Investisseuren ze lackelen.

Dat ass eng Prioritéit, déi typesch ass fir déi Leit, déi ronderëm den Dësch waren. Jo, si si vläicht och deene méi no, déi dorunner interesséiert sinn. Anerer hu gefeelt. Dat ass eppes, wat mer och bemängelt hunn. Grad eeben d'Vertreder vun de Locataire hu gefeelt an Äre Gespräicher. Dat fannen ech net gutt, och vun der Symbolik hier. Och d'Acteure vun abordabele Wunnengsbau, vun soziale Wunnengsbau waren net derbäi. Si sinn déi, déi den Terrain kennen an déi wëssen, wou de Schong dréckt, an et hätt sech gepasst, a mengen Aen, déi Leit effektiv vun Ufank u mat ronderëm den Dësch ze hunn. Fir dat an enger zweeter Phas ze maachen, ass e schlechte Message, deen erausgeet. E steet am Widdersproch eebe mat deem grouse Versprieche, d'Aarmutsbekämpfung zu der éischter Prioritéit vun der Regierung ze maachen. Wa mer Vertraue wëlle vun de Leit, da muss een d'Wieder mam Handeln an Aklang bréngen, an do hätt dat schonn eng aner Symbolik gehat.

Mir si kloer der Meinung – mir haten et och an eise Walprogramm –, dass d'Wunnengen, déi an d'ëffentlech Hand gehéieren, musse méi ginn. Do brauche mer méi Quantitéit. 25 % hu mer gesot. Do sti mer nach ëmmer derhannert. An ech mengen, och vun Lippenbekenntnis hier si mer eis alleguerten do eens. Mir hunn eng Zilsetzung, déi mer gären hunn, mir sinn awer alleguerte ganz wäit nach dovun ewech. An dat, wat eis feelt, dat ass d'Ambitioun, fir hei Tempo eranzebréngen. An hei wär d'Geleeënheet gewiescht, fir do e Signal ze setzen, fir ze soen: „Do hu mer e risegen Delta. Dee musse mer opfellen, also schalte mer an e Krisemodus iwwer, also gi mer Gas beim abordabele Wunnen.“ Dat wär de Message gewiescht, dee fir mech als Headline hätt misse bei dësem éischte Mesürepak erauskommen.

Mir begrëssen natierlech prinzipiell, dass d'Regierung bereet ass, méi ze investéieren, dat och an der Kontinuitéit vun deem, wat schonn ugefaange ginn ass an deene rezente Joren. Dat ass gutt. Investéieren ass emol deen éischte Schratt. Et muss een d'Sue labermaachen. Mee vun der Richtung ofgesinn ass et den Timing, deen hei zielt, an do ass et, wou mer eis géife wënschen, et wär manner timide. Mir géifen eis méi Tempo wënschen, méi Ambitioun. Mir géifen eis einfach wënschen, dass e Krisemodus ageschalt géif ginn, dass eng Krisenzell aktiv drop schafft, fir wierklech deen abordabele Wunnraum unzekurbelen.

Wa mer de Mesürepak kucken, da fält eis op: Wann et ëm d'Hëllef fir d'Locataire geet, dann ass d'Regierung trotz allem e ganz gutt Stéck méi knéckeg, wéi wann et ëm d'Investisseure geet. D'Hëllef an der Richtung vun engem, deen an eng VEFA investéiert, ouni ganz vill Konditiounen, ouni iergendeng Konditioun,

dass dat muss sozial verlount ginn oder eppes, si ganz generéis. D'Subvention loyer gëtt an d'Luucht gesat. Dat begrësse mer selbstverständlech prinzipiell. Mir hätten eis awer do gewënscht, et wär e bësseleche méi.

Et ass schwéier, de Leit bei esou enger Gewichtung ze vermëttelen, dass dat soll d'Ëmsetze si vun der Prioriséierung vun der Aarmutsbekämpfung. Eng Subvention loyer, déi ëm ganzer 40 Euro de Mount eropgeet pro Kand – dat sinn der 480 d'Joer –, dat ass net ganz vill an eisen Aen, wann een et vergläicht mat Montanten – a mäi Kolleg Franz Fayot wäert do nach méi drop agoen –, déi am Amortissement accéléré méiglech sinn anzespuere bei Leit, déi investéieren. Wann ee gesäit, bis zu wéi engen héije Montante Leit kënnen vu Steierkaddoe beneficiéieren, da fanne mer am Géigenzuch de Gest op der Subvention relativ bescheiden. Et gëtt op där enger Säit geklotzt an op där aner Säit gekleckert, wéi een dat op Däitsch géif soen. Am Verglach zu deenen 250.000 Euro, déi ee maximal ka beim Amortissement accéléré ofsetzen, klengen déi 480 Euro d'Joer vun der Subvention loyer natierlech scho bal liicht zynesch.

Mir erkennen hei, wa mer kucken, zweeërlee Mooss: D'Geld geet ganz generéis bei d'Geld. D'Geld geet manner a mat vill méi Detailkonditiounen bei déi, déi et am dréngendste brauchen.

Och d'Prime locative: Op den éischte Bléck klängt dat ganz gutt. Ech géif déi gären ervirhiewen. Dat ass jo eng ganz gutt Saach. Dat ass eng Mesür a Richtung vun de Locataire. Mee firwat ass se erëm gebonnen un dräierlee Konditiounen? Si muss iwwert de Patron lafen. Et ass eng indirekt Hëllef. Firwat net direkt de Locataire ënnert d'Äerm gräifen? Och hei sinn d'Konditiounen, fannen ech, relativ restriktiv, wat den Alter ugeet. Dir hutt proposéiert, et op 30 Joer ze begrenzen. Dat ass net vill, wann ee sech e bësselechen am Detail ukuckt, wéi eng Leit op de Waardelëschte sëtze beim Fonds du logement. Mir hunn der och ganz vill iwwer 30 Joer dobäi, Stéit mat Kanner. Mir wäeren der Meinung gewiescht, et wär ubruecht gewiescht, hei effektiv méi e generése Gest ze maachen. E bësseleche „manner méi“ fir déi eng, wéi een et op „Adehmesch“ géif ausdrécken, an op där anerer Säit da manner knéckeg, dat hätt et och gemaach. Et hätt een dat kënnen inverséieren an en anere Message no baussen erausginn.

Mir haten aleng, wat elo d'Locataire ugeet, beispillsweis proposéiert – mir haten et och an der Kommissioun proposéiert –, firwat een net dat, wat ee kennt bei de Steieren, dass ee ka seng Zësen um Prêt immobilier, um Prêt hypothécaire ofsetzen, och kéint zum Beispill mam Loyer maachen. Dat wär e generelle Gest gewiescht a Richtung vun de Locataire, natierlech plafonéiert iergendwou, mee dat wär net esou e Gepiddels gewiescht, wou et mol fir d'éischt dovunner ofhänkt, ob een e Patron huet, deen dat dann elo mécht, dee bereet ass, esou eng Primm auszebezuelen, dee sech dat ka leeschten. Mir fannen, dass hei net ee wéi deen anere behandelt gëtt. D'Locataire hunn insgesamt e Problem, a mir hätten eis eng generell Mesür erwaart, déi ... Do hätt ee kënnen e bësse méi maachen.

Generell ginn d'Plaffonge vun den Hëllef an d'Luucht. Dat kann een natierlech nëmme begrëssen. Ech géif awer gären nach eng Kéier drop agoen: Et interpelléiert ee schonn, wann d'SNHBM keng Keefer méi fënnt. Gutt, elo gëtt do de Krees vun deenen, déi kënnen kafen, erweidert. Dat klängt och op den éischte Bléck jo gutt, schéin a gutt, mee ass dat da wierklech d'Léisung? Ass dat d'Léisung fir déi, déi eebe justement net méi kënnen kafen? Da maache mer elo de Krees méi grouss, dat heescht, déi Wunnenge

sinn och fort. Ech weess et net, ob dat déi Leit, déi am Moment eeben net d'Enner zesumme kréien, ganz besonnesch freet, wa se elo héieren: „Eng super Mesür, déi elo kënnt. Da kënnen eeben elo déi, déi e bësse méi Suen hunn, kafen.“

Mir mussen eng grondsätzlech Iwwerleeung féieren zum abordabele Wunnen, ob een iwwerhaapt an der Situatioun, wou mer elo sinn, wou mer feststichen, net e bësselche misst ëmschichten an deen Deel, deen eeben an de Verkaf geet, e bësselche reduzéieren au bénéfice vun der Locatioun. Dat si Reflexiounen, déi ee bräicht. An deem Sënn wäerte mer och eng Motioun deposéieren, fir grondsätzlech um abordabele Wunnensmaart mat enger konkreete Strategie ze kommen, wou d'Rees soll higoen.

Mir hunn Ziler. Déi sinn och d'lescht Joer festgesat ginn an engem nationale Plang. Mir hu Plan-sectorellen. Mir wëssen ongeféier, wouhi mer wëlle mat der Rees, mee et feelt un der konkreete Ëmsetzung. Wa mer héieren – an dat huet mech erschreckt –, dass d'SNHMB geschwë keng Réserve-foncière méi huet, dat ass de Wansinn! Si hunn eis gesot – ech mengen, et stoung an der Note au formateur –, et wär nach fir siwe Joer. Ech hunn am Ouer iergendwou vum Radio, dass et souguer schonn a fënnf, sechs Joer kéint eriwuer sinn. Mee dat ass muer am Bau! Wann ee grouss Projeten ugeet, wéi Elmen oder anerer, déi mer kennen, mee da si fënnf Joer näischt!

Et ass extreem wichteg, dass mer effektiv eis Gedanke maachen, an do hätte mer eis méi Konkreetes erwaart wéi just ëmmer erëm dat Schwätze vun engem Fong. Mir schwätze scho säit Joren. Ech mengen, den Yves Cruchten huet schonn 2018 vun engem effentleche Fong geschwat, wou een och Gelder kann unzéien, fir an deen dote Segment eranzegoen. D'Madam Hartmann huet et enoncéiert, dass och elo erëm ..., mee et bleift beim Lippenbekenntnis. No sechs Méint hätte mer eis erwaart, eng konkreet Iddi um Dësch leien ze hunn: Wéi wëlle mer dat finanzéieren? Wéi wëlle mer déi privat Suen dann do konkreet mobiliséieren?

Mir hunn et schonn oft fäerdegbruecht, méi schnell ze sinn hei am Land. Mir hunn eng ganz gutt Finanzplaz. Mir hunn Experten. E Fong opstellen ass net esou komplizéiert. Dat hätt een och scho kënnen hëkréien. Dann hätt Der kënnen méi konkreet sinn, dass mer einfach kucken: Jo, wéi wëlle mer dat maachen?

An da kënnt déi weesentlech Fro: Wou wëlle mer dat da bauen? Bis elo gëtt just esou au cas par cas, wou grad eppes sech bitt, opkaaft. Mee mir brauchen eng Strategie, eng Laangzäitstrategie, wou mer soen: Wéi vill Geld huele mer an de Grapp? Wou gi mer déi grouss zukünfteg Siidlungen himaachen? Wou sollen déi hikommen? Well och dat ass jo net esou onerheeblech.

Do muss ee sech mat deene jeeweilege Leit aus de Gemengen zesummesetzen. Et muss ee kucken: Wéi kann dat goen? Wat bedeit dat um Niveau vun aneren Infrastrukturen? Iergendeen huet emol an engem Artikel geschriwwen, et bräicht een e Marshall-Plang dofir. Dat hunn ech e gudden Term fonnt. Well effektiv, e grouse Lotissement erschleissen, wa mer wirklech hei wëlle richteg virukommen, da brauche mer och hei de Ganghiewel am Krisemodus. Et muss sech zesummesetzen ginn, et muss gekuckt ginn, zesumme mam Finanzministerium: Wou kafe mer? Wat ass eis Strategie? An et ass déi, déi mer mat enger Motioun wäerte fuerderen. Et wäert déi herno deposéieren. D'Regierung ass fir eis do an der Bréngschold, well soss komme mer net virun. D'Zäit leeft eis dervun.

Voilà, et kéint ee stonnelaang schwätzen iwwert d'Wunnengen.

(Interruption)

Ech gi mer Méi.

Grondsätzlech solle mer eis fir den abordabele Wunnensbau eng Kéier Zäit huelen an debattéieren, ob mer op der richteger Schinn sinn: Brauch et zousätzlech Acteuren? Solle mer déi besteeënd stäerken? Solle mer hir Kompetenzen ausbauen, fir och an d'Renovatioun iwwerzegoen? Am Moment gi vill VEFaen opkaf, dat mécht absolut Sënn am Moment, mee et kéint ee sech och virstellen, vill méi an en anert Segment eranzegoen, wou een einfach besteeënd Wunnengen, déi am Moment net rutschen, opkeeft.

Et kéint een driwwer nodenken – ech hat et an der Kommissioun ugeschwat –, d'Krittären elo mol eng Kéier temporairement opzockeren, dass een déi relativ strikt Krittären, déi jo och hire Sënn hunn am abordabele Wunnensbau, géif fir eng gewëssen Zäit einfach mol e bësselche méi soft gesinn, dass een einfach méi schnell virukënt.

Gutt, ech mengen, Dir hutt et verstanen: Mir erwaarden eis e bësselche méi Tempo, Krisemodus eeben. Mir sinn an enger Kris. Ech weess, wouvun ech schwätzen. Ech krut dat hei och ëmmer gesot. An ech kann Iech soen, et geet och, wann ee sech wirklech eng Krisenzell gétt, déi aktiv ass. Mir hu vill Kompetenze quéesch duerch de Gaart an eise Ministère, an dat Zesummeschaffen, dat ka Bierger versetzen, wann et muss sinn.

Jo, mir hunn de Problem fir eis net un der Wuerzel gepaakt. Ech kann dat och nach ëmmer erëm paraphraséieren a paraphraséieren, dat mécht kee Sënn. Mir hunn ons jo och heibanne virgeholl, dat ze evitéieren an Zukunft, och am Respekt vun deene Leit, déi eis nolauschteren. Fir eis ass et am Resümee kloor: D'Gewiichtung stëmmt net. D'Symbolwirkung no baussen ass schlecht, well mir hunn eeben déi vill Leit, déi einfach d'Enner net méi zesumme kréien. Mir héieren et vun alle Säiten, an dat ass net just e politeschen Discours. D'Acteure vum Terrain soen et, si schloen Alarm. Mir hunn ëmmer méi Leit op der Strooss. Mir hu Leit, déi sech nieft dem Logement d'Iessen net méi kënnen leeschten.

Wat ass et fir e Message, wann een erausgeet a seet: „Mir ginn elo den Invest nees ukuerbelen“? Dat ass e bëssen e Schlag an d'Gesicht fir déi Leit. A mir haten eis wirklech erwaart mat der Deklaratioun vun der Regierung, d'Armutsbekämpfung géif grouss op dem Fändel stoen, dass hei eng aner Handschrëft awer e bësselche méi däitlech géif ginn.

Mir hunn elo nach eng Hoffnung op deen zweete Mesürepak. Deen ass hannendrun, deen ass jo elo annoncéiert fir Enn dëses Mounts, Ufank nächstes Mounts. À voir, wat do kënnt. Mee fir eis ass et e bësselche schued. Et ass eng verpasste Chance, fir wirklech de Leit eng Basis ze ginn, fir Vertrauen ze hunn, fir drun ze gleewen, dass mer kënnen erëm Tempo bäisetzen an opkommen, a se ze iwwerzeegen, dass et derwäert ass, un d'Politick ze gleewen an eeben och hir Hoffnungen doranner ze setzen.

An deem Sënn wäerte mer och nach zwou Motiounen deposéieren. Eng éischt – dat wäert Iech net erstaunen –, dat ass, dass mer froen, dass déi lafend Projeten, déi schonn erwänt gi sinn, eeben d'Grundsteuer, d'Mobiliséierungssteuer, d'Leerstandssteuer, den ... Ach Gott, dee ganze Pak, Dir kennt se, d'Kollegen wäerten nach drop agoen. Do hu mer säit enger Rei Méint den Avis vun Staatsrot virleien. Dir hutt Är Ulafzäit gehat. Vill Leit an der Regierung kennen deen Dossier do och scho vu virdrun aus de

Kommissiounen. Et misst méiglech sinn, dat virum Summer ze bréngen. Mir sinn der Meenung, dass mer hei dréngend déi Amendementer brauchen.

Mir sinn eis bewusst, dass et net einfach ass. Et si vill Opposition-formellen do, mee sechs Méint ass e rasonabelen Delai. Mir ginn eng Motioun of, fir eeben nach virum Summer, virum Enn vun dëser Sessioun vun der Chamber, dach wannechgelift dës Amendementer ze bréngen, dass mer och do Tempo an déi Dossiere kréien. Mir brauchen dat dréngend, well do si mer wirklech bei der Wuerzel. Do si mer bei der Landkränkt. Do geet et drëm, Terrainen aus dem Leerstand erauszukréien. A Leerstand ass dat Lescht, wat mir eis am Moment hei kënnen leeschten.

(M. Claude Wiseler reprend la présidence.)

Déi zweet Motioun, an dat ass am Kontext eebe vum abordabele Wunraum, wou mer d'Regierung opfuerderen, e konkreete Plang ze erstellen, an dat och méiglechst schnell, an zwar iwwert déi Zilsetzung eraus. E Plang, wou Der eis kloer sot, wou Der hiwëllt mam abordabele Wunnensbau. Wou soll gebaut ginn? Wou soll erschloss ginn, konkreet, an a wéi engem Delai? A wéi eng Moyene gitt Der Iech? Dat ass eppes, wou fir eis och wirklech de Finanzminister mat gefuerdert ass. Wat ass déi Enveloppe, déi mer do wäerten huelen? Et brauch eng proaktiv Approche, fir Terrainen opzekafen.

Wa mir dat au compte-gouttes maachen, do, wou grad sech eppes bitt, wäert dat net fonctionéieren. Dofir si mer vill ze vill hannendran. Déi fënnf Joer – et kënnen och siwe Joer sinn –, wou mer Reserven hunn, dat wäert net duergoen. De Staat brauch Reserven. E muss der opkafen, soss wäerte mer nimmols kënnen deen Tempo erakréien, dee mer brauchen. An de Bau wäert frou sinn. Och den abordabele Wunnensbau muss gebaut ginn, dee mécht sech net vum selwen. Och dat mécht jo de Staat net selwer. E léisst bauen. Och dat bréngt Schwong. An dat ass de Schwong an eisen Aen, deen an déi richteg Richtung géif goen.

Ech soen Iech Merci an ech mengen, Dir hutt et verstanen. Ech hat dat abschliessend vergiess: Dir kënnt Iech virstellen, dass mer de Pak esou net kënnen matstëmmen, wéinst der Gewiichtung, wéinst der Symbolik, déi een huet. Do feelt eis eppes. A mir hoffen drop, dass dat an deenen nächste Méint nach wäert nokommen.

Ech soen Iech Merci.

Motion 1

La Chambre des Députés,

– considérant la pénurie notoire de logements et le niveau des prix sur le marché de l'immobilier qui rend le logement inaccessible pour une part croissante de ménages au Luxembourg ;

– considérant que la rétention foncière freine le développement de logements et sous-tend la crise du secteur de la construction ;

– estimant que les instruments existants sont inaptes à inciter les propriétaires à mobiliser leurs terrains ;

– considérant le nombre important de logements inoccupés au Luxembourg et le fait que les communes ne font que rarement usage de la possibilité de percevoir une taxe spécifique sur les immeubles destinés au logement ou à l'hébergement des personnes qui ne sont pas occupés ou utilisés effectivement à ces fins ;

– notant que le programme gouvernemental prévoit que « les travaux relatifs à la réforme de l'impôt foncier, à l'introduction d'un impôt national sur les logements non-occupés et à la mobilisation des terrains seront poursuivis »

à la lumière des avis des organes consultés et seront achevés dans les meilleurs délais » ;

– notant que le programme gouvernemental précise que « les travaux législatifs portant sur le remembrement ministériel seront poursuivis et finalisés dans les meilleurs délais » et que « dans le cadre de l'élaboration d'un PAP qui nécessite une modification ponctuelle au niveau du PAG, les deux procédures seront fusionnées dans une même procédure » ;

– vu l'avis du Conseil d'État du 13 juin 2023 concernant le projet de loi sur l'impôt foncier, l'impôt à la mobilisation de terrains et l'impôt sur la non-occupation de logements (PL n° 8082) ;

– vu l'avis du Conseil d'État du 28 juillet 2023 concernant le projet de loi portant modification de la loi modifiée du 19 juillet 2004 concernant l'aménagement communal et le développement urbain (PL n° 7139),

invite le Gouvernement à

– donner priorité à l'achèvement de ces réformes (PL n° 8082 et PL n° 7139) faisant droit aux oppositions formelles du Conseil avant la clôture de la session parlementaire 2023/2024.

(s.) Paulette Lenert.

Motion 2

La Chambre des Députés,

– considérant la crise actuelle du logement au Luxembourg, excluant une part significative de la population de l'accès au marché immobilier en raison des prix exorbitants ;

– considérant le besoin pressant d'agrandir considérablement le parc immobilier public au Luxembourg ;

– considérant le plan directeur sectoriel Logement, ayant comme objectifs principaux de définir les terrains destinés à la création de logements ainsi que de favoriser la création de logements à coût modéré ;

– considérant la stratégie nationale du Logement abordable, fixant un objectif précis de 20 % de biens immobiliers en main publique à moyen terme ;

– considérant les déclarations de la Société nationale des habitations à bon marché (SNHBM) par la note au formateur du 16 octobre 2023, selon lesquelles les réserves foncières appartenant à l'État et dédiées à la création de projets de logements abordables seront épuisées d'ici sept ans,

invite le Gouvernement à

– élaborer d'urgence une stratégie nationale pour le développement futur du logement public au Luxembourg ;

– identifier, en collaboration avec les communes, les zones appropriées pour le développement de projets de grande envergure ainsi que de projets plus modestes ;

– concevoir un plan détaillé d'acquisition des terrains nécessaires ;

– présenter cette stratégie à la Chambre des Députés.

(s.) Paulette Lenert.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Lenert. An dann ass d'Wuert fir den nächsten age-schriwwene Riedner, d'Madamm Alexandra Schoos. Madamm Schoos.

Mme Alexandra Schoos (ADR) | Merci, Här Chamberspräsident. Léif Kollegeen a Kolleeinnen, ech wäert mech kuerz halen, well mir hu jo eréischt virun zwee Méint bei enger Interpellatioun vun déi gréng just iwwert deem heite Logementspak geschwat, also iwwert déi éischt Mesüren, déi d'Regierung hält, fir aus dëser Bau- a Logementskris

ze kommen. Mee ech si gespaant, ob d'Regierung schonn eppes weess oder schonn éischt Iddien huet, ob déi Mesüren, déi se geholl huet, schonn hir éischt Früchten droen, och wa mir haut eréischt dat Gesetz stëmmen.

Mir stëmme selbstverständlech fir dëse Gesetzesprojet, och wann en net iwwerall wäit genuch fir eis geet, mee mir stëmme derfir, an dëst haaptsächlech aus zwee Grënn:

Éischstens, well d'Wunnen zu Lëtzebuerg fir ganz vill Residenten esou onerschwénglech ginn ass, datt all nei staatlech Mesür fir vill Beträffener vläicht eng nei Chance ka bidden, fir endlech zu enger Wunneng ze kommen. An dat kann een natierlech nëmme begrëissen.

Zweetens: Mat dësem Gesetzesprojet soll d'Offer u bezuelbare Wunnengen eropgeschrauft ginn, wat noutwenneg ass. Zäitgläich soll et dem Bausektor méiglech ginn, mat deenen neie Mesüren Aarbechtsplazen ofzesécheren.

Här President, och wann de Logementspak vu Schwaarz-Blo eng wichteg Initiativ duerstellt, esou ass e fir d'ADR awer nëmme eng Drëps op de waarme Steen. Gutt, et muss een iergendwou eng Kéier ufänken. Mee mir dierfen net vergiessen, firwat mir haut iwwerhaapt an esou enger uerger Kris-situatioun ukomm sinn. E puer Joerzéngte laang hunn déi vergaange Regierungen eng Politick bedriwwen, déi absolut net derzou bäigedroen huet, fir Wunnumraum am Land ze schafen an e méi erschwénglech ze maachen. Also mir mussen eis quasi alleguer un der Nues paken.

Ech mengen, déi Kris besteet net eréischt säit gëschter. Siefen et d'Gambia-Regierungen oder virdu Schwaarz-Rout, si all hunn op onkontrolléierte Wuesstem gesat, deen derzou geféiert huet, dass bannent 30 Joer, am Zäitraum vun 1990 bis 2020, 250.000 nei Awunner derbäikomm sinn, wat natierlech zu engem enormen Drock op de Wunnengsmaart gefouert huet an d'Präisser no an no an d'Luucht gedriwwen huet – dat hu mer jo och schonn héieren –, mat der Konsequenz, datt ëmmer méi Awunner, Jonker, mee och Leit, déi jorelaang an eise Sozialsystem abezuelt hunn, hannert eis Grenzen an d'Nopeschlänner musse wunne goen.

Et sinn net nëmme vill Lëtzeburger, déi esou hir Heemecht musse verloossen. Och vill Leit mat Migratiounshannergrond, déi mat zum Räichtum vun eise Land bäigedroen hunn, loosse mir an där Hinsicht am Stach. Mengt dir, déi Leit, déi just de Mindestloun oder liicht driwwer verdéngen, géife sech gär hei vir an Däitschland, Frankräich oder der Belsch néierloossen? Nee, dacks hu se keen anere Choix, well si sech d'Wunnen hei am Land einfach net leeschte kënnen. Mee och déi sougenannt Working Poor ginn hei am Land leider sou lues zu enger Realitéit. Si verdéngen ze vill, fir en Urecht op soziale Wunnengsbau ze hunn, mee si verdéngen ze wéineg, fir sech privat eng eegen adequat Wunneng leeschten ze kënnen.

Här President, dës Regierung muss endlech konkret Léisungen op den Dësch leeën a sech trauen, fir de quantitative Wuesstem erofzeschrauwen an dofir verstärkt op e qualitative Wuesstem ze setzen, dat heescht dee Wuesstem, deen duerch eng Steigerung vun der Produktivitéit vun der Wirtschaft erreecht gëtt. An engems muss Schwaarz-Blo och de Courage hunn, fir déi negativ Konsequenze vun deem Turbo-wuesstem vun deene leschte Joerzéngte kloer ze benennen. Fakt ass, datt eis Infrastrukturen, sief et Stroossen- a Schinnennetze oder och eis Schoulen a Crèche an aner Betreuungsstrukturen, ëmmer méi staark ënner Drock stinn an net méi duerginn.

Als ADR verlaange mir vun dëser Regierung nieft de Mesüren aus dësem Gesetzesprojet och Mesüren, déi ganz kuerzfristeg gräifen an deene Mënschen hëllefen, déi mat am dréngendsten e Logement brauchen. Dofir verlaange mir, datt Schwaarz-Blo endlech de Leerstand vu sengen eegenen, also vum Staat, bestoende Wunnengen op de Leescht hält, also déi, déi em selwer gehéieren. Et sief nëmme ee Beispill ënner ville genannt: déi sougenannte Cité de l'Aéroport um Findel. Hei stinn e puer Dose Wunnhaiser eidel a bal déi ganz Cité gëtt zanter Jore quasi sech selwer iwwerlooss. An dat an Zäiten, wou d'Land mat esou enger akuter Logementskris konfrontéiert ass an, wéi d'Madamm Lenert grad gesot huet – ech hunn d'Zuele selwer net iwwerpréift –, eng Waardelëscht beim Logement vun iwwer 5.000 Haushalter oder Leit ass. Dat ass einfach net ze verstoen, awer Dir dierft et eis gär erklären.

Och eng Rei Gemenge loosse aus ënnerschiddleche Grënn Wunnhaiser, déi an hirem Besëtz sinn, dacks eidel stoen. Dofir ass et ëmsou méi wichteg, dass de Staat mam gudden Beispill virgeet an Haiser, déi eidel stinn, nees mat Liewe féilt. Et ass definitiv um Staat an un de Gemenge, fir mam gudden Beispill virzegoen. Wa se dat net maachen, wou bleift do d'Glafwierdeg-keet, fir nei Steiere wëllen anzeféieren fir Haiser, déi eidel stinn, oder Terrainen, déi broochleie gelooss ginn? Och eng Flexibiliséierung vum Mietrecht, déi d'ADR iwwer eng Gesetzespropositioun am Juli 2023 proposéiert huet, kéint kuerzfristeg zu méi Offer um Locatiounsmaart féieren. Ekonomesch ass et fir kee sënnavoll, eng Wunneng eidel stoen ze loosse, wann d'Locatioun eng Recette brénge géif. Eng Ännerung am Zivilrecht géif de Problem vu Leerstänn a ganz ville Fäll léisen, wat och méi Wunnengen um Maart bedeide géif.

Dann erënneren ech och gär nach eemol dodrunner, datt hei am Land, zemools am soziale Wunnengsbau, eiser Meinung no einfach ze deier gebaut gëtt an datt et sech beim sougenannte Logement abordable dacks iwwerhaapt net ëm erschwéngleche Wunnumraum handelt. Wat ass hautzudaags erschwénglech? Fir wien ass et nach erschwénglech? A fir wie baue mir, wa mir näischt verkaf kréien? Hei zitéieren ech gär och nach eng Kéier mäi konkret Beispill: Wéi kann et sinn, dass en Haus vum soziale Wunnengsbau, d'Beispill zu Ierpeldung un der Sauer, zirka 4.650 Euro de Meeterkaree kascht an e vergläichbaart Haus bei de Privatleit an der nämmlecher Gréisst ongeféier 3.330 Euro de Meeterkaree kascht?

Do kënn nach derbäi, datt d'Regierung de Plaffong vum superreduzierten Taux nach ëmmer bei 350.000 Euro gelooss huet, an dat scho säit iwwer zéng Joer, amplaz en un déi haiteg Zäiten unzepassen, wou eiser Meinung no e Plaffong vu 500.000 Euro éischter der Realitéit géing entsprechen.

M. Fred Keup (ADR) | Très bien!

Mme Alexandra Schoos (ADR) | Do brauche mir eis awer definitiv net ze wonneren, wa mer d'Haiser oder Appartementer, déi zum Verkauf stinn am Kader vum soziale Wunnengsbau, net verkaf kréien.

Eng lescht Problematik vum Terrain, déi bis elo nach net ugeschwat ginn ass an déi menger Fraktioun awer um Häerz läit an op déi mer gär géinge kuerz opmierksam maachen, ass, dass am Moment d'Bauhären, déi schonn eng Baugeneemegung hu fir Projeten an déi déi Geneemegung och schonn eng Kéier verlängert hunn an deem Delai, deen dofir virgesi war, am Moment déi Baugeneemegung eeben net nach eng Kéier verlängert kréien, well et esou am Gesetz net virgesinn ass. De Bauhär gëtt deemno gezwongen, fir mat sengem Projet erëm

bei Null unzufälligen an en nei eranzereehen. Dat schléisst och all fällig Taxen an. Zousätzlech entsteet domadder och eng Ongewässheet, datt en deemno wéi net méi dat nämmelech autoriséiert kritt, guer net ze schwätze vum der Zäit, déi verluer geet. Dat alles féiert schlussendlech derzou, dass d'Bauhären hire Projet eventuell ganz fale loosse. An dat wier definitiv kontraproduktiv an där Kris, an där mir am Moment sinn. Ech weess, et ass eventuell hei net de passende Moment, mee mir géingen eis awer freeën, wann de Minister a senger Ried hei eventuell kuerz kéint drop agoen.

Zum Schluss bleift mer ze soen: De grouse Problem bleift awer bestoen, dass d'Leit momentan nëmme schwierig Prête kréien. An dat ass och grad genau dat, wat d'Madamm Lenert och scho gesot hat: Fir den éischte Schrëtt ze maachen, ass et nach ëmmer onméiglech. Da kënne mir wuel Wunnenge bauen, mee mir hunn nach ëmmer keen ënnerdaach bruecht, ausser eventuell an der Locatioun. Mee och do ass d'Demande grouss, wéi mer héieren hunn. Mee d'Präisser an der Immobiliwelt mussen erëm erschwénglech ginn. Do komme mer net derlaanscht.

Mir wäerten d'Regierung dann och an Zukunft dorunner moossen, awéiwäit sech de Bausecteur erhélt, mee awer vill méi wichteg, ob méi Leit en Ennerdaach fonnt hu respektiv och wéi vill Leit ausgewandert si respektiv iwwert d'Grenz wunne gaange sinn.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Madamm Schoos villmools Merci. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här François Bausch. Här Bausch.

M. François Bausch (déi gréng) | Merci, Här President, fir d'Wuert. Dir Dammen an Dir Hären, ech mengen, et ass elo scho méi wéi eng Kéier hei de Mëtteg gesot ginn: Mir brauchen neie Schwong an dem Wunnengsbau, mee och an dem Bausecteur insgesamt. D'Fro, déi sech just stellt, ass, ob dat, wat hei viriläit, deen neie Schwong géing bréngen oder net. Respektiv déi Fro, déi d'Madamm Lenert och schonn opgeworf huet virdrun an hirer Ried, fannen ech ganz gutt, wéi se gesot huet: „Jo, wien ass dann eigentlech deen, dee betraff ass vun der Logementskris?“

Et si 15 Mesüren elo hei proposéiert. 10 si fiskalescher Natur, 5 éischter am Beräich vun den Aides individuelles. Do sinn der eng ganz Rei derbäi, déi stäerken d'Kafkraaft vun de Leit. Do hu mer och kee Problem domadder. Fir e Beispill ze soe beim Fiskalen: déi Plaffongen, déi eropgesat gi fir d'Zënse, déi ee kann ofsetzen, wann een e Logementsprêt huet.

Mee et ass awer och richtig, wat d'Madamm Lenert gesot huet: Wann ee vergläicht, wat gemaach gëtt souwuel bei den Aides individuelles – virun allem souguer do – an och eenzel steierlech Mesüren, déi geholl gi fir Privatleit, mat där Grosszügigkeet, déi hei un den Dag geluecht gëtt par rapport zu den Investisseuren en général, dann ass et awer do deux poids et deux mesures.

An et ass och esou, datt e ganz groussen Deel vun de Mesüren, déi hei an deem Pak drastinn, jo net nei sinn. Déi sinn och scho probéiert ginn an deene leschten 20, 30 Joer, wou mer och Krisen haten. Ech komm nach dorobber ze schwätzen. Wat awer scho ganz sécher ass, datt ass, dass se am Logement selwer fir de Grondproblem vum Logement nâischt bruecht hu bis elo.

Wann Der haaptsächlech d'Mesür kuckt, déi eis besonnesch heidra stéiert, déi vun dem Amortissement accéléré, déi jo an der leschter Regierungsperiod, an

deene leschten zéng Joer, virun allem an der leschter Regierungsperiod zweemol liicht ofgeschwächt ginn ass a wou och ëmmer Diskussiounen waren, fir se ganz ofzeschaffen, a wou mer souguer an der Chamber vun der Opposition deemools als Regierung virun allem vun der CSV gedriwwen gi sinn, fir se ofzeschaffen, do kann ee seng Bedenken driwwer hunn, datt dat eppes bréngt.

An dat ass jo och 2006 agefouert ginn. Firwat ass et 2006 agefouert ginn? Ma well e ganze Pak Mesüren, déi tëschent 2001 an 2006 schonn och um Niveau, fir d'Demande unzekuerbelen, agefouert gi sinn, nâischt bruecht hunn an deemools den deemolege Staatsminister Jean-Claude Juncker an enger fracas-santer Deklaratioun gesot huet, dee gréissten Echec vu senger politescher Laufbahn wär, datt en am Logement net reusséiert hätt. An dunn ass 2006 e Pak nogeschoss ginn, wou dat do derbäi war. Mee entrets hu mer an deene leschten 20 Joer gesinn, datt dat och nâischt bruecht huet.

An, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, da gëtt ëmmer gesot: „Jo, dat ass net ganz richtig“, well d'Situatioun wär deemools eng weesentlech aner gewiescht wéi haut. An da gëtt verwisen op d'héich Inflatioun, mee virun allem op d'Zënse, déi eropgaange sinn. An da gëtt gesot: „Dat ass eng komplett nei Situatioun. Duerfir, deen Amortissement accéléré, wann een deen elo befrist op ee Joer aféiert, da kann dat awer grad an där Situatioun, wou mer elo sinn, eng Wierkung hunn.“ Et gëtt e bësse gemaach, wéi wa mer keng esou Krisen, esou Wirtschaftskrisen an där Zäit virdru gehat hätten.

Or, wëll ech drop hiweisen, datt mer – 2006 ass dat jo agefouert ginn, den Amortissement accéléré – déi gréisste Wirtschaftskris nom Zweete Weltkrich tëschent 2008 an 2010 haten. An ironescherweis war den Ausléiser dovun zwar net zu Lëtzebuerg, mee an de Vereenegte Staaten. Et war d'Subprimekris. Dat hat och mat Logement ze dinn. De ganze Finanzsektor ass zesummegebrach. Mir haten déi stäerkste Rezessioun zënter Joerzénge. Mir haten eng Situatioun, wou och an der Baubranche villen net fonctionéiert huet, villen agebrach ass. An do huet déi Mesür och fonctionéiert. An et ass net déi Mesür, déi eis do gehollef huet. Au contraire, et si ganz aner. Op déi kommen ech och nach ze schwätzen.

Also, fir ze maachen, wéi wann d'Situatioun an där Wirtschaftskris, an där mer de Moment sinn ..., well mir sinn de Moment an enger wirtschaftlecher Kris. Mir haten e Minuswuesstum d'lescht Joer an et ass net gesot, ob mer d'lescht Joer am Plus wäerten endegen oder net. Mee dee wäert bewierkt duerch héich Inflatioun. An natierlech kounn dunn duerch déi héich Inflatioun déi abrupt Steigerung vun den Zënssätz derbäi. An natierlech hat dat ganz kloer en direkten Impakt virun allem op d'Kafkraaft vun de Leit, datt déi sech dunn nach manner konnten e Logement leeschten.

Mee et hat awer och mat den héijen Energiepräisser ze dinn, déi mer haten an déi gemaach hunn, datt doduerjer d'Matière-première méi deier gi sinn – also dat heescht, wann ech elo d'Baubranche kucken. Dat heescht, et ass och esou, datt een dat am Endeffekt net ëmmer einfach matenee vergläiche kann. Et gëtt ëmmer esou eng Vermeschung gemaach, wéi wann déi Baukris an déi Logementskris alles total dat nämmelech wär, an duerfir misst een elo e verréckte Plang huelen um Niveau vun der Demande, fir déi Bau- an déi Logementskris ze léisen.

Natierlech muss een eppes maache géint d'Baukris. Et ass ni gutt, wann de Bausecteur net fonctionéiert. Et ass e grouse Sektuer zu Lëtzebuerg. A souwisou,

Lëtzebuerg brauch e staarke Bausecteur, an datt een do eppes muss ënnerhuelen, dat ass keng Diskussioun. Mee d'Fro ass awer, ob dat, wat een hei mécht a gemaach huet, wierklech de Bausecteur relancéiert. Do hunn ech meng Zweifelen. An herno wäert ech och nach en Zitat bréngen, souguer vun der Branche selwer, vu ganz rezent, déi seet, datt se skeptesch wär, datt déi Mesüren do duerginn, fir hir Branche ze relancéieren.

Mee ech wëll awer ufänke mam Avis vun der Chambre des Salariés, deen ech iwwregens nëmme ka jiddwerengem recommandéieren, deen hei exzellent ass. Ech hätt en am Fong kënne ganz hei virliessen, mee dat wollt ech Iech awer elo net undinn. Dir hutt jo d'Méiglechkeet, dat selwer ze liesen.

(Interruption par M. Gilles Baum)

Gelif?

M. Gilles Baum (DP), corapporteur | 28 Säiten, dat wär ...

M. François Bausch (déi gréng) | Jo, et ass e bësse ... Et wär e bësse vill. Ech hunn och net esou vill Riedezäit. Ech hat mer zwar e Modell 3 gefrot, mee esou vill Riedezäit hunn ech net.

Mee ech wëll Iech awer net e puer flott Zitater vir-enthalen. Zum Beispill dat heiten, wou d'Chambre des Salariés seet: „Les données les plus récentes sur l'évolution du marché immobilier témoignent effectivement d'un ralentissement important s'étant matérialisé à la suite de l'envolée des prix de construction et du resserrement de la politique monétaire“. A bei der Envolée des prix de construction, do misst een emol eng Kéier am Detail kucken, duerch wat déi kënnt. An déi kënnt jo gréisstendeels duerch dat, wat ech gesot hunn, d'Penurie vu Matières premières, d'Energiekris vu virdrun.

Well déi Zuelen, déi schlecht Zuelen am Bausecteur, dierft Der net vergiessen, dat kënnt jo alles mat Retard eréischt un. Déi datéieren eigentlech op d'Joer 2023. Well wann Der elo kuckt – dat hu mer jo och an de Budgetsdebatte festgestallt u verschiddenen Avisen, och deem vum Stateg –, datt Ufank 2024 d'Situatioun sech schonn erëm verbessert huet. Wéi et herno bis Enn des Joers weidergeet, dat steet op engem anere Blat.

An da seet d'Chambre des Salariés kloer natierlech, datt een eppes do ...: „Cela dit, il faut tout de même souligner que le recul de l'activité suit une décennie durant laquelle les prix du foncier constructible et de l'immobilier résidentiel ont carrément doublé et évolué à un rythme nettement plus dynamique que les revenus des ménages.“ An dat ass och richtig, dat ass jo de Grondproblem. Mir maachen, wéi wann déi Baukris derzou gefouert hätt, datt all déi, déi do aktiv sinn an dem Bausecteur, alleguer schlecht dru wäeren. Dat ass ganz sécher net de Fall. Et gëtt der, déi si schlecht drun, an et gëtt der, do misst een déi och nach méi an den Detail kënne kucke goen, mee dat gëllt awer op alle Fall net fir se alleguer. An op alle Fall ass et a kengem Verhältnis zu deem, wat d'Mengen erlieft hunn déi lescht 10, 15 Joer an am Logement 20, 30 Joer, déi duerch déi Situatioun, duerch déi Kris, an där mer elo sinn, sécherlech net besser dru sinn.

Duerfir, insgesamt, mengen ech, misst een eng Trennung maachen tëschent engersäits der Baukris, déi, wéi gesot, verschidde Grënn huet, déi och zum Deel richtig beschriwwen ginn, an anersäits der Logementskris. An do hunn ech jo a menger Interpellatioun hei gesot, dat huet vill méi déif Ursachen. Dat ass natierlech d'demografesch Entwécklung. D'Zënse sinn natierlech och do uewendrop komm. Dat ass

keng Diskussioun. Mee dat huet awer elo sécher ganz aner Hannergrënn, op déi ech nach kommen. An do fannen ech eeben, datt an deem heite Pak vu Mesüre wirklech näischt dran ass – au contraire! –, fir datt déi Situatioun sech verbessert.

Bon, natierlech ass et och esou, datt een an der Baukris selwer déi Opportunitéit soll notzen. Dat ass dat, wat d'Regierung och gemaach huet – oder fortgesat huet. Dat huet déi viregt Regierung och gemaach. Dat ass zum Beispill ze kucken, éischters emol natierlech d'ëffentlech Investitiounen generell héichzehalen, mee virun allem awer och da Projeten opkafen ze goen, déi berüümte VEFAn, déi opkaf gi sinn, wou d'Regierung substanzieel nach eng Kéier d'Montante gehéicht huet. Dat fanne mer och alles richteg, well dat féiert jo och derzou, datt de Staat an d'Propriétéit kënnt vu Logementen an déi dann herno kann zum Beispill am locative Beräich sécherlech op de Marché bréngen, well do ass déi gréisste Penurie.

Et ass awer och esou, datt – an duerfir mengen ech och, datt ee guer net kann dervun ausgoen, datt déi Mesürene hei eleng en ekonomesch positiven Impakt hunn – kee Mënsch weess, wéi d'Wirtschaftskris bis Enn des Joers sech wäert entwéckelen. Also duerfir, ëmmer esou dee Lien ze maache reng zu dem Logement an zu der Baukris, ass menger Meenung net richteg. Wann eis zum Beispill am Mëttleren Orient wirklech alles laanscht d'Ouere flitt, wat mer jo net hoffen, dann huet dat sécherlech en immensen Impakt op d'Pétrolspräisser. A wann d'Pétrolspräisser an d'Luucht ginn ... Dat war nämlech zum Beispill 2008, 2010 de Fall. Do sinn och d'Präisser vun de Matière-premièren eropgaangen. Deen héchste Pétrolspräis, dee mer jeemols haten, dat war 2008, just virdrun, ier d'Subprimekris komm ass. Et ass souguer gesot ginn deemools, datt deen héije Pétrolspräis déi Kris definitiv ausgeléist hätt, soudatt een dat net ka soen.

Mee wat awer sécher ass, dat ass, dass doduerjer ganz bestëmmt d'Logementskris hei weeder wäert geléist ginn nach grouss Entlaaschtunge wäerte kommen, well et ass esou, datt déi, déi vun der Logementskris iwwerhaapt betraff sinn, Leit si mat klengen a mëttleren Akommissen. An do geet et effektiv, wéi d'Madamm Lenert och richteg gesot huet, drëms, datt déi iwwerhaapt emol en Accès kréien zu erschwénglechem Wunnraum. Dat ass net ginn.

An duerfir sinn ech nach ëmmer der Iwwerzeegung, datt déi gréissten Urgence doranner besteet, datt de Staat sech d'Moyene gëtt, fir datt mir bei där Croissance vun der Bevëlkerung, déi mir hunn, dee Manktum un ëffentlechem Wunnraum kompenséieren, an zwar massiv, datt mer do e groussen Investitiounsprogramm opleeën, fir ëffentlech Wunnengen ze bauen, datt de Park vun den ëffentleche Wunnengen vill méi grouss gëtt, an datt mer déi dann deementspreechend och do kënnen effektiv wirklech herno an d'Locatioun zum Beispill ginn.

An da kommen ech bei dee Punkt, deen ee vun de grouse Problemer ass. Dat ass d'Zeréckhale vu Bauland fir Wunnengen oder respektiv Wunnengen eidel stoen ze loossen. An do hëllefen och all déi Mesürene, déi elo hei dra sinn, guer näischt, weeder de bëllegen Akt nach d'Déductibilité fiscale vun den Intérêt-débiteuren nach d'Primmen, fir wann Employeuren hire Salariéeng eng Wunneng zur Verfügung stellen. Alles Mesürene, mat deene mer eigentlech kéinten averstane sinn, mee do hëlleft dat ganz sécherlech guer näischt.

De Geescht vun dësem Projet de loi, deen ass eiser Meenung no net am Sënn, fir virun allem eppes ze maache fir déi, déi wirklech schlecht dru sinn, déi

et brauchen. Dat sinn eeben d'kleng a mëttel Reve-nuen, Locataire, déi musse loune goen, déi extreem leiden ënnert deem Ganzen. Mee de Geescht vun deem Gesetz hei, deen ass effektiv, fir Verschiddener ze zerwéieren, déi souwiesou schonn iwwert déi zéng Joer virdru massiv verdéngt hunn an elo einfach gär hätten, datt se genausou op deem nämmelechten Niveau weider verdéngen, wéi se dat déi zéng Joer virdru gemaach hunn.

Et ass och esou, datt déi lescht 20 Joer, säitdem zum Beispill deen Amortissement accéléré geschafe ginn ass, wéi gesot, jo ëmmer erëm driwwer diskutéiert ginn ass, fir en ofzeschwächen. An et ass och dat de Grond, firwat mir deemools, 2020, fir d'Budgets-gesetz 2021 den Taux eng éischt Kéier vu 5 % op 4 % erfogesat, eng éischt Ofschwächung gemaach hunn. Déi war zwar nach nëmme behutsam. An 2022 ass nach eng Kéier eng Reform gemaach ginn. Do ass eng Limitéit agebaut ginn op zwee Immeubles oder Parties d'immeuble, wou een dat nach kéint geltend maachen. A mir haten och an der deemoleger Regierung laang Diskussiounen dodriwwer, wéi gesot, an och an der Chamber sinn déi oft gefouert ginn, an ëmmer war jiddwereen heibannen éischer der Meenung, datt dat souwiesou de Staat ganz deier géng kaschten an am Endeffekt näischt géng bréngen.

A wann Dir an der Chambre des Salariés hirem Avis kuckt, huet déi zwee Rechebeispiller do dragesat. Déi si richteg erschreckend, wann Der Iech dat ukuckt. An da gesitt Dir och, wien dovunner profitéiert an datt et e Risenënnerscheed gëtt tëschent engem modesten Investisseur, zum Beispill engem, deen dann en Appartement wëllt fir seng Kanner kafen oder fir eent vu senge Kanner kafen, deen esou wëllt investéieren als Apport fir säi Kand, oder zum Beispill groussen Investisseuren, déi am Joer 2024 bei deem, wat mer hei maachen, bei Wäitem méi grouss dervu profitéieren. Ech invitéieren Iech gär, déi Rechebeispiller ze liesen, déi do gutt beschriwwen sinn a gutt ausgerechent sinn, fannen ech. Dat ass ganz kloer, do gesäit een de Geescht, deen do draläit an där Mesür, an de Gedanken, deen hannendrustécht.

An de Risiko ass och reell, datt mer souguer d'Inflatioun weider erëm unheizen eleng duerch déi dote Mesürene. An dat gëtt och bestätegt. Dat seet d'Banque centrale. Den FMI huet eis gewarnt an sengem Avis, datt am Beräich vum Logement, vun deem, wat mer maachen, natierlech Lëtzebuerg e Logementsproblem huet, mee datt mer awer sollen oppassen, datt mer net duerch falsch Mesürene, déi mer treffen, nach grad d'Inflatioun an d'Präisser unheize ginn.

An dann ass natierlech e substanzieellen Déchet fiscal do hannendrunner an deem Ganzen. Dat wësse mer och.

Et feelt also u Wunnenge fir Leit mat klengen a mëttleren Akommissen, an do ass haaptsächlech dee ganze Risiko vun der Aarmut. D'Regierung huet sech op de Fändel geschriwwen, d'Aarmutsbekämpfung seriö ze huelen. Wa se déi wëllt seriö huelen, da muss se wirklech do usetzen, well do läit de Gros vum Problem.

Et huet iwwregens och en Impakt op eis Kompetitivitéit. An e puererlee Hinsichten huet et en Impakt, well wa Wunnenge feelen, dann ass dat natierlech e Problem fir d'Leit, déi an d'Land wunnen a schaffe kommen, mee et ass och e Problem, well dat natierlech och d'Lounfuerderungen unheize geet. Dir kënnt roueg sécher sinn: Wann zu Lëtzebuerg déi Logementspräisser net wäeren, da wäeren d'Lounfuerderungen vun de Leit mat klengem a mëttlerem Akommes, déi an de Betriber schaffen, sécher méi

moderat, wéi se dat de Moment sinn, wat natierlech evident ass, well en immens groussen Deel vun deem Salaire, deen een huet, direkt schonn an de Logement geet an een dat net huet. Dat heescht, dat ass och e Problem fir eis Kompetitivitéit.

Bon, a wa mer do wëllen eppes maachen, da musse mer och déi Facteuren an Ugrëff huelen, déi eeben d'Offer wirklech kënnen steigern, haaptsächlech déi ëffentlech Offer, fir datt éischters de Staat an de Besëtzt kënnt vun Terrainen, mee fir datt awer och Privater natierlech net méi spékuléieren, datt Bauland wirklech fräi gëtt an datt d'Spekulatioun bekämpft gëtt. An an dem Koalitiounsofkommes steet jo och eppes doriwwer dran, haaptsächlech och am Zesummenhang mat deem Gesetz, dat d'Madamm Lenert och schonn ugeschwat huet.

An, Här President, ech hunn och eng Motioun. Mir haten och eng gemaach. Dat ass warscheinlech d'Kopie vun där vun der LSAP, mee ech gi se awer och nach eng Kéier of. Da stëmme mer et eeben zweemol, warscheinlech jo negativ, of, wéi ech d'Regierung oder d'Majoritéit aschätzen, leider!

Motion 3

La Chambre des Députés, considérant

– les effets néfastes du manque de logements abordables sur le taux de risque de pauvreté, le logement constituant pour beaucoup de ménages à revenus faibles ou moyens une dépense lourde ;

– les effets néfastes du manque de logements abordables sur la compétitivité de notre économie ;

– les mesures du Gouvernement se focalisant principalement sur la stimulation de la demande ainsi que la simplification ponctuelle des procédures ;

– l'importance de soutenir prioritairement l'augmentation de l'offre de logements et la nécessité qui en découle de s'attaquer aux facteurs qui empêchent l'augmentation de l'offre ;

– la rétention foncière et les logements inoccupés comme des facteurs qui freinent l'augmentation plus importante de l'offre de logements ;

– le projet de loi relatif à l'introduction d'un impôt de mobilisation de terrains et d'un impôt sur la non-occupation de logements ;

– l'accord de coalition du Gouvernement qui prévoit la finalisation dudit projet de loi « dans les meilleurs délais » tout en augmentant le niveau de taxation et en accélérant la mise en place des impôts par rapport au texte initial,

invite le Gouvernement

– à proposer les amendements prévus par l'accord de coalition concernant les projets de loi relatifs à l'introduction d'un impôt de mobilisation de terrains et d'un impôt sur la non-occupation de logements jusqu'à la fin du 3e trimestre de cette année afin de mobiliser le plus vite possible des terrains constructibles ainsi que des logements actuellement inoccupés et ainsi augmenter sensiblement l'offre de logements.

(s.) François Bausch, Meris Sehic, Joëlle Welfring.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bausch.

M. François Bausch (déi gréng) | Mee dat ass awer, wou de Problem ass. Mir müssen do virukommen, wann et drëms geet, Bauland ze mobiliséieren an d'Spekulatioun ze bekämpfen, well dat sinn déi wichtegst Elementer, fir datt mer effektiv weiderkommen an deem, wat ech gesot hunn, nämlech am Schafe vun erschwénglechem Wunnraum.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, och wa mer souwisou vill Bauchwéi hu mat enger Rei Mesüren, hu mer eis dann awer nach d'Méi ginn, fir eng Rei Amendementen ze maachen. Mir hate se och an der Kommissioun ofginn. Si sinn natierlech an der Kommissioun vun der Majoritéit ofgeleent ginn, mee ech wëll se awer nach eng Kéier och hei deposéieren. Et sinn der am Fong zwee. Also am Ganze sinn et der elo véier, mee et sinn der dräi, do ass et ëmmer deen nammlechten Artikel, dee betraff ass. Et sinn der zwee, déi gutt ënnersträichen, wéi de Geescht ass bei deenen, déi déi heite Mesüre getraff hunn. An duerfir wëll ech se awer nach eng Kéier hei erklären an och deposéieren an nach eng Kéier herno zum Vott brénge loosson.

Dat eent ass den *Avantage fiscal* fir *Acquéreurs-investisseurs*, wann een dann an e *Logement* à des fins locatives investéiert. Do steet an deem Text elo dran: zwee Joer. Eierlech gesot, dat fanne mir absolutt lächerlech. Do misst e mindestens op fënnf Joer eropgoen, well soss ass dat awer e bësselchen onseriö, wann een esou e *Benefiss* vun enger Mesür kritt wéi déi do an da seet: „Du muss dat maximal zwee Joer an d'Locatioun ginn an duerno kanns de et verkaufen.“ Dat heescht, et misste mindestens – mindestens! – fënnf Joer sinn. Wéi gesot, mir haten deen *Amendement* an der Kommissioun eraginn. Dee betrëfft effektiv dräi Artikelen. Här President, ech ginn Iech se herno of.

An da war nach en zweeten *Amendement*, dee mer eraginn hunn. Dat war dee fir den *Abattement construction spécial*. Do ass et esou, dass de *Moment* e *Plaffong* vun 250.000 Euro virgesinn ass. Et ass awer esou, datt déi Berechnung, déi do gemaach ginn ass, fir dann op déi 250.000 Euro ze kommen an dat, wat als *Géigewäert* gerechent gëtt, wat dat bedeit, eiser Meenung no net richteg ass, well se net berücksichtegt, datt, wann ech e Beispill huele vun der Stad Lëtzebuerg, an der Stad Lëtzebuerg eleng d'*Acquisitioun* oder den *Terrain* selwer 43,8 % vun deem betreffende *Logement*, deen hei kommerzialiséiert gëtt, ausmécht. Dat heescht, wann ech dat reell rechnen, mam *Terrain* dran, da kommen ech op e *Logement* vun enger *Valeur* – haalt Iech un! – vun 11 Milliounen!

Do kënne mer eis jo awer d'Fro stellen: Ass dat sënnvoll, datt mir mat steierleche Gelder e *Logement* féerden, wat 11 Milliounen *Valeur* huet? An dat kënnt Der ... Déi Chifferen, mir hunn dat ëmgerechent op Basis vun der *Nott 32* vum *Observatoire de l'habitat*. Dat ass net aus der *Loft* gegräff, dat ass esou. An duerfir hu mir zumindest proposéiert: „Sot, lauschtert emol, wann Der dat dote maacht, ma maacht awer e *Plaffong*, dee seriö ass!“ Do hu mer gesot: „Da gitt erof vun 250.000 Euro, da kommt Der op eng *Valeur*, wann Der den *Terrain* rechent mat deem, wat Der kommerzialiséiert, also mam *Bâti* uewendrop, vun 3,5 Milliounen.“ Dat ass jo scho wierklech net schlecht, e *Logement* vun 3,5 Milliounen. Mee ech mengen, dass et jo awer net um allgemenge *Steierzueler* ass, fir Saachen ze féerden, déi 11 Milliounen Euro *Valeur* hunn!

Duerfir wëll ech se nach eng Kéier eraginn, well dat ënnersträicht de *Geescht* an och dat, wat d'*Madamm Lenert* scho virdru gesot huet, fir wien am Fong déi meescht Mesüren hei geduecht sinn.

Här President, ech géing Iech nach eng Kéier dann déi *Amendementen* hei ofginn. An da wier ech frou, wa mer déi herno dann zesummen och kéinten ofstëmmen.

Amendements 1 à 4

I. Observation préliminaire concernant l'intitulé

À l'intitulé, il est proposé de supprimer le point final, étant donné que les intitulés ne forment pas de phrases.

II. Amendements

Amendement 1 concernant l'article 2

À l'article 2, point 2e in fine, le terme « deux » est remplacé par celui de « cinq ».

Commentaire :

S'agissant d'un avantage fiscal considérable accordé à des acquéreurs-investisseurs ayant comme but d'augmenter l'offre de logements donnés en location, il convient de prolonger la durée minimale de location requise pour pouvoir profiter de l'avantage fiscal de deux ans à cinq ans. Ainsi, il sera évité qu'après seulement deux ans, le logement en question pourra être utilisé à d'autres fins que la mise en location, ce qui serait en contradiction avec l'objectif de la mesure en question.

Par ailleurs, le délai de cinq ans serait plus cohérent avec l'élargissement prévu par le présent projet de loi de l'intervalle de deux à cinq ans après lequel les revenus issus de la vente d'un immeuble sont imposés en tant que plus-value et non en tant que bénéfice de spéculation.

Amendement 2 concernant l'article 8

À l'article 8, alinéa 1er, première phrase, le terme « deux » est remplacé par celui de « cinq ».

Commentaire :

Il est renvoyé au commentaire de l'amendement 1.

Amendement 3 concernant l'article 9

À l'article 9, alinéa 1er, le terme « deux » est remplacé par celui de « cinq ».

Commentaire :

Il est renvoyé au commentaire de l'amendement 1.

Amendement 4 concernant l'article 21 (article 129f nouveau inséré dans la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu)

À l'article 21, à l'article 129f nouveau, au paragraphe 3, le montant de « 250.000 euros » est remplacé par celui de « 80.000 euros ».

Commentaire :

Le projet de loi prévoit actuellement une limitation de l'abattement construction spécial à 250.000 euros. La limite de la somme des valeurs qui se trouvent à la base du calcul de l'amortissement correspond donc à six fois le montant de 250.000 euros. Sachant que l'amortissement se calcule uniquement sur la somme des valeurs du bâti et non du terrain, la valeur totale maximale du patrimoine immobilier sur lequel le contribuable pourra faire valoir l'abattement se trouve encore largement au-delà de cette valeur. Selon la Note 32 de l'Observatoire de l'habitat, le prix d'acquisition du terrain représente environ 43,8 pour cent des logements commercialisés à Luxembourg-ville. Prenant ce chiffre comme prémisse pour le calcul, un contribuable pourrait donc, selon les dispositions actuellement prévues par le projet de loi, faire valoir l'abattement construction spécial pour un patrimoine immobilier à Luxembourg-ville allant jusqu'à une valeur de marché d'environ 11.000.000 euros au total.

Afin de limiter le déchet fiscal engendré par la mesure ainsi que de garantir une certaine justice fiscale, il est proposé de réduire la limitation de l'abattement construction spécial de 250.000 euros à 80.000 euros, ce qui correspond à une somme maximale des valeurs se trouvant à la base du calcul de l'amortissement de 2.000.000 euros et, prenant toujours la même prémisse de calcul que ci-avant, équivaut à un patrimoine immobilier à Luxembourg-ville allant jusqu'à une valeur de marché d'environ 3.500.000 euros.

(s.) François Bausch, Marc Baum, Meris Sehovic, David Wagner, Joëlle Welfring.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bausch.

M. François Bausch (déi gréng) | Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dee Gesetzesprojet ass eiser Meenung no kee grouse Worf. Zum Deel mécht e Saachen, déi entweeder Fortsetzunge sinn, oder e mécht Saachen, déi an der Vergaangenheet geprouft gi sinn an déi näischt bréngen, déi op alle Fall net deem entsprechen, wat mer brauchen.

Mir mengen och guer net, datt dee wäert Schwong an de Wunnengsmaart bréngen, scho guer net am Sënn, fir d'Wunnengsnout ze bekämpfen, well duerfir muss eng ganz aner Offensiv kommen. Duerfir muss wierklech do ugegräff ginn, wou et sech gehéiert, nämlech bei der Spekulation hei zu Lëtzebuerg, well do läit de Grondproblem: D'Bauspekulation muss bekämpft ginn.

Dat Allerdramatescht ass, wéi ech virun iwwer enger Woch gelies hunn, datt souguer de Bausektor selwer iwwerhaupt emol net dru gleeft, datt dat heiten iergendeppes bréngt. Ech zitieren Iech aus engem Artikel, wou en Avis vum Bausektor beschriwwen ginn ass, dee seet: „Die staatlichen Hilfen werden wohl nicht reichen, um die Nachfrage kurzfristig wieder anzukurbeln. 2025 gebe es das Risiko, dass die Inflation wieder zulegt.“ Bon, natierlech kann een elo driwwer diskutieren, ob dat de Fall ass oder net, dat ass e bësselchen an d'Glaskugel gekuckt, mee virun allem: „So schaut man mit Pessimismus auf den weiteren Jahresverlauf. Die Kammer befürchtet“, also d'Handwerkerkummer, „dass die aktuellen Trends auf einen substantielleren Beschäftigungsabbau im Handwerk im Jahr 2024 hindeuten könnten. Gleichzeitig gibt sie zu bedenken, dass sich durch die aktuelle Schieflage das seit Jahrzehnten bestehende Ungleichgewicht zwischen Angebot und Nachfrage nicht verbessern werde.“ Also eigentlech hätt een et net kënne besser beschreiwe wéi d'Handwerkerkummer selwer, déi jo awer, mengen ech, do awer muss wëssen, vu wat se schwätzt.

An duerfir, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Dir verstitt, datt mir natierlech deen heite *Projet* net kënne stëmmen. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bausch. An dann ass d'Wuert fir den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Jo, d'Situatioun um Wunnengsmaart huet sech verännert. Wann ech mech zrëckerënneren un déi Rieden, déi mer gehalen hu virun dräi, véier Joer, do si mer de Präisser nogelaf. Elo lafe mer no, fir dass d'Präisser sech stabiliséieren.

Jo, et huet sech komplett gedréit an d'Situatioun ass eng aner. Op där enger Säit hu mer d'Logementskris, dass verschidde Leit elo vläicht gäre géingen en Appartement oder en Haus kafen, well d'Promoteuren hinnen et gäre géinge verkaufen an d'Präisser erofgaange sinn, awer op där anerer Säit net déi néideg finanziell Mëttel vun der Bank kréien. Op där anerer Säit hu mer d'Promoteuren, déi hir Constructiounsfirmer net kënne bezuelen, well se hir Appartementer beziungsweis hir Haier net kënne verkaufen an dat Ganz souwisou schonn am *Virus* iwwer Kreditter finanziert hunn. An deene lafen och elo d'Zëse fort, soudass mer nieft der Logementskris, déi mer virdrun haten, dass kee sech en Eegenheim konnt leeschten, elo an d'Constructiounskris eriwirgerutscht sinn.

D'Regierung huet elo e Moosnamepak presentéiert, wou sécherlech net alles esou gutt ass, wéi een dat eeben erkläert kritt, mee dat gehéiert eeben och zur Politik. Mee et ass op d'mannst emol en Usaz, fir de *Marché* ze stabiliséieren, fir de *Leit* ze hëllefen.

Dofir wäerte mir Piraten och haut dëse Projet mat-stëmmen.

Une voix | Très bien!

M. Marc Goergen (Piraten) | Et ass wichteg, dass den Invest héichgehalé gëtt. Et kann een awer ënnerschiddlecher Meenung sinn, op wéi engem eenzelne Punkten dat soll gemaach ginn, an dorop wäert ech elo agoen.

D'Wunnenge mussen gebaut ginn. Eis Bevëlkerung wiss, sief et, dass ee vun ausserhalb erakëent oder dass eis Kanner och gäre géngen enzwousch wunne goen. An do muss eebé gebaut ginn. Mir mussen souwuel d'Konstruktioun wéi och de Logement héichhalen. Mee do kënt dann eeben déi grouss Fro, wéi een dat am beschte mécht. Well et ass nun emol och e Fakt: Et sinn ëmmer méi Leit, déi sech en Eegenheim net méi kafe kënnen, mee déi op de Locatiounsmarché ginn.

Fir déi, déi nach kafe kënnen an dann déi Glécklech sinn, déi nach bei der Bank e Kredit kréien, do geet de bëllegen Akt elo an d'Luucht. Dat kënnen mer als Piraten direkt mat ënnerschreiwen. Mir hunn eis de Mond scho fuseleg geschwat, dass mer souwisou der Meenung sinn, dass de Staat d'Eegenheim net soll nach kënschtlech méi deier maachen, andeems en zousätzlech Steiere freet. Fir eis misst de bëllegen Akt eigentlech op den 100 % vum Kafpräis sinn, wann ee selwer dra wunne geet.

Interessant ass déi nei Formule vum bëllegen Akt vum Invest. Jo, déi fanne mir gutt, dat ass eng interessant Approche. An do muss een elo kucken an deenen nächste Joren, wéi dat sech wäert entwëckelen. Well dat ass och ee vun de Problemer, dass vläicht verschidde Leit wollten investéieren – an do schwätzen ech net vun de Millionären, mee einfach vun engem, deen e bëssen eppes op d'Säit geluecht huet – an awer vu gewëssene steierleche Moossnamen ofgehalé gi sinn.

Zur Valeur ajoutée: Déi läit eis scho länger um Häerz a mir sinn eigentlech der Meenung, dass d'Valeur ajoutée, virun allem am familiäre Kontext, sief et bei Ierfschaften, sief et bei anere Projeten, misst eng Kéier reforméiert ginn. Et sinn Usätz dran, déi mer gutt fannen: dass se géint d'Spekulatioun ass, dass, wann ee bewosst Objete keeft, fir herno domadder Geld ze verdéngen, eng Valeur ajoutée drop ass. Ob een herno, wann een ierft oder aner ..., do kann een driwwer diskutéieren. An déi Reform géinge mer eng Kéier gäre ustoussen, fir d'Valeur ajoutée eng Kéier ze reforméieren.

Da komme mer zum Amortissement accéléré. Jo, also mir begreifen, dass d'Regierung déi Barriär vun 250.000 Euro d'Joer agebaut huet, well weinstens ass eng Barriär dran. Do kann een diskutéieren, ob een hätt sollen 150.000 oder 200.000 soen, mee zumindest ass de Wee vun enger Barriär dran. Wat eis awer – an dat ass ee vun de Punkten, wou mer dee meeschte Bauchwéi hunn – do net gefällt, ass, dass net gestaffelt ass, wéi vill Loyer een dierf froen.

Mir haten do viru Méint hei eng Kéier d'Propos bruecht, dass een den Amortissement accéléré eigentlech just dierf zéien, wann ee kuckt, dass de Loyer, deen een en contrepartie freet, net ze héich ass. Wéi kann een dat maachen? Ma ganz einfach, et gëtt e Mietpreisspiegel – d'Steieramt huet deen zum Beispill, dat si mer elo gewuer ginn aus dem Rapport vum Ombudsman –, an do géif een einfach kucken: Leien ech mat mengem Loyer driwwer oder drënner? Leien ech driwwer an ech maachen en, nenne mer en emol e soziale Loyer, da wier den Amortissement accéléré méiglech gewiescht. A wann een awer 20, 30 % méi freet wéi normalerweis a sengem Quartier,

da wier den Amortissement accéléré net méiglech gewiescht. Dat ass elo leider hei net zréckzefannen, mee dat ass awer eng Pist, déi mir matgi fir déi nächst Reformen.

Et ass nämlech och eng, déi mer allgemeng am Steuerrecht wellen änneren, a mir hunn dat och schonn e puermol erzielt. Mir géngen nämlech och gären d'Steieren um Loyer staffelen. An zwar: Huet elo einfach e Loyer vun 2.000 Euro. Geet een 20 % drënner, hätt een e bessere Steiertax. Geet een driwwer, misst een zum Beispill bal dat Duebelt u Steiere bezuelen.

Wat wëlle mer domat errechen? Ma dass et ganz attraktiv gëtt, dass ee säin Appartement, säin Haus géng verlounen zu engem méi bëllegen Loyer, an dat iwwert d'Steieren da géng kompenséiert ginn. Esou kéinte mer fir vill Leit en Ureiz schafen, dass se de Loyer net eropsetzen. Well wat héiert ee jo alt vun de Proprietären? „Jo, ech muss mäi Loyer sou héich setzen. Ech muss jo och Steieren drop bezuelen, an déi si jo net grad näischt!“ Deementspriedend misste mer och do un eng Reform denken, dass mer kucken: Wéi vill Loyer frees de? Lais de iwwert dem Mietpreisspiegel oder läis drënner? An deementspriedend gëss de besteiert.

Wat mer begreifen, sinn déi Mesüeren, déi der dragesat hutt iwwert d'ALS oder d'GLS, d'Gestion locative sociale. Dat ass richtig, well domadder schafe mer eng Méiglechkeet, fir dass déi Leit, déi um fräie Marché näischt an der Locatioun wäerte fannen, kënnen iwwert déi Formel ee fannen, deen hinnen et verlount. Ob dat elo herno eng ASBL ass, en Office social, eng Gemeng oder de Staat, dat ass jo eigentlech zweetrangeg. Et geet drëm, dass déi herno kënnen e Logement fannen an dass op där anerer Säit Leit, déi an déi Formel eraginn, eng Garantie hunn, sief et, dass se de Loyer all Mount kréien, sief et, dass hir Wunnegen herno eng Kéier propper erëmgi ginn. Dat ass e bëssen änlech wéi déi 10 Euro de Meeterkaree, déi ech gefillt schon 100.000-mol erwänt hunn. Et ass eeben déi Formule, déi mer müssen hunn.

Et si vill Leit, déi um fräie Marché ni wäerten eppes fannen. Dat ass eng Realitéit, déi een eng Kéier muss agesinn. An dofir sinn eeben déi Formelen ALS, GLS, wéi ee se herno och nennt, déi staatlech oder kommunal müssen ënnerstëtzt ginn. An déi Pist, déi d'Regierung hei gaangen ass, fir de private Marché ze encouragéieren, déi an d'ALS ze ginn, ass fir eis déi richtig. Well de Staat eleng kann et net packen. D'Gemeng kënnen guer net esou vill bauen, dass mer herno genuch Wunnengen an der Gestion locative hunn. Dofir ass et gutt, dass mer hei op de private Wee ginn. Dat mécht et interessant fir déi Investisseuren, déi net onbedéngt op de Maximum vun engem Profit aus sinn, mee déi wëlle fir d'Zukunft e séchere Rendement hunn.

Et ass virduen ugeklungen, e Fonds fir den Invest ze schafen. Jo, also wann d'Regierung dee bréngt – ech hunn dat elo schonn e puermol héieren, dass der gäre géngt op e Wee goen, dass privat Leit kënnen investéieren, änlech wéi e Fong, an da kréie se e Rendement –, da si mir och gäre Partenaire, well dat ass eng Iddi, déi ee sollt realiséieren. De Staat selwer kann net genuch Geld an de Grapp huelen, fir allegueren déi Wunnengen ze bauen a se herno deementspriedend op de locative Marché ze ginn. Et ass eebé just elo de Moment, wou een et misst maachen. Et ass elo, wou d'Méiglechkeet do ass. An et ass elo, wou een déi eenzel Projete misst opkafen, fir dass een eeben de Leit en Daach iwwert dem Kapp ka ginn.

D'Prime locative fir Jonker ass eng flott Approche. Et ass eng nei Approche. Et misst een do no een, zwee Joer kucken, awéiwäit déi eppes bruecht huet. Mir sinn awer der Meenung, dass ee se sech hätt kënnen vill méi wäit opmaachen. Et misst een de Patronen erlaben, dass se, fir dass Leit heihinner schaffe kommen – oder hei schaffe bleiwen, dat muss ee jo och scho soen –, d'Méiglechkeet hunn, eng Primm derbäizeginn, an dat steierlech avantagéis. D'Patrone kënnen hiren Employéen a soumat de Familjen hëllefen, an dat ass bis elo zum Nodeel vun de Firme souwéi vun den individuelle Leit, wa se herno müssen déi Steuer drop bezuelen. Dofir ass dat heiten eng gutt Approche an et muss ee kucken, wéi déi weitergeet.

D'Subvention loyer ass gutt, mee och do hu mer e Kritikpunkt. Mir ënnerstëtzen natierlech, dass déi eropgesat gëtt, mee ech mierken am Office social an deene leschte Méint, wéi staark d'Loyeren eropginn. An et sinn och gewësse Proprietären, déi vläicht net ëmmer sou fein sinn, déi elo scho wëssen: „A hei, do kommen nei Subventiounen“, an dann dee Loyer wäerten eropsetzen.

Déi Subventioun vum Loyer ass gutt, wéi der se geschriwwen huet, mee der hätt am Gesetz missen eng Barriär abauen, wou der sot: „De Loyer dierf doropshin net eropgesat ginn“, dass dat verhënnert gi wär. Well soss hutt der nämlech de Problem, dass elo vill Leit wäerten iergendeng Kéier e Bréif heemkréien, dass de Loyer eropgaangen ass, mat dem Hannergedanken: „Se kréie jo souwisou d'Subventioun.“

Dann d'Zësen, do hutt der scho gutt Moossname geholl. Der wësst, mir hate vill méi héich Montante gefrot, virun allem bei deem, wat ee bei de Steiere kann ofsetzen. Mee gutt, do hutt der eng Mëtt iergendzwoosch fonnt. Mir hätten dat gäre méi héich gehat. Ech hunn och schonn oft hei gesot, dass et net gerecht ass, wann een dat op der Locatioun net kann ofsetzen, dass ee säi Loyer net kann ofsetzen. Dat ass fir eis net gerecht an et misst ee steierlech och eng Moossnam fannen, dass Leit, déi lounen, dëst kënnen vun der Steuer ofsetzen, änlech wéi een eeben d'Zëse kann ofsetzen. Vu mir ass kéint een de selwechte Plaffong huelen, fir dass et eeben e gerechte System wär, well wéi et am Moment ass, gefällt et eis net. Mee dat kënt der jo mol mat op de Wee huelen, well ech mierken, dass d'Approche vun der Regierung zimmlech oppen ass.

Der kommt elo mat neien Iddien, wou der derbäi sinn, déi mer begreifen. Eng ganz gutt, déi virduen d'DP hei genannt huet, ass de Mietkauf. Mir hunn elo fënnf Joer Iech, virun allem dem Här Lies – der hat souguer eng Proposition de loi, wann ech mech richtig erënneren, Här Lies, fir de Mietkauf –, ëmmer zougestëmmt, och deenen eenzele Motiounen, déi all déi Zäit hei abruecht goufen. Leider huet déi eeemoleg Regierung alles, wat Mietkauf war, ofgeleent. Dofir hätt ech och eng Demande un den Här Baum, dass der vläicht dee Modell vu Jonglënster eng Kéier kéint mat an d'Kommissioun bréngen, wéi si dat realiséiert hunn, well dat géif mech nawell interesséieren. Ech sinn dat elo hei an der Ried gewuer ginn, dass do de Mietkauf realiséiert ginn ass. An dat ass eigentlech eng Pist, déi mer sollten am Logement verfolge, well domadder kënnen mer de Leit, déi elo keng Kreditter kréien, et erméiglechen, fir hir eege Wunneng ze realiséieren, dass mer eng Kéier de Lënster Modell kéinten an der Kommissioun kucken, dass mer eis deen eng Kéier erklären loosse.

Also, mir wäerten eis Zoustëmmung ginn, och wa fir d'Locataire net genuch dran ass. Mee ech hunn do Vertrauen an den Här Meisch, dass e sécherlech nach mat engem zweete Pak kënt, wou d'Locataire nach méi wäerten ënnerstëtzt ginn. Dat heite wäert der

Baubranche e bëssen en Ureiz ginn, se zumindest stabiliséieren.

Bon, d'Virriedner hunn et gesot, et huet keen déi Kugel fir ze soen, wat elo genau herno wäert erauskommen. Mee op d'mannst ass et besser, wéi einfach dergéint sinn an näischt ze maachen. Dir huelt op d'mannst elo mol eppes an de Grapp an Dir hutt Iech en Outil ginn, fir dergéint virzegoen, well et wäert ganz vill Leit betreffen a jidderee wëll en Daach iwwert dem Kapp.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Goergen. Dann ass et um Här David Wagner. Här Wagner, Dir hutt d'Wuert.

M. David Wagner (déi Lénk) | Merci, Här President. Jo, dat Allermannst, wat ee ka soen, dat ass, datt dee Logementspak relativ séier schlussendlech zur Ofstëmmung komm ass. D'Regierung felicitéiert sech. Et kéint een d'Regierung felicitéieren, wann et och nach en interessante Logementspak gewiescht wier, deen och nach tatsächlech de Locataire eppes géing bréngen an och deene Leit eppes géing bréngen, déi Schwieregkeeten hunn, eng Wunneng ze fannen, sief et an der Locatioun oder an der Vente.

Dat ass awer allerdéngs net de Fall. An dofir hätt d'Regierung vläicht besser gehat, wa mer schonn esou laang an enger Wunnungskris sinn zu Lëtzebuerg, vläicht e bësse méi laang ze waarden, nach e puer Méint méi, voire datt ee sech ongeféier ee Joer geholl hätt an datt een och tatsächlech mat allen Acteure seriö diskutéiert hätt, net just mat den Acteuren, mat deenen ee sech souwisou schonn eens ginn ass – warscheinlech souguer virun de Walen –, an datt een och op Leit gehéiert hätt, déi fir d'Mieter dostinn, datt een och op Leit gehéiert hätt, déi Salarié sinn, datt een och op Leit gehéiert hätt, déi selwer am Bau schaffen, awer net an de Chefetagen! Op déi Leit ass net gelauscht ginn.

An da kënt eeben esou e Logementspak eraus. Do sinn natierlech ganz verschidde Mesüeren dran. An et ass tatsächlech net alles ganz schlecht. Ech hunn den Androck, datt mer esou eng Opdeelung „bad cop, good cop“ an der Regierung hunn. Den Här Meisch huet e Volet geholl, wou en nach weiderhin, plus ou moins, op der Schinn fiert vun der viregter Regierung, fir ze soen: „Et muss een awer e bëssen effentlech bauen.“ Et gëtt tatsächlech nach Projeten. Et geet bei Wäitem net duer. Dorobber kann een nach zréckkommen. An anerersäits muss duerno awer d'CSV – an de Finanzministère – ganz kloer u sech hir Schold iergendwéi bezuelen oder hir Promessen aléise vu virun de Walen a mécht dofir jo eng Partie Steierkaddoen, déi strictelement näischt wäerte bréngen.

Well dat ass jo de Problem: Non seulement ... Mir hunn dat schonn, mir als Lénk, an ech mengen, net nëmme mir als Lénk, bal jiddereen ... Hei an der Chamber hunn déi gréng dat gesot, d'LSAP huet dat och gesot, d'Chambre des Salariés seet dat et cetera, et cetera. Immens vill Acteuren dobausse soe ganz kloer, datt déi Steierkaddoe fir Groussbesëtzer näischt wäerte bréngen an en plus warscheinlech nach d'Situatioun wäerte verschäerfe fir d'Locataire an a fir déi normal Leit, och wann eng Partie vun deene Mesüeren nëmme ee Joer wäert daueren.

An en plus, dat gouf jo och gesot, sinn dat jo eng Partie Mesüeren, déi scho versicht gi sinn, an do kann ee vill um Kontext schwätzen. Et sinn eng Partie Mesüeren, déi scho versicht gi sinn, wéi den Amortissement accéléré, deen och schonn 2006 agefouert gouf. Dat

heescht, Steiererlicherunge fir Investisseuren, dat gouf et schonn an dat huet d'Situatioun a Wierklechkeet zu Lëtzebuerg guer net verbessert.

Dat, wat mir virschloen, ënner anerem, an dorobber wäert ech och nach zeréckkommen, ass u sech hei zu Lëtzebuerg nach ni esou versicht ginn, an op deene Plazen, wou et méi oder wéineger versicht ginn ass, dat heescht, d'Wunnengspolitik net als eng Geldpolitik ze gesinn, mee als e Mënscherecht ze gesinn, wou och d'effentlech Hand mat agräift, do huet et am Prinzip ëmmer gutt fonctionéiert.

Wat stéiert eis dorunner? E puer Beispiller: Mir fänken un zum Beispill mat deem Steierkaddo vum Quart-taux. Dat heescht, datt u sech d'Plus-value nëmme op e Véierel vun deem besteiert gëtt wéi normalerweise, also amplaz 42 % op 10,5 %. Do gëtt gesot: „Dat bréngt erëm Schwong an der Logementspolitik.“ Mir hunn nach ëmmer net verstanen, wat fir e Schwong dat kéint bréngen, ausser – wat wäert geschéien, ganz konkret? – datt zum Beispill kleng Proprietären natierlech wäerten op d'Aubaine sprangen, fir manner besteiert ze ginn, wa se verkafen.

A wie wäert opkafen? Ma déi, déi déi finanziell Moyenen hunn. Dat heescht, et ass ganz kloer eng Mesür, déi derfir wäert surgen, datt grouss Promoteuren hir sougenannte „strateegesch Reserv“ domadder wäerten opfellen. Well dat ass dat Eenzegt, wat a Wierklechkeet wäert geschéien. Mir wäerten eng nach méi grouss Konzentratioun vu Bauland hunn, mat deem och nach spékuléiert gëtt. Mir wäerten nach eng méi grouss Konzentratioun vu Wunnengen u sech kréie wéi dat, wat mer bis elo och nach hunn. Dat heescht, déi strateegesch Baulandreserv, an iwwerhaupt déi strateegesch Immobilièreserv, wäert nach méi grouss ginn. Dat ass dee grouss Schwong, deen do geschitt, mee soss wäert net vill do geschéien.

Mir hunn och aner Saachen. Déi frequent Venten an esou weider wäerten natierlech och zu enger Hausse vun de Präisser bäidroen. Se wäerten och zu enger Präisspiral no uewe bäidroen. D'Loyere wäerte weiderhin eropgesat ginn, wa mer permanent Venten hunn. Dat heescht, datt de Bail ... Also entweder muss de Locataire eraus oder den neie Proprietär, deen e Groussproprietär ass, dee kann natierlech vun der Situatioun profitéieren, fir duerno natierlech nach méi héich Loyeren ze froen. Dat heescht, mir hunn et do mat enger Mesür ze dinn, déi u sech nëmme de Groussgrondbesëtzer an de Groussbesëtzer wäert zerguttkommen.

Dat selwecht gëllt natierlech och fir den Amortissement accéléré, well do ass et jo deemools drëms gaangen, fir de Rendement méi interessant ze maachen. De Rendement bei den Immobilien, dat ass jo engersäits de Loyer an dat sinn anerersäits och steierlech Mesüeren. An dat war eeben eng vun deene steierleche Mesüeren. Dat war eng staatlech Subventioun, well et muss een u sech déi Steierkaddoen esou nennen, beim Numm nennen. Dat si Subventiounen, staatlech Subventiounen, dat kascht de Staat eppes. Do gëtt et en Déchet fiscal an dee wäerte mer nach gesinn.

An duerno misst een awer kënnen wëssen, wat dorauer entsteet. Well wann de Staat zum Beispill investéiert, kloer investéiert an direkt investéiert, effentlech investéiert, da weess een, wat herno erauskënnt, da weess een, wéi vill Wunnengen herno gebaut ginn. Mee bei dese Mesüre weess ee guer net, wat fir e positiven Impakt dat wäert hu fir normal Leit, fir datt se Locataire kënnen ginn oder iwwerhaupt kéinten eppes kafen. Dat heescht, all déi Suen, déi wäerten och nach feelen, fir effentlech kënnen ze bauen.

Staatlech Subventiounen, fir iwwerhaupt och d'Loyere kënnen ofzesetze vun de Steieren, dat ass och eng staatlech Subventioun u sech. Dat ass d'Proposition vun de Piraten, mee a Wierklechkeet muss een an eng aner Richtung goen. Et muss een an déi Richtung goen, datt d'Loyeren erofginn. An dofir misst een natierlech och d'Gesetzgebung änneren. Ech erënnere drun, datt mir eng Propos gemaach hunn, a mir wäerten nach weiderhin do um Ball bleiwen. Also et kann net sinn, datt de Staat och nach duerch d'Ofsetze vun de Loyere bei de Steieren erëm eng Kéier eng Subventioun gëtt an erëm eng Kéier u sech de Patronen ..., pardon, net de Patronen – de Staat mécht och vill de Patrone Kaddoen –, mee an deem Sënn de Proprietären e Kaddo mécht.

Bon, bei deene Mesüeren, do gëtt jo och gesot, dat wier u sech, ënner anerem beim Amortissement accéléré, fir och de Promoteuren e bëssen ënnert d'Äerm ze gräifen, well se hir VEFAen net lassginn. Bon, mir hunn dat och gutt fonnt, datt de Staat u sech jo och Budgete fräimécht, fir kënnen VEFAen opzekafen, och mat Krittären. Dat ass ganz an der Rei. Mir waren och u sech am Fong geholl derfir, mee de Problem, dee sech elo stellt mat all deene verschiddene Steierkaddoen, déi elo gemaach ginn, ass, ob d'Privatpromoteuren u sech elo dem Staat Konkurrenz wäerte maachen, wat d'Opkaf vum de VEFAe ugeet. Well u sech ass et eng Aubaine, datt de Staat déi VEFAen opkeeft an datt e se och an d'Locatioun weidergëtt, datt mer u sech eise Park nach méi grouss maachen. An elo duerch déi verschidde Steierkaddoen, déi d'Privatpromoteure gemaach kréien, si si warscheinlech och eng seriö Konkurrenz fir de Staat. Dat heescht, mir hunn do u sech guer näischt geschafft.

Dat selwecht gëllt och fir déi Reform vum bëllegen Akt, wou een elo och en Abatement vun 20.000 Euro kritt fir d'Locatioun a wou een no zwee Joer erëm ka weiderverkafen a wou een dat mol net muss rembourser. Mir haten dat och gesot bei der Prime locative, och an der Kommissioun. Dat ass jo awer och e Problem, déi Prime locative, datt u sech erëm eng Kéier de Staat och de Patronen an deem Sënn hëllef, well hir Salariéen u sech Schwieregkeeten hunn, eng Wunneng ze fannen.

Do gëtt et awer och eng Lösung. Net nëmme, datt d'Loyere missten erofgoen, mee et kéint ee vläicht och d'Entprises e bësse responsabiliséieren, datt si iwwerhaupt Salairé bezuelen, déi korrekt sinn, fir datt d'Leit iwwerhaupt kënnen eng Wunneng fannen. Nee, ma neen, do muss erëm eng Kéier de Staat ... An dat si meschtsens awer och Entprises, sorry, do sinn der vill, déi kënnen sech dat leeschten, ouni Problem. Da solle se eeben hir Salären erhéijen, amplaz datt de Staat hinnen erëm eng Kéier muss hëllefen.

Bon, wat déi verschidde Mesüeren am Logement abordable ugeet, do ass et jo och e bësse pervers, deemno wéi. Et si jo do verschidden nei Krittäre festgeluecht ginn, wou mer elo esou wäit sinn, datt u sech déi iewescht Decilen, also erhéicht Decilen, de siwenten an den aachten, jo an de Genoss kënnen komme vun enger Vente abordable fir de siwenten Decile. De siwenten Decile, dat ass e Stot mat zwee Kanner, deen netto pro Joer 140.000 Euro verdéngt, an duerno den Decille 8, do kënnen se eng Vente à coût modéré kréien, dat ass dann eeben e Stot, deen netto mat zwee Kanner 164.000 Euro d'Joer verdéngt. Esou katastrophal ass d'Situatioun, datt een och deene Leit elo u sech muss hëllefen.

Dat ass schéin a gutt, et soll een de Leit hëllefen, mee et fret e sech iwwerhaupt, ob déi Leit net éischter wäerten trotzdeem waarden, bis Zënsen erofginn. An duerno – mir hu jo och net genuch Abordabel, mir

hunn net genuch Coût modéré – stellt sech d'Fro: Ma déi, déi nach vill méi schlecht dru sinn, déi mussen u sech nach just kämpfen, fir déi puer Grimmelen, déi vläicht iwwregbleiwen, nach ze kréien. Dat heescht, mir hunn u sech eng Situation, wou eng sozial Schicht déi aner opfrësst, ëmmer no ënnen, an dat ass net seriö.

Just eng kleng Fro, ech profitéiere vun der Presenz vun zwee Ministeren. Ech kéint och eng Question parlementaire maachen, mee dat ass vläicht méi séier gereegelt. Mir hu jo och eng interessant Gesetzgebung bei dem Logement abordable, déi et erméiglecht, dass ASBLen och Logement abordable maachen an datt se och subventionéiert gi vum Staat à hauteur vu 75 %. Elo ass awer de Problem, sinn ech gewuer ginn, datt, wann ASBLen, déi dat maachen, bei eng gewësse Bank ginn – an et ass eeben déi staatlech Bank, déi mer hei zu Lëtzebuerg hunn; do gëtt et vläicht e klenge Malentendu –, déi u sech freet: „Dir musst Fonds propres hu vun 2,5 %“, wat zum Beispill bei engem Bien, huele mer un, vun enger Millioun Euro ëmmerhin eppes ausmécht. An dat si jo ASBLen, déi net just eng Saach wëlle maachen. Dat heescht, si mussen dat bréngen. Dat hu se net, déi ASBLen.

Aner Banke paken dat aneschtens un, well déi ASBLen, déi kënne jo och Forfaite kréien, Forfait d'exploitation an esou weider. An aner Banke soen: „Dir braucht déi 2,5 % Fonds propres net, well Dir sidd solvabel duerch déi Forfaite, déi der kritt.“ Dat ass eppes, wat anscheinend esou praktizéiert gëtt. Et wier vläicht interessant ze kucken, wann d'Regierung d'Méiglechkeet huet, fir justement och mat där Bank, wou de Staat souwisou Aktionär ass, dat eng Kéier ze léisen.

Bon, mee anerersäits proposéiere mir jo eng Partie Saachen. Ech kann net alles opzielen, mee dat, wat mir elo och nach virschloen, vu datt mer jo grad och nach an enger Baukris sinn: Mir mengen, datt et wierklech un der Zäit ass, fir och eng ëffentlech national Baufirma hei zu Lëtzebuerg ze grënnen. Mir hunn et jo gesinn: Verschidden Entreprisë sinn a gréissere Schwierigkeeten. Grouss Promoteuren hunn och souwisou Baufirmen an d'Konkurrenzopsicht hat jo och d'lescht Joer relativ alarmistesches gesot: „Hei, mir hunn et och ze di mat Kartellbildung, déi derzou féiert, datt zum Beispill och d'Léin relativ déif gehale ginn.“

Mir sinn der Meenung engersäits, datt eng ëffentlech Baufirma net bei Null ufänke misst. Si kéint zum Beispill och déi Entreprises, déi faillite gaange sinn, iwwerhuelen an da lues a lues à lues à lues ze enger richteger, grousser Baufirma ginn, wou och all Corps de métier dra wier, déi och richteg Moyerne hätt, déi och géif de Leit, déi do schaffen, richteg gutt Salairé bezuelen.

Wësst Der, et kritt ee mat, Dir hutt zum Beispill Aarbechter um Bau, déi dann zwee Joer op Lëtzebuerg kommen, déi an Zelter wunnen an duerno erëm zrëckginn an hiert Land. Da verdénge se e bëssen, well se souwisou net genuch verdéngen, fir sech hei eppes kënnen ze lounen. Oder et lount sech net, fir hei eppes ze lounen. Dat muss ee sech virstellen: Si ginn net genuch bezuelt vun deenen Entreprises, déi souwisou ze vill deier bauen.

Majo, amplaz datt een esou Situationen huet, déi souwisou onmënschlech sinn, datt mer och Leit unzéien, Leit, déi am Chômage sinn, datt déi kéinten agestallt ginn, an och Leit unzéien, déi fir esou eng ëffentlech Baufirma géife schaffen. Do géif et och zu engem Cercle vertueux kommen, well dann eeben och déi privat Firme missten u sech hir Salairen

an d'Luucht bréngen. An dann hätte mer och eng ëffentlech Baufirma, déi zum Beispill den ëffentleche Promoteure kéint zouschaffen, wéi dem Fonds du logement, wéi der SNHBM.

Ech mengen, dat wier u sech ..., datt mer à terme eng gréisser ëffentlech Baufirma hunn, déi méi séier ka bauen hei zu Lëtzebuerg an déi souwisou och nach e gréissere Filet de sécurité géif duerstellen, wa mer a verschidde Krise kommen, wou duerno gewëssen Entreprises, zu Recht oder net zu Recht, Leit entloossen an duerno och nach vläicht ëffentlech Gelder kréie fir Versäumnisse, déi se hätte kënne vläicht och verhënneren.

Mee aus all deenen Ursaache wäerte mer selbstverständlech och géint dëse Projet de loi stëmmen. Ech soen Iech Merci.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Franz Fayot. Här Fayot.

M. Franz Fayot (LSAP) | Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegen, d'Paulette Lenert huet a senger Ried scho vill gesot an ass och drop agaan, firwat mer als LSAP dëse Mesürepak net wäerte matdroen, well mer der Meenung sinn, dass e souwuel politesch wéi och sozial net déi richteg Impulser setzt. An ech wëll a menger Interventioun kuerz och nach eng Kéier op déi wirtschaftlech Grënn agoen, firwat mer der Meenung sinn, dass dës Mesürene, insbesonnesch déi Steiermesürene, net an déi richteg Richtung ginn.

Wann een de Logementsmaart kuckt, dann ass dat natierlech kee Maart wéi all aneren. Mir hunn e Recht op Wunnen an eiser Verfassung verankert als en Objectif constitutionnel. A wann een awer gesäit, dass dat Recht fir vill Mënschen net méi realiséiert ka ginn, da muss ee sech agestoen, dass de Maart hei versot huet. Et kann een nach e Schrëtt weidergoen an och der Meenung sinn, dass de Maart zum Deel de Grond ass, firwat mer déi Kris hunn.

Viru Kuerzem hunn ech en Artikel gelies vun enger jonker Architektin, déi eng Thees verëffentlecht huet zu der sougenannter Marchandisation vum Immobiliemaart, „commodification“ op Englesch, wou se u sech seet, dass de Fait, dass ee Wunnen, Terrainen an Haiser kann als e finanziellen Avoir verwäerten, horten an och verkafen, u sech schonn zu der Präisdeierecht bäidréit. Si schléit dann och en drëtte Wee vir, deem um Modell vun enger ëffentlech ënnerstëtzt Kooperativ opbaut, wou d'Leit en Urecht op Wunne kafen duerch eng Part an der Kooperativ, awer wou déi Terrainen an Immobilien net méi der Logik vum Maart ausgesat ginn. An eisen Aen eng interessant Pist, fir eeben esou en drëtte Modell och bei eis opzebauen, deem ni dem privaten an dem ëffentleche Wunnengsmaart da ka koexistéieren.

Mee kuerzfristeg muss mer kucken, wéi mer mat där Défaillance vum Maart, souwuel dem private wéi och dem ëffentleche Wunnengsmaart, ëmginn. Wann ee wëll an e Maart agräifen, muss ee sech virun allem zwou Froe stellen: Et muss ee sech froen, ob ee grondsätzlech dat Richteg mécht, a wa jo, ob een et zum richtegen Zäitpunkt mécht.

Bei de steierleche Mesürene, déi mer haut hei diskutéieren, si mer der Meenung, dass béid Froe mat Nee beäntwert mussen ginn. Éischtens maache mer mat dëse Mesürene net dat Richteg, well mer subventionéieren eigentlech erëm eng Kéier Investisseuren a Multiproprietären. Dat huet d'Paulette Lenert gutt beschriwwen, do muss ech net méi drop agoen. Geld

bei Geld eeben. An zweetens maache mer et och net zum richtegen Zäitpunkt, well mer gesinn hunn, dass Proprietären a Promoteuren eng éischte Kéier säit ganz laanger Zäit hu missen e bëssen erofgoe mat de Präisser vun iwwerdeierte Wunnengen, iwwerdeiert no Analyse vum Statec. Bis zu 62 %, seet de Statec, war eise Wunnengsmaart iwwerdeiert. Abee, dee war amgaang erofzegoen, an et ass just zu deem Zäitpunkt, wou d'Regierung elo agräift, fir d'Präisser ze stabiliséieren.

Dës Mesüre wäerten an der Haaptsaach derfir suergen, dass d'Margë vun de Proprietären a vun de Promoteure geséichert bleiwen, well se eeben elo net nach weider mussen mat hire Präisser erofgoen. A wéi héich déi Margë sinn, dat wësse mer säit engem Rapport vun der Konkurrenzautoritéit vu Juli 2023, deem de ganze Promoteurssecteur do ausernanergeroll huet an analyséiert huet.

Här President, et ass jo och net esou, wéi wa mer dat doten net alles schonn an der Vergaangenheet eng Kéier probéiert hätten. Den Investissement an de Steen ass wierklech bei eis beileiwen net verhënnert ginn, bien au contraire. Mir hu schonn den Amortissement accéléré. Mir hu schonn illimitéiert Ofsetzbarkeit vu Scholdzënsen. Mir wëssen also schonn, dass déi Mesürene en faveur vun den Investisseuren et déi lescht Joerzëngten net fäerdegbruecht hunn, de Bau vu Wunnengen dätlech ze acceleréieren. Mir sinn där Entwécklung ëmmer hannendrugelaf.

Här President, ech weess, dass d'Majoritéit dës Analys net deelt. Den Här Donnersbach huet dat a senger Interventioun gesot, mee ech géif awer dofir gäre verschidden aner Organisationene an Institutionen zitéieren, déi Iech vläicht do manner suspekt schénge wéi d'LSAP, ugefaang mam Internationale Währungsfond, deem seng Delegation rezent nach zu Lëtzebuerg war an deem de 26. Mäerz nach eng Kéier a sengem Rapport betount huet, dass d'Demande unheizen zu dësem Zäitpunkt eng weider Verschëmmung vun der Verschëldung vun de Stéit ausléise wäert an och eeben déi wellkomme Korrektur vun de Präisser um Wunnengsmaart wäert stoppen.

Den Internationale Währungsfond fährt doriwwer eraus och, dass d'Mesüre vun der Regierung d'Accessibilité zu enger Wunneng nach eng Kéier verschlechtere wäerten, amplaz dass d'Stéit méi einfach zu enger Wunneng kéimen. Schonn d'lescht Joer am Mee huet den FMI dat gesot an eeben elo och nach eng Kéier. An en huet eis och deemools gradewéi haut nach encouragéiert, fir d'abordable Wunnengen am ëffentleche Secteur opzestocken – Wieder vum FMI, aus dem Rapport vum FMI zitéiert, wéi gesot, net aus dem Walprogramm vun der LSAP.

Och bei der Lëtzebuerger Zentralbank – och jo kee Club, dee bekannt ass, dass en elo besonnesch vill Lénksradikaler bei sech hätt – gëtt e bëssen eppes Änlech gesot. Si warne säit ville Jore virun den Effets pervers vun enger Politick, déi d'Demande encouragéiert, well se soen, dass dat natierlech d'Präisspiral unheizt an net eng Léisung ass fir de Wunnengsmaart. An de Gouverneur vun der Lëtzebuerger Zentralbank huet dat och nach eng Kéier betount rezent an der Finanzkommission, wéi mer d'Budgetdiskussionen haten.

Här President, an eisen Aen ass et kloer: Amplaz ëffentlech Gelder ze huelen a fir privat Initiativen auszeginn, wier et preferabel gewiescht, dës Sue fir de weideren Ausbau vum ëffentlechen Immobiliepark ze nëtzen.

Dat gëtt zum Deel gemaach, dat begrësse mer och, mee dat hätt een nach kënnen an enger anerer Envergnung maachen, um Niveau vum Staat a sengen

öffentliche Bauträger, aber auch um Niveau von den Gemeinden, die, Mengen auch, gewollt Sinn, dass sie machen, mit der sie nicht und auch nach der Käier d'Instrumente misst aufstellen, weil d'Gemeinde Sinn von der net allegierten in der même enseigne. Verschiedene Gemeinde müssen Emprunten helen, für in der Hauptsache und die Aide à la pierre von der kommen. Auch Mengen, von der kint ein ein Partneriat mit der Gemeinde munches bewegen, für von der mit der weiterkommen an dem Bereich.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Franz Fayot (LSAP) | Herr Präsident, ich erlaube mir, auf einen Mesuren und am Detail kurz anzugehen.

Die sieht Mesur, dass die der Steuerkredit auf den Droits d'enregistrement, mit bekannt kennt den Numm „bellegen Akt“. Die soll der Joer und Investisseuren zugutkommen, die eng VEFA machen wollen. Der ass die von der steuerlichen Vorteilen, die der Regierung den Investisseuren mécht, ouni irgendwelche Garantie, dass auch nehmen eng Wunneng mit dabei gebaut geht mit ouni diese Steuerkredit.

Von allem springt bei der Mesur an d'An, dass es wirklich die Rapport geht täschend den 20.000 Euro Steuerkredit engersäts an der Contrepartie anerersäts, weil d'Wunneng muss grad emol zwei Joer verlout ginn, von der engem Loyer und immer, was eppes ass, was mir kritisieren. An die deenen zwei Joer muss die Wunneng und net mit dem Locationsmarché zur Verfügung stehen. Mir riskieren also die, ein Effekt die hunn, die ganz sieher verpufft, mit Wunnengen, die um Privatmarkt werte landen, aber natürlich mit engem signifikative Käschtpunkt für d'Effektivität.

Auch beim Taux von 6 % beim Amortissement accélééré stelle sich natürlich eng der Joer an dem Kontext, hauptsächlich was der Käschtpunkt ugeet. Immerhin ass das eng Mesur, die et schon seit 20 Joer geht. A was mir eis all eins Sinn, dass das heute keng Science exacte ass, esou ass et dann aber gutt, wenn ein die Politiken, die schon lang gemacht ginn, und emol heiansdo prüft auf ihre Effektivität.

An auch Mengen, dass die die beim Amortissement accélééré relativ schnell zur Konklusion kommen, dass das auch alt der eng Käier esou eng Mesur ass, die hauptsächlich deenen zugutkennt, die Investisseure Sinn, die die néideg Fongen hunn, für an den Immobilienmarkt zu investieren, an net der Primo-acquéreuren, die mir an eisen Aem am Fong sollte mit mit stark die innerstetzen.

Auch Mengen, dass geht und net wirklich verstoppt von der Regierung, dass das esou ass. Der eng Käier: Die geht et an der Hauptsache drüm, für Investisseuren a Multiproprietären zu innerstetzen an net die, die probieren, ihre sieht Wunneng zu Lötzeburg zu kafen.

Mir hunn auch der Problem, Herr Präsident, dass mir zum Teil riskieren, verschiedene Mesuren die hunn, die sich gegenseitig neutralisieren. Et kann ein net der Steuerkredit „bellegen Akt“ erhöhen an der gleichzeitig den Amortissement accélééré hiebschrauben. Die eng Mesur drängt notament der Primo-acquéreuren, die an der den Investisseuren um Rück von deenen Eichtgenanten.

An auch die die der der früheren DP-Finanzminister Pierre Gramegna zitieren, den dass der senger Budgetsried für 2021 gutt auf der Punkt bruecht huet, was die sot, an auch zitieren: „Den Amortissement accélééré ass 2002 eingeführt mit dem Gedanken, dass die mit der Leit die ein Immobilien investieren a Logement locatif schafen. Haut feiert der Mechanismus derzou, dass der Staat Investisseuren derzou incitiert,

potenzielle Primo-acquéreuren d'Immeuble von der der Nues ewechzekafen, für können von engem Steueravantage zu profitieren.“ Die der steuerliche Mesure riskieren, mit gesot, sich gegenseitig zu neutralisieren, an dass aber mit engem duebele steuerlichen Ausfall.

Herr Präsident, ein an der kuerzt Beispiell von engem an eisen die problematischer Mesur ass die von der Prime locative. Bei der Prime locative stelle sich auch ganz der Joer. Grundsätzlich geht mir et für d'Esicht emol schwierig, dass die steuerlichen Vorteile für Salariierten aleng ofhängeg soll sie von dem Wille vom Patron. Mit bei der Faveur stelle sich auch eng der Praktisch Froen: Was geschieht, wenn ein Salarié kennt dem Seuil von 2,5-mal der Mindestlohn louch an der eng Indextranche oder eng Augmentation am Laf vom Joer just iwwert der Seuil fällt? D'Gesetz kuckt der Revenu nämlich auf der Joer, an der Seuil ass net indexiert. Entfällt dann d'Steuerbefreiung, riskiert d'Indextranche oder d'Augmentation von der Paien, der die ginn. Ersetzt d'Prime locative also d'Paienerhöhung? Nicht und eng der Joer un d'Regierung.

Herr Präsident, auch kommen zum Schluss. Mir hunn alles gesot zu diesem Mesurepaket an auch dem Grund, für was mir ein net können mitdröen. Oft, was mir esou Diskussionsfeiern die iwwert der Logementsproblem, komme mir am Wiener Modell, den allerdings schon mit der 100 Joer ugefaange guff, engem Modell, die wirklich à tous les égards vertueux ass, den eng Mixitéit von ganz breitere Locatairesbase promoviert. A mir ginn d'Hoffnung net auf, dass auch mir die zu Lötzeburg eis eng Käier auf der Wie machen, für aus dem Recht auf eng Wunneng, dass mir eis an d'Verfassung geschriwwen hunn, und eng Realität zu machen.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Herr Fayot. Dann hunn auch die nach auf der Luscht den Herr Patrick Goldschmidt an der duerno den Herr Alex Donnersbach, die sich nach geschriwwen hunn. Herr Goldschmidt, Dir hutt d'Wuert.

M. Patrick Goldschmidt (DP) | Herr Präsident, Dir Damm an Haren, auch hat der sechs Haut net wüles herausgehen, mit auch hunn aber die der Interventionen die nogelauschert, die mich trotzdem die besser iwwerrascht hunn.

Auch wärt die net mit auf all die Mesuren agoen, die der Regierung proposiert an die auch der meng Partei natürlich mitdröen. Sie Sinn ein long et ein large erklärt ginn, mit auf verschidener muss auch aber die der Mitten nach agoen.

2023 hu mir festgestellt, dass es keng Aktivität ginn ass am Logementmarkt an auch net am Bausektor. An do für war et und normal, dass die der Regierung, mit sie bis am Asaz war, kein anere Choix hat, mit der ganz schnell Mesuren zu proposieren.

Do für Sinn auch dann und ganz iwwerrascht, dass den, die der mir geschwat huet, der frühere Wirtschaftsminister, grad der seet, dass ein nicht hätte solle machen, dass ein den Internationale Währungsfonds zitiert respektiv d'Zentralbank a wahrscheinlich leier hätte, dass d'Firmen an d'Faillite ginn. D'Firme können die nach egal Sinn, weil dass sie der der Grossgrundbesitzer, dass sie der die Räch, mit et geht aber die hauptsächlich em die Mesur, was gesot ginn ass: „Mir müssen kucken, dass d'Leit an der Aarbeitsch bleiben!“

(Interruption)

Bis die hat sie nicht und gudden Niveau, mit auch hunn aber nach vill Zeit. Also, auch probieren dann ...

(Brouhaha)

Loosst ... Auch hunn die ... Auch hu kein innerbrach die. Auch hu schief brav nogelauschert, dass die auch die auch die nächsten Minuten nozelauscherten!

M. Claude Wiseler, Président | Herr Goldschmidt, et ass un die.

M. Patrick Goldschmidt (DP) | Das heescht, die Mesur ass extrem wichtig, was d'Bauen ugeet, für dass mir d'Firmen net an d'Faillite kriegen an d'Leit duerno am Chômage Sinn an dann aber der Steuerzueler für sie muss bezuelen. Das heescht, et ass wichtig, dass die Leit der bleiben.

Mir hunn et gemerkt während der Covidkris, mit d'Restaurants zu waren, mit d'Leit am Chômage waren, mit schwächer et ass für die ganz Branche, der Personal zu fannen. An das muss mir die auch evitieren: dass die Leit duerno an ein anere Secteur gi respektiv nicht eventuell und von Lötzeburg fortginn. Mir müssen also – dass die der Eichte Punkt – kucken, dass d'Leit an der Aarbeitsch bleiben.

Das Sinn die auch nach Saache gesot gi mit: „Was mit verkauft geht“, dass auf meng rietser Sait gesot ginn, „das ginn d'Loyeren erop.“ Mit mir hätte gären, dass mit gebaut geht, weil was mit gebaut geht a mit Objekten um Marché Sinn, dass fällt der Loyer und. Das ass auf d'mannst emol ekonomesch, makroökonomesch, esou.

A was auch wichtig ass: Was mir Locataire wollen hunn, dass geht et net ouni Proprietären! Das ass nun emol esou. Der geht et kein anere Choix. Wann auch keng Leit hunn, die investieren, dass fannen auch keng Leit, die ein Objekt auf der Markt bringen. An et ass der Mitten, Mengen auch, aber un all der Borde gesot ginn: Der Staat kann net alles eleng machen!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Patrick Goldschmidt (DP) | Dann ass auch nach der Beispiell gesot ginn ... Entschellegt, Herr Bausch, auch hunn die gutt nogelauschert. Das meescht huet mir gutt gefall, was der der gesot hutt, mit beim Amortissement accélééré par contre, der hutt der der Montant gesot von 11 Millionen ...

M. François Bausch (die gréng) | Nee, nee, nee!

M. Patrick Goldschmidt (DP) | Auch hunn auf die der Fall 11 Millionen a Mengen Oueren hieren, mit ...

M. François Bausch (die gréng) | Dann hätte der missen nolauscherten. Das war am Zusammenhang mit mengem Amendement. Das huet mir am Amortissement accélééré guer nicht die dinn. Dir kennt den Amendement liese mit dem Exposé des motifs ...

M. Patrick Goldschmidt (DP) | Auf die der Fall, die 6 % Amortissement mit engem Maximum von 250.000 Euro Baukästen, also was auch Amortissement ka machen, bedeuten, dass auch 4,1 Millionen kann an d'Konstruktion investieren. A wann auch dann das Beispiell vom Herr Bausch weiterfeiern, dass die seet, 43 % wären den Terrainspreis, dass kommen auch also auf der Gesamtpreis vom Investisseur von maximum 7 an eppes Millionen. Einfach meng 4,1 Millionen gedeelt durch 0,57, dass kommen auch auf meng 100 %, die besser iwwer 7 Millionen. Mit der kennt dass aber gären norechnen, ausser auch hätte dass der nicht falsch am ...

M. François Bausch (die gréng) | Auch hunn d'Ziele gekuckt am Observatoire de la mobilité ...

M. Patrick Goldschmidt (DP) | Mobilität? Das ass ...

M. François Bausch (déi gréng) Am Observatoire du logement, pardon. An déi sinn op d'Stad Lëtzebuerg baséiert, selbstverständlich, net op d'ganz Land. Dat ass net d'Moyenne vum Land.

M. Patrick Goldschmidt (DP) | Ech wëll soen, zu de Mesüre virdrun, 2002, wou den Amortissement accéléré agefouert ginn ass, muss een awer och eng Kéier soen: Do war en illimité. En ass dunne eng Kéier an de leschte Jore reduzéiert ginn, net ganz ofgeschaaft. An dann ass och nach eppes wichteg ze soen. Wann d'Steierverwaltung en Tablo vun den Objete bei all Propriétaire hält, dann ass dat just en Différé. Da kritt een déi éischt sechs Joer zwar méi Amortissement, 6-mol 6, 36 %, mee wann een et richtig mécht, da kënn een nëmmen op 100 %. Amplaz dass dann déi 100 % gedeelt duerch 1,5 op 66 Joer ofgeschriwwen ginn, gi se dann elo op 49 Joer ofgeschriwwen.

Dat heescht, an der Durée, wann een net méi wéi 100 % geet, dann ass den Avantage net do. Mee en ass awer am Ufank do, an dat schéngt och logesch ze sinn, fir dass och en Investisseur, deen et sech warscheinlech mat Scholden deelweis finanzéiert, dat ka stemmen.

A well mer Leit brauchen, déi an de Steen investéieren, ass déi Mesür elo, wou d'Zënse esou héich sinn a wou vill Privatstëit kee Prêt kréien, wichteg. An dat mierkt souwuel de Fonds du logement wéi och mir an der Gemeng a bestëmmt och nach aner Gemengen, dass mer keng Leit fannen. Dofir ass et wichteg, dass mer Investisseuren heihinner kréien, fir eeben an de Steen ze investéieren.

Et war fir mech wichteg, dat do ze preziséieren. An ech hoffen, dass mer geschwënn eng Reprise hei zu Lëtzebuerg hunn an dass d'Leit op Lëtzebuerg kommen an dass mer se net verschrecken, andeems mer se dervunner ofhalen, hei ze investéieren.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Goldschmidt. An dann ass d'Wuert elo fir den Här Alex Donnersbach. Här Donnersbach.

M. Alex Donnersbach (CSV) | Jo, merci, Här President. Ech wollt och elo kuerz nach eng Kéier op dräi Punkten agoen, déi gesot goufen.

Ech mengen, eppes, wat oft net erwänt ginn ass elo vun den Orateuren vun der Opposition, ass, dass déi fiskal Mesürene, déi besonnesch eebe fir den Investisseur sinn, zäitlech limitéiert sinn. Dat ass eppes, wat ëmmer iergendwéi doutgeschwige gouf am Moment an där Debatt. Dat heescht, eng ganz Rei vun deenen anere Mesürene, déi de Locataire zouguttommen, déi de Primo-acquéreuren zouguttommen, dat si Mesürene, déi wäerten an der Durée bleiwen. An déi aner sinn do, fir elo kuerzfristeg de Marché, also de Bausecteur, erëm un d'Goeen ze kréien. An do brauche mer eeben elo all d'finanziell Mëttel, déi mer kënnen fannen. Dat gëtt hei oft net kloer ervirgestach, an ech wollt dat awer nach eng Kéier ganz kloer soen.

An dann den zweete Punkt, wou ech dann awer iwwerrascht sinn, wann ech meng Kolleegin vun der LSAP héieren, d'Madamm Paulette, déi seet ...

(Hilarité)

D'Madamm Paulette Lenert, pardon. Entschëllegt!

M. Claude Wiseler, Président | Fuert weider, Här Donnersbach!

M. Alex Donnersbach (CSV) | ... d'Madamm Lenert, déi seet, dass den Tempo feelt vun der Regierung. Do muss ech soen, do sinn ech awer ganz iwwerrascht

iwwert déi Ausso. Ech mengen, d'LSAP hat den Innenministère während zéng Joer, an an där Zäit ass dat net zum Gesetz ginn, eng Mobiliséierungssteuer. Et ass och keng Tax um Eidelbestand komm. Also, mir sinn elo mol fënnf, sechs Méint hei an d'Ministère schaffen alleguer dorunner. Also, ech géif soen, mir kréien dat do an der nächster Zäit hin. Ech fannen et just e bësse gelungen, elo hei ze soen, dass mer missten op den Tempo drécken, nodeems d'LSAP jorelaang hei op der Brems stoung. Dat ass net ganz kredibel an dëser Debatt. Voilà!

Merci, Här President.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Donnersbach. Domat wär d'Lëscht vun den ageschriwwene Riedner ofgeschloss.

An da wär d'Wuert fir d'Regierung. Wéi ech gesinn, ass den Här Logementsminister deen éischten, deen d'Wuert hält. Här Meisch, Dir hutt d'Wuert.

Prises de position du Gouvernement

M. Claude Meisch, Ministre du Logement et de l'Aménagement du territoire | Här President, Dir Dammen an Dir Hären, jo, et ass e puermol de Mëtteg hei gesot ginn: No zwee Méint huet déi nei Regierung e Mesürepaket fir de Logement, fir de Wunnengsbau, fir d'Baubranche op de Wee bruecht, an no knapp sechs Méint kënnen mer deen haut hei hoffentlech mat enger Majoritéit stëmmen.

An ech wëll dem Parlament och Merci soe fir déi gutt Zesumenaarbecht, déi mer hei haten, och dat züggert Diskutéieren an och d'Weiderbréngen vun deem Dossier hei. An ech wëll natierlech och der Madamm Adehm an dem Här Baum als Corapportere Merci soen, dass mer ganz viles de Mëtten hei scho vun hinnen explizéiert kritt hunn.

Mee et wäerte weider Päck kommen, et wäerte weider Mesürene kommen, et si weider Mesürene noutwendeg. An ech hunn an där Debatt de Mëtten hei festgestallt, dass mer allegueren iergendzwoosch strotze vu ganz gudden Iddien. An der Majoritéit ass nach ganz viles, wat op de Leescht soll geholl ginn. An der Opposition si sécherlech och eng ganz Rei vu Proposen de Mëtteg gemaach ginn, déi derwäert sinn, eescht geholl ze ginn an och analyséiert ze ginn a vläicht mat an nächst Mesürepäck erageholl ze ginn.

Ech denken, dass mer eis an der Analys vun der Situation a ganz villem eens kënnen sinn, sécherlech net an allem, dass läit och e bëssen an der Natur vun der Saach, mee dass mer eis awer a ganz villem eens sinn, dass mer als éffentlech Hand méi musse maachen, dass dat vernoléisst ginn ass, dass et eng Haupterausforderung ass, dass et ganz staark souwuel op d'Cohésion sociale wéi awer och op d'Kompetitivitéit vun eisem Land a vun eisem Wirtschaftsstanduert dréckt. Dat hunn ech eigentlech vu ganz villen Acteuren héieren, egal op wat fir enger Säit vum Parlament se hei sëtzen an egal wat fir eng Responsabilitéit se hei hunn.

Ech mengen, jiddereen ass d'accord, dass mer kuerzfristeg eppes musse maachen, fir d'Baubranche ze ënnerstëtzen, fir dass mer d'Acteuren, déi all Dag op de Chantiere schaffen, an der Aarbecht halen an hinne weider Aarbecht kënnen ginn. Jiddereen ass sech hei eens, dass mer méi abordable Wunnraum brauchen, och méi éffentleche Wunnraum, an dass mer do ganz viles nozehuelen hunn. A jiddereen ass sech eens, dass mer och duerch geziilt Wunnengsbäihëllefen, duerch geziilt Sozialmesürene an deene schnell a méi musse hëllefen, déi dat och méi brauchen. Dat hunn ech eigentlech de Mëtten hei vu jiddereen héieren, an dat eent eis jo awer.

Mir hunn duerfir als Regierung, fir deem éischte Punkt gerecht ze ginn, fir schnell der Baubranche kënnen ze hëllefen an eeben net, wéi dat vläicht d'Experte vum FMI soen, dat einfach bei der Däiwel goen ze loosse, déi Entrepreneuren an d'Faillite goen ze loosse, och déi Leit an de Chômage goen ze loosse, déi haut nach op de Chantiere schaffen an hoffentlech muer nach op de Chantiere schaffen ... Mir sinn dee Wee net gaangen a mir sinn e Wee gaangen, fir eeben eng Rei, esou wéi den Här Donnersbach et och ënnerstrach huet, temporaire steierlech Mesürene ze huelen, déi wierklech just dëst Joer solle gëllen, déi also an der aktueller, kuerzfristeger Situation wierken.

Well mer hu momentan eng atypesch Situation. Während mer iwwer Joerzéngten eng Situation hatten, dass mer vill méi Demande um Immobiliemarché hate wéi Offer, dann hu mer haut eeben eng Situation, dass duerch déi méi héich Zënse d'Demande ewechgebrach ass. An déi Demande musse mer eeben och erëm kuerzfristeg stimuléiert kréien, fir eeben d'Immobiliëbranche an d'Baubranche an der Aarbecht kënnen ze halen.

Ech hat gemengt, dass wier eppes, wat eis hei kollektiv net intellektuell géif iwwerforderen, déi doten Analys ze maachen, dass vläicht eppes, wat net méi onbedéngt richtig war an där Zäit virdrun, dass awer elo genau dat Richteg ka si während enger gewëssener Zäit, well mer hei an enger atypescher Situation sinn.

Wann ech da vun Einzelnen awer och hei héieren – an ech mengen, ech hat et scho virun e puer Wochen hei eng Kéier gesot –, mir géifen elo just iwwer steierlech Mesürene kucken – wéi d'Madamm Lenert et seet –, dass „Geld bei Geld“ kënn, an da gesinn ech awer op där anerer Säit, dass dat, wat budgetiséiert ass fir déi steierlech Mesürene, just en Drëttel ausmécht vun deem, wat mer zousätzlech als Enveloppe – zousätzlech als Enveloppe! – zu all deenen Efforten, fir Logement abordable ze maachen, derbaigesat hunn, nämlech fir VEFA-Projeten opzekafen, an een da seet, mir géifen eigentlech nëmmen iwwer Steiermesüre probéieren, eppes hei fir d'Investisseuren ze maachen, da muss een awer och nach eng Kéier nodenken a kucken: Jo, wéi kënnen mer zu där doter Konklusioun kommen?

Fir een Euro, deen hei ausgi gëtt, fir iwwer steierlech Mesüre kuerzfristeg, limitéiert an der Zäit op dëst Joer eeben de Marché ze stimuléieren, dass d'Leit finalement an der Baubranche an Aarbecht bleiwen, ginn dräi Euro reservéiert, fir Logement abordable gradesou kuerzfristeg elo um Marché kënnen anzekafen. Ech denken, wou d'Prioritéit hei vun der Regierung läit, misst doduerjer eigentlech jidderengem definitiv kloer sinn, nämlech fir méi fir de Logement abordable ze maachen, méi fir éffentleche Wunnraum ze maachen, méi, fir deene Leit ze hëllefe finalement, déi et wierklech am dréngendste brauchen!

Une voix | Très bien!

M. Claude Meisch, Ministre du Logement et de l'Aménagement du territoire | Mir hunn dann och an deem ganze Pak eng Rei vu Mesürene, déi komescherweis net vill diskutéiert goufen de Mëtteg, virgesinn, déi op de besteende Aides au logement baséieren, souwuel fir déi, déi loune ginn, op de Privatmarché loune musse goen, wéi och déi, déi wellen um Privatmarché kafen an awer net déi gréisste Revenuen hunn an déi grad momentan och eebe vill Refusen – an do deele mer d'Analys jo erëm eng Kéier – vun de Banke kréien.

Mee mir hunn an dësem Pak och do gekuckt, dass mer besteend Aide-au-logementen esou ausgedeeent

hunn, datt méi Familljen dovunner kënne profitéieren an datt se méi héich dovunner kënne profitéieren, datt der méi mat där doter Ënnerstëtzung herno bei d'Bank kënne goen an e Prêt kënne vläicht accordéiert kréien, well se eng méi héich Garantie vum Staat kréien, well se eng méi héich Subventioun op den Zënse kréien, well se eng méi héich Prime d'acquisition kréien, wéi dat bis ewell de Fall war. An deen, deen net wëll oder vläicht net ka kafen, dee kritt och méi gehollef iwwert d'Subvention loyer; an hei jo virun allem eeben déi Famillje mat Kanner, wou mer déi 40 Euro, déi een haut pro Kand als Subvention loyer konnt maximal kréien, op 80 Euro eropgesat hunn.

A wann ech dat, Dir Dammen an Dir Hären, awer och emol nach eng Kéier rechnen: Wann eng Famill mat engem mëttleren Akommes – wat emol guer net méi esou kleng ass – herno do pro Mount fir hir dräi Kanner 120 Euro méi ka kréien, 1.440 Euro am Joer, an dat hei als eng Dréps op de waarme Steen duergestallt gëtt vu Leit, déi virun engem Joer, wa se esou Mesüren hei presentéiert hunn, dach awer gemengt hunn, dat wär déi positivste Revolutioun an eisem Sozialstaat, déi et dach jee ginn hätt, da muss ech mech awer och e bëssen doriwuer wonneren.

Dëst ass substanzuell fir déi Familljen, deene mer elo hei hëllefen. Mir wëllen deenen hëllefen a mir hunn et iwwert déi besteeënd Mesüre gemaach, fir schnell kënnen ze hëllefen. Mir hunn duerfir net nei Mesüre fonnt, developpéiert, déi mer ganz kritesch sécherlech och vun engem Conseil d'État gekuckt kritt hätten, mee mir hunn direkt un deene besteeënde Schrauwe gedréit, fir datt dat Geld bei deene Familljen ukënnt, déi et am néidegsten hunn.

Da gëtt gefrot: „Jo, wat maache mer dann nach?“ Ben, ech mengen, mir hunn e Regierungsprogramm! An do hu mer eis ganz viles nach virgeholl. Et soll kee mengen, mir hätten elo mat dësem Gesetz hei, och wann dat ganz schnell komm ass, eise Programm erfüllt. Nee, dat heiten ass net de Schluss vun eiser Ëmsetzung, mee dat heiten ass den Ufank vun enger ganzer Offensiv am Beräich vum Logement, déi nach muss mat Liewe gefëllt ginn.

Mir setze kloer – an dat ass jo eppes, wou mer eis eens sinn – d'Prioritéit op méi ëffentlech Wunnengen, abordabele Wunnraum. Mir wëlle ganz kloer – a mir wäerten och an den nächste Wochen do Proposen op den Dësch leeën – méi a méi schnell kënne bauen, net nëmmen am Abordabelen, mee generell. Well et ass jo dat, wou de Kärproblem eigentlech läit hei zu Lëtzebuerg: datt mer et net fäerdegbréngen, mat der Croissance démographique kënne Schrëtt ze halen, an eeben net genuch gebaut gëtt fir déi dynamesch Entwécklung, déi eist Land, eis Ekonomie an eis Gesellschaft déi lescht Jore kannt huet. Mir wëllen Terrain mobiliséieren, ëffentlech Terrainen natierlech mobiliséieren, mee awer och privat Terrain mobiliséieren. A mir sinn elo grad an deenen Diskussiounen a kënnen och an den nächste Wochen do sécherlech Konklusiounen virweisen.

Mir hunn an der leschter Regierung viles gemaach, wat mer elo kënnen ausnotzen, wéi den Artikel 29bis vum Pacte Logement, wou mer eis d'Méiglechkeet ginn, an alle gréisseren Entwécklungen, wou Wunnraum entsteet, och en Deel ze reservéieren, souguer zousätzlech ze schafen, fir Logement abordable. Dat wäert mëttelfristeg derzou féieren, datt aleng doduerjer, datt heescht duerch déi ganz normal Croissance, déi mer hei vu Lëtzebuerg hunn, de Park vun ëffentleche Wunnengen, sief dat an der Hand vun de Gemengen, vum Staat, vu gemeinnützelechen Träger, dältlech méi grouss wäert ginn.

Mir hunn e Plan sectoriel „Logement“, deen eigentlech ganz kloer seet, wou déi Plaze sinn, wou mer intelligent kënne wuessen, wou et Sënn mécht, och weider Logementer ze schafen. A mir hunn am Regierungsprogramm och virgesinn, datt mer d'Instrument vum Plan d'occupation du sol och emol kënne vläicht eng Kéier notzen, am Dialog mat de Gemengen selbstverständlech, fir och do weiderzokommen an d'Planungen op de Wee ze kréien.

Ech ginn all deene Recht, déi hei gesot hunn: „Jo, mir mussen och méi eng proaktiv Politike foncière maachen.“ Dat ass wouer. An ech deelen dat net nëmmen zu 100 %. Do hu mer an deene leschte Joren a Joerzénge versot, an dat behënnert eis haut enorm an der Schafung vun zousätzlechem Wunnraum an de Méiglechkeeten, u wéi enge Ficellen een och als ëffentlech Hand kann zéien, als Regierung kann zéien, als Gemenge kann zéien, fir e wichtige a staarken Acteur um Immobiliemarché ze sinn. An dorausser muss mer léieren. Dat ännert net onbedéngt eppes fir déi nächst fënnef Joer, mee mir mussen et haut ännere fir déi nächst Generatioun. Duerfir deelen ech déi Approche ganz bewusst.

Ech si mer absolutt bewusst, datt dat doten och nëmme geet mat de Gemengen, duerch d'Gemengen. All Wunneng, déi zu Lëtzebuerg gebaut gëtt, ass vun enger Buergermeeschtesch oder engem Buergermeeschter autoriséiert ginn. Mir brauchen also hei en engt Partenariat mat all de Gemengen-autoritéiten. A mir mussen och nolauscheren, wou si denken, datt haut nach Hemmnisse sinn, wou si denken, datt ee méi kéint maachen, a wou awer och vläicht nach Bremsen am System sinn.

Duerfir hunn ech viru Kuerzem en Tour ugefaangen duerch ganz vill Gemengen, fir virun allem och nolauscheren, fir awer och de Gemengen hir Responsabilitéit nach eng Kéier kloerzemaachen an d'Instrumenter och nach eng Kéier ze erklären, déi si haut hunn, déi mer zesumme kënnen notzen, mee vläicht awer och, wéi mer zesummen dat een oder dat anert nach e bësse besser openee kënnen astellen, fir datt mer dach méi Tempo dra kréien, hei virun allem d'Gemenge mat anzespanen.

Nun, ech si frou, datt eigentlech de Volet vun den Aides au logement, deen ënner meng Kompetenz fält, dach hei éischter begrësst ginn ass de Mëtteg. Dat weist, datt mer alleguerter verstanen hunn, datt mer deene Mënschen, déi duerch déi ganz komplex Situatioun op eisem Wunnengsmarché am gréissten an Nout sinn, als Éischt mussen hëllefen an datt mer dat och eeben elo musse maachen.

Eng Suerg hunn ech. Déi ass de Mëtten eigentlech net ugeschwat ginn. Däi mer mer eis awer eng Kéier unhuelen. Dat ass, datt déi Hëllefen, déi bestinn, an deem Mooss vun där Populatioun, déi eigentlech kéint dorobber Réckgrëff huelen, souwuel bei deene Primmen, fir e Logement ze kafen, wéi och bei deenen, déi engem Locataire kënnen hëllefen, nëmme ganz limitéiert dach wierklech gebraucht ginn.

An do musse mer eis sécherlech déi nächst Méint nach eng Kéier dermadder beschäftegen: Wéi kréie mer se besser erkläert op där enger Säit? A vläicht awer och mëttelfristeg: Wéi kënne mer se méi einfach strukturéieren, méi verständlech maachen, datt och jiddereen de Message versteet: „Jo, ech a menger Liewenssituatioun ka mat där doter oder vun där doter Aide och elo ganz konkret gehollef kréien?“

Nee, mat dësem Gesetz ass net alles gereegelt, dat ass evident, mee mat dësem Gesetz huet dës Majoritéit awer och en éischte wichtige Schrëtt gemaach. An et musse weiderer an et wäerten och weiderer nokommen.

Villmools merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Minister. Da ginn ech deem zweeten zoustännegen Minister an dësem Dossier d'Wuert, an zwar dem Här Finanzminister. Här Roth, et ass un Iech.

M. Gilles Roth, Ministre des Finances | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen dann zu deem Volet, deen dann net soll déi breet Zoustëmmung hu wéi bei mengem Virgänger, dem Wunnengsbauminister, an ech versichen dann, déi Erklärungen ze ginn, firwat dës Moossnamen Afloss kritt hunn an dem Regierungsprogramm vun der CSV a vun der DP a firwat mer déi och esou schnell wéi méiglech ëmgesat hunn, an dat an enger Zäit – Enn Januar war et, wéi mer de Projet deposéiert hunn – vu manner wéi 60 Deeg, iert déi nei Regierung a Funktioun war.

Dat Éischt, wat ech wëll soen, ass: Ech soe Merci fir déi dach relativ breed Zoustëmmung vun dëser Chamber zu deem gesamte Gesetzesprojet. Et ass e wichtegt Signal fir d'Leit dobaussen, déi op dat hei gewaart hunn. Et ass e wichtegt Signal, jo, fir d'Investisseuren, mee et ass virun allem – an de Patrick Goldschmidt huet dorobber higewisen – e wichtegt Signal fir de gesamte Bausecteur. Well mir soen ëmmer zu Lëtzebuerg: „Wann et dem Bau gutt geet, da geet et dem Land gutt.“ Also wann et dem Bau net gutt geet, muss d'Land och eppes maachen, fir dass et dem Bau weiderhi gutt geet. Duerfir dës Moossnamepak.

D'Handwierkerkummer, se ass virdru schonns zitéiert ginn, ma déi huet schon am Dezember 2022 drop higewisen – dat ass schon eng Zäichen hier –, dass et am Bau géng biergof goen. An déi Zuelen, déi mer schon dës Ëftere genannt hunn, déi schwätzen eng kloer Sprooch, dass een net nëmme kann um Niveau vun der Offer agéieren, mee dass een och muss kuerzfristig ... An den Alex Donnersbach ass drop agaangen, dës Moossname si jo net ad aeternum, mee se applizéiere sech gréisstendeels fir d'Joer 2024 réckwierkend op den 1. Januar bis zum 31. Dezember.

28,6 %, Dir Dammen an Dir Hären, si manner Transaktiounen gemaach gi lescht Joer, 2023, par rapport zu 2022 op besteeënden Appartementen. Dat ass bal een Drëttel! 72,8 % op de sougenannten Neibaute vun Appartementen, de VEFAen. Et sinn 2023 nach 4.458 Baugeneemegungen erdeelt ginn. Dat ass den Niveau vun 2015. Also gëtt et do e richtege Réckgang.

An eng weider Zuel, déi dës Regierung beschäftegt huet, am richtege Sënn vum Wuert: 2.322 Leit, Dir Dammen an Dir Hären, si méi bei der ADEM ageschriwwen wéi an deem Joer virdrun! Dat heescht, dass ee muss handeln. An déi Leit kommen haapt-sächlech aus dem Bausecteur. Mee da kënne mer dach net de ganze Bausecteur sacrificéieren, soudass déi Leit, déi meeschtens aus dem Ausland heihinnerkommen, erëm an hir Heemechtslänner zrëckginn an dann herno, wann de Bau erëm eng Kéier soll ukuerbelt ginn, dann hu mer kee méi, fir an deem Sektore ze schaffen. Wéi gesot, Handwierk huet goldene Buedem, mee da musse mer och Leit hunn, déi an dem Handwierk schaffen!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Gilles Roth, Ministre des Finances | Um Niveau vun de Steuerrecetten ass jo och ëmmer drop higewise ginn. Ma Dir hutt dat matkritt – ech sinn x-mol an d'Chamberskommissioun komm –: 55 % manner Recetten dem Enregistrement! Dat heescht also net, dass een de Marché einfach sech selwer iwwerléisst, mee dat heescht, dass een och muss kucken, um Niveau vun der Demande ze agéieren.

An dofir huet d'Regierung gehandelt a si huet bei dësem Gesetzesprojet, iwwregens och bei deene Moossnamen, déi mer direkt geholl hunn, mat enger demokratescher Legitimitéit vun där neier Regierung ..., nämlech dass mer d'Kafkraaft – an dat ass jo ugeschwat ginn hei vu menger lénker Säit – vun de Leit direkt bei Amtsuntrëtt vun dëser Regierung gestärkt, andeem mer de Steuerbarème ugepaakt hunn an dass mer do véier Tranchen indexéiert hunn. Ech gesinn, dass eng Rei vu Leit, déi dëse Projet net matstëmmen a gesot hunn, mir missten eppes fir d'Kafkraaft vun de Leit maachen, och net déi Steueradaptatiounen am Ufank vum Joer matgestëmmt hunn.

Mir handeln also. Mir hunn déi néideg finanziell Mëttelen deblockéiert. An de Claude Meisch ass richtig drop agaangen. En huet gesot: „Et ass net alles, wat hei Steierkaddoe si fir Investisseure, Multiproprietären a Gott weess wat.“ De Claude Meisch huet richtegerweis drop higewisen, dass zwee Drëttel vun deem ganze Pak hei finanziell an direkt Ukeef vun dem Staat ginn, fir abordabele Wunnengsraum ze schafen. An dozou steet dës Regierung an hirem sozialen Engagement mam Wuert an och mat Doten. An deen aneren Drëttel ass komm, well de Staat et eleng net packt, Dir Dammen an Dir Hären. Duerfir brauche mer d'Investisseuren, duerfir brauche mer d'Privatleit a mir musse virun allem kucken, dass de ganze Constructiounssecteur um Rulle bleift.

A wann een da seet: „Dir kommt hei mat ale Konzepter ...“ Mee d'Situatioun op dem Wunnengsmarché – an ech hunn Iech hei Zuele genannt, déi kënn Der net leegnen –, déi huet nun emol dramatesch géinnert! Mir hu sécher nach ëmmer en Effort, dee muss gemaach ginn um Niveau vun der Offer, mee niewendrun musse mer awer och kucken, dass mer d'Demande erëm stimuléieren. Well wat bréngt et eis, wann x Projekte geneemegt sinn a se leien elo do? An et si jo vill Leit hei aus de Gemengen do, déi wëssen, dass bei de Baugeneemegungen, déi d'Buergermeeschteren, d'Schäfferéit an anerer ënnerschreiwene, e weesentleche Réckgang gemaach gouf par rapport zu virun.

Dann den FMI: Jo, ech fannen et awer gutt, dass d'Sozialistes Aarbechterpartei an anerer sech op den FMI beruffen. Also deen ass net dofir bekannt, dass dee lénkslasteg wier, ...

(Brouhaha)

... mee dat ass eng ... Ech war jo do op de Spring Meetings vun dem FMI. Dat Eenzegt, wat déi Leit gezielt a gezielt hunn, dat ass: „Mir brauche Wuesstum. Mir brauche Wuesstum, net nëmmen hei zu Lëtzebuerg, mee mir brauchen dat an Europa a weltwäit!“ An den FMI, jo, ech hat mat deene Leit en Echange. An ech hunn hinne gesot – an dozou stinn ech och an dat soen ech och hei op der Tribün –, si maachen eng makroekonomesch Analys vun dem ganze Wunnengsmaat, mee et ass och nach eng sozial Komponent.

Wësst Der, all Marché ka sech selwer reegelen, mee wat hu mer dervun, wann d'Leit e selwer gereegelt hunn? Si hu Problemer, fir hir Kreditter zrëckzebezuelen, si hu Problemer, fir dass hir Kreditter garantéiert ginn, a si hu Problemer, dass iwwerhaupt nach Leit accessibele Wunnengsraum hunn. Well de Patrick Goldschmidt ass richtig drop agaangen, en huet gesot: „Majo, wa mer en Desequilibrium hu vun der Offer a vun der Demand, da sinn nach just déi Happy Few, déi herno, wann net genuch nokënn a mer d'Leit net ënnerstëtzen, eppes dovunner hunn.“ Dës Regierung steet derzou, dass mer och déi sozial Kohäsion vum Land – an de Wunnengsbau gehéiert mëttlerweil zu

der sozialer Kohäsion vum dësem Land – musse ënnerstëtzen.

Mir ënnerstëtzen Eegenheemkeefe, andeem mer de bëllegen Akt an d'Luucht setzen. Ech ka mech erënnere, dass a Virwalzäiten – et ass jo net esou laang hier – méi Leit wéi dës Regierungsparteien derfir plädéiert hunn, dass mer eppes um Niveau vun dem bëllegen Akt fir Eegenheemkeefe misste maachen. Bis 1,14 Milliounen Euro bezilt eng Koppel keng Enregistrementskäschten, wa se eppes kafe geet. Ech mengen, och dat kann dës Regierung sech mat dëse Moossnamen op de Fändel schreiwene, an iwwregens och alleguerten déi Leit, déi dat hei positiv ënnerstëtzen.

Da maache mer dat selwecht och fir Locatiounswunnengen. Et kënn e bëllegen Akt fir Locatiounswunnengen. Et ass eppes Neies. Firwat? Mee well mer och Leit brauchen, déi net hir Suen einfach konservativ ... A liest haut den Artikel, en ass elo als Pushnoriicht komm vun enger grousser Lëtzebuerger Dageszeitung. Vergläicht emol eng Kéier, wiwill Leit virun zwee Joer oder dräi Joer hir Suen op de Spuerkonte stoen haten a wiwill se der mëttlerweil elo drobber stoen hunn. Mee da kucke mer, dass mer déi Suen, déi mer op de Spuerkonten hunn, och sénnvoll investéiert kréien an de Steen, fir dass déi Leit och do de Rendement kréien.

Duerfir och déi Moossnam vun dem Amortissement accélééré: 6 % Amortissement accélééré, limitéiert op ee Joer. Ech wëllt Iech awer soen, dass virun 2023, den Amortissement accélééré op 6 % fonctiounéiert huet, iwwregens an enger blo-rout-grénger Koalitioun – mee ech halen op mat Vergaangeneitsbewältigung –, wou kee Plaffong war, wéi den Amortissement accélééré vu 6 % opgehuewe ginn ass. Alleguerten déi, déi dat also haut bemängelen, misste sech vläicht och eng Kéier da mat hirer eegener Vergaangeneit op deem Punkt ausernersetzen.

Op den ëffentleche Wunnraum ass de Logementsminister agaangen. 480 Milliounen Euro sinn an engem Gesamtpak – an ech ginn dervun aus, dass dat akzeptéiert ass vun der gesamter Chamber –, deen an den abordabele Wunnraum geet. Et sinn och nach eng Kéier 315 Milliounen Euro, déi an den nächste Joren an engem pluriannuelle Programm ausgi ginn, fir d'Gemengen ze ënnerstëtzen, wa se sech un dem Wunnengsbau bedeelegen.

Da gëtt awer och eppes gemaach um Niveau vun dem soziale Wunnengsbau. Ech wëll dat awer eng Kéier soen. Wann Dir investéiert an Dir verlount Är Wunneng un d'Agence immobilière sociale, da sinn 90 % vun deem steierfräi. Et ass also eng Incitatioun, dass d'Leit och hir Wunnengen dem soziale Wunnengsbau zouféieren. Dat selwecht ass, dass Der eng Immunisatioun hutt vun der Plus-value, wann Der en Haus oder eng Wunneng verkaaft an Dir investéiert dat an eng aner Wunneng, déi dem Logement social zougefouert gëtt.

Dann ass gesot ginn – ech muss e bësse méi séier schwätzen, well soss, et deet mer leed, kommen ech net méi derduerch, mee dat sinn déi nei Reegelen vun der Chamber, Här President –: de Mal de terre. Mal de mer, Mal de terre, bon. De Mal de terre, jo, et ass e Problem. Ech ka mech awer nach gutt erënnere, an enger fréierer Fonctioun, wann Der do Wunnengsbau oder Plaz fir Wunnengsbau erschloss hutt, dann hutt Der scho bal e Crime gemaach, well Der gekuckt hutt, dass méi Wunnraum konnt erschloss ginn. Mee grad fir deem Mal de terre – an do ginn ech der Madamm Lenert vollkommene Recht – entgéintzewirken, duerfir féiere mer jo de Quart du taux global an, dass, wa

Leit also hiren Terrain verkafen a se errechen do-duerch eng Plus-value, se dann nëmmen op engem Véierel vun dem normalen Taux – an der Reegel ass dat mat 10 % – besteiert ginn.

A wann Der kuckt, wat an der Vergaangeneit lass war: D'Notairen, déi hunn deemools geschafft bis den 31. Dezember, mengen ech, bis no Tagesschluss, fir nëmmen déi Akten nach den 31. Dezember eranzekréien. Ech hoffen, net fir d'Notairen, mee fir d'Stimulatioun vun dem Wunnengsmarché, dass dat dann och dëst Joer wäert geschéien.

An dann, dat selwecht ass och, wat eng wichteg Moossnam ass, dass mer d'Steierbefreiung vun der Plus-value applizéieren, wann ee seng Terrainen dem Fonds du logement zouwennt. Dat ass nei an dat ass och eng Moossnam, déi dann hëlleft, dass de Fonds du logement méi einfach, méi séier u gréisser Areale kënn, wou e ka seng Wunnengen drop bauen.

An dann zum Schluss, Här President, wëll ech awer nach soen, ...

M. Claude Wiseler, Président | Dir hutt nach e puer Minuten.

M. Gilles Roth, Ministre des Finances | ... well dat ugeschwat gouf, richtegerweis ugeschwat gouf vu ville Parteien, dat ass e reelle Problem bei de Leit dobaussen: D'Leit hunn net alleguerten e fixen Taux, dee se gemaach hunn an där Zäit, wou en niddreg war op hiren Emprunten. Et si vill Leit, déi och nach a variablen Taux hunn. An ech mengen, dat muss een a Consideratioun zéien, well dat sinn déi vill, déi hiert Leed an hir Suergen um Enn vum Mount, wa se d'Famill musse ernieren, net onbedéngt op der Place publique dobaussen zum Ausdrock bréngen. Och deene versiche mer entgéintzekommen.

Mee och hei kann d'Regierung net alles maachen, well dat macroprudentiel – esou nennt dat sech – Reegelen si fir d'Banken vun der Commission de surveillance du secteur financier, also der CSSF, an dat geet bis erop op d'Europäesch Zentralbank fir déi systéemesch Banken an déi grouss Banken. Dir hutt eenzel staatlech Banke genannt, oder eng Staatsbank, déi do drënner fält, ënner anerem och aner Banken, wou de Staat Kapital dran huet. Déi sinn awer bereet, dass et méi einfach ass an Zukunft, fir kënnen un e Prêt ze kommen, andeem déi Exigence vun dem Eegekital, wat praktesch ëmmer muss cash do sinn – an och wann dat, enfin, entre guillemets, „nëmmen“ 200.000 Euro sinn, ass dat fir vill Leit eng Zomm, déi se net einfach kënnen, besonnesch wa se jonk sinn, op den Däsch leeën –, geännert ginn, soudass do och aner Generationen, zum Beispill staatlech Garantien, kënnen ugerechent ginn oder dass aner Wäerter mat a Betruecht kënnen gezu ginn. Dat zielt um Niveau vun dem Logement, mee dat zielt och um Niveau vun dem Accès un eege Leit.

Et ass net u mir, fir den Detail dovunner ze kommunikéieren. Ech weess awer och, ënner anerem aus Diskussiounen vum Comité du risque systémique, wou d'Zentralbank, de Finanzminister, d'CSSF dra sinn, dass ee sech deem Problem bewosst ass. An ech ginn dervun aus, dass och iwwert déi Ufuerderungen um Niveau vun dem Eegekital deemnächst wäert kommunikiert ginn.

An dann eng lescht Saach ass déi: Ech hoffen an ech ginn dervun aus, dass an der nächster Zukunft och zu där Iddi, déi ugeschwat gouf: „Wéi kann de Staat zesumme mat de Banke weidert Kapital zur Verfügung stellen, fir dass op dem Wunnengsbaumarché kann aktiv geschafft ginn?“, an den nächsten zwou Wochen déi eng oder déi aner Kommunikatioun kéint gemaach ginn.

Dir Dammen an Dir Hären, ofschléissend: Fir mech als Finanzminister bleift et hei wichteg, dass all d'Acteuren zesummeschaffen. Dat ass engersäits de Staat, dat sinn d'Banken, dat sinn d'Baufirmaen, dat sinn d'Promoteuren an, ech mengen, hei och d'Regierung, zesumme mat enger breeder Majoritéit vum Parlament.

An duerfir soen ech Iech villmools Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Roth. Ech wëll just d'Regierung dorop opmierksam maachen, datt d'Chamber Iech ganz generéis e puer Minutte bäiginn hat, fir datt Der konnt de ganzen Tour vun Äre Gedanke maachen, wat Der jo och elo an der Zäit gemaach hutt. Dat gesot, ass déi Diskussioun elo ofgeschloss. Ech gesi keng weider Wuertmeldung, also kënne mer zum nächste Punkt kommen.

Amendements

Dat ass d'Ofstëmmung ... Also éier mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8353 kommen, stëmme mer natierlech fir d'éischt iwwert déi Amendementen of, déi hei eragereecht gi si vun déi gréng a cosignéiert vun déi Lénk. Ech géif iwwert déi eenzel Amendementen, déi Iech ausgedeelt gi sinn, och, vu datt et véier Stéck sinn, natierlech een nom aneren ofstëmme loossen.

Amendement 1

A mir komme fir d'éischt zu dem Amendement Nummer 1 vun déi gréng an déi Lénk, deem als Objet huet, am Punkt 2 vum Artikel 2 d'Wuert „deux“ duerch „cinq“ ze ersetzen.

Sinn do nach Wuertmeldungen dozou?

(Négation)

Wann dat net de Fall ass, géinge mer direkt zur Ofstëmmung vun deem Amendement kommen.

Vote sur l'amendement 1

Ech maachen de Vott iwwert den Amendement 1 also op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo-Stëmmen: 25, Nee-Stëmmen: 35, a keng Abstentioun. Dësen Amendement ass also ofgeleent mat 35 Nee-Stëmme géint 25 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Yves Cruchten), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par M. Georges Engel), MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Taina Bofferding), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Dan Biancalana), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement (par M. Ben Polidori), Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Diane Adehm) et Laurent Zeimet (par M. Laurent Mosar) ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gilles Baum), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. André Bauler), MM. Luc Emering (par M. Fernand Etgen), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Guy Arendt), Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel.

Amendement 2

Da komme mer zu dem Amendement Nummer 2, och vun déi gréng an déi Lénk, deem als Objet huet, am éischten Alinea vum Artikel 8 d'Wuert „deux“ duerch d'Wuert „cinq“ ze ersetzen. Och hei si weider keng ...

(Interruption)

Dach, d'Regierung wëll d'Wuert dozou huelen. Här Minister.

M. Gilles Roth, Ministre des Finances | Ech wollt do-robber äntwerten, well et war mer duerch de Kapp gaang, wéi ech elo douewe stoung. Dat ass déi Fro: Wéi laang muss ech mäin Appartement verlounen, fir an de Genoss vun där Faveur ze kommen? Ech hat schonn eng Kéier Positioun geholl an der Chamberskommissioun do derzou.

D'Regierung huet virgesinn: zwee Joer. Mir haten och ursprüngelech fënnef Joer, gradewéi d'Kolleege vun déi gréng an hirem Amendement, ugeduecht. Et gouf eis awer – ech weess net, ob dat Iech elo zefriddestellt oder net, mee ech muss mech awer dorun halen – gesot, dass et um Niveau vum Contrôle vun der Verwaltung technesch schwieriger wier, fir dat iwwer eng Zäitschinn vu fënnef Joer nozevollzéien.

Ech wëll awer eng konkret Äntwert dozou ginn. Vu dass jo och fir alleguerten déi nei Wunnengen, déi 2024 an de Genoss vun dem Verlounen kommen, parallel den Amortissement vu 6 % spillt, mengen ech, hätten déi mannsten Interêt drun, fir dat just während zwee Joer ze verlounen an da selwer dra wunnen ze goen, well dee Moment wier den Amortissement accélééré flecten. Dat ass esou eng Kéier d'Explicatioun do derzou.

Also hei ass et esou, dass eis vun där Nobearbechtung, fir de Contrôle ze maachen iwwert déi fënnef Joer, deconseilléiert gouf. An duerfir huet d'Regierung an dem Projet de loi déi zwee Joer festgeschriwwen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Finanzminister. Dann hunn ech nach eng d'Wuertmeldung vun der Madamm Lenert. Madamm Lenert.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Merci, Här President. Ech géif gären d'Wuert huelen, fir ze soen, dass mer déi doten Explikatiounen effektiv kritt hunn an net konnte guttheeschen. An gëtt duerch Méiglechkeeten, sech do ze hëllefen, wann een dat wëll kontrolléieren. Et kann een d'Charge de la preuve renverséieren, dass een deen, deen an de Benefiss vun dësem Avantage kënnt, am Fong an d'Flicht hält, dass en am Géigenzuch dovunner muss beleeden, dass verlout ass. Do gëtt et Méiglechkeeten. A wann een dat wëll, fënnt een e Wee. Dofir konnte mer déi doten Erklärung esou net als satisfaisant zrëckhalen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Lenert. Dozou ass elo keng Wuertmeldung méi do. Da géinge mer och zum Vott vun dem zweeten Amendement kommen.

Vote sur l'amendement 2

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo-Stëmmen: 25, Nee-Stëmmen: 35. Dësen Amendement ass also ofgeleent mat 35 Nee-Stëmme géint 25 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Yves Cruchten), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par Mme Taina Bofferding), MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Dan Biancalana), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement (par M. Ben Polidori), Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Laurent Mosar) et Laurent Zeimet (par Mme Stéphanie Weydert) ;

Mme Barbara Agostino (par M. André Bauler), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. Gusty Graas), MM. Luc Emering (par M. Fernand Etgen), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Guy Arendt), Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel.

Dat heescht, den Artikel 8 vum Projet de loi bleift énnert där Form bäibehalen, wéi d'Kommissioun e virgeschloen huet.

Amendement 3

Da komme mer zum drëtten Amendement vun déi gréng an déi Lénk, deem als Objet huet, am éischten Alinea vum Artikel 9 d'Wuert „deux“ duerch „cinq“ ze ersetzen.

Sinn dozou Wuertmeldungen?

(Négation)

Ech gesinn, dat ass net de Fall.

Vote sur l'amendement 3

Da maachen ech och hei de Vott zum Amendement 3 op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo-Stëmmen: 25, Nee-Stëmmen: 35. Dësen Amendement ass also ofgeleent mat 35 Nee-Stëmme géint 25 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par Mme Taina Bofferding), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par M. Georges Engel), MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Yves Cruchten), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Dan Biancalana), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement (par M. Ben Polidori), Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise

Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp) et Laurent Zeimet (par Mme Stéphanie Weydert) ;

Mme Barbara Agostino (par M. Fernand Etgen), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. André Bauler), MM. Luc Emering (par M. Gilles Baum), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Gusty Graas), Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel.

Amendement 4

Da komme mer zum Amendement Nummer 4, och vun déi gréng an déi Lénk, deen als Objet huet, am Artikel 21 de Montant „250.000“ duerch „80.000“ ze ersetzen.

Gëtt et dozou nach Wuertmeldungen?

(Négation)

Dat ass net de Fall.

Vote sur l'amendement 4

Da maachen ech och do de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An dann ass de Vott ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo-Stëmmen: 17, Nee-Stëmmen: 35, Abstentionen: 8. Dësen Amendement ass also ofgeleent mat 35 Nee-Stëmme géint 17 Jo-Stëmme bei 8 Abstentionen.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Yves Cruchten), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par M. Georges Engel), MM. Mars Di Bartolomeo (par Mme Taina Bofferding), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Dan Biancalana), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Diane Adehm) et Laurent Zeimet (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp) ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. Gilles Baum), MM. Luc Emering (par M. Fernand Etgen), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Guy Arendt), Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. Sven Clement (par M. Ben Polidori), Marc Goergen et Ben Polidori.

Den Artikel 21 vum Projet de loi bleift also ënnert där Form bäibehalen, wéi d'Kommissionen e virgeschloen huet.

Dat gemaach, komme mer dann elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8353. Den Text steet am Document parlementaire 8353¹⁰.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8353

An och do fänkt d'Ofstëmmen elo un. Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 42 Jo-Stëmmen, 18 Nee-Stëmmen. Dëse Projet de loi ass also ugeholl mat 42 Jo-Stëmme géint 18 Nee-Stëmme bei kenger Abstention.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 8353 est adopté par 43 voix pour et 17 voix contre.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Laurent Mosar) et Laurent Zeimet (par Mme Octavie Modert) ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. André Bauler), MM. Luc Emering (par M. Fernand Etgen), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Gilles Baum), Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. Sven Clement (par M. Ben Polidori), Marc Goergen et Ben Polidori.

Ont voté non : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par Mme Taina Bofferding), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par M. Georges Engel), MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Yves Cruchten), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Dan Biancalana), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Motions

An da leien elo nach hei um Büro dräi Motiounen, déi mer och elo zur Ofstëmmung bréngen.

Motion 1

Déi éischt Motioun ass deposéiert gi vun der LSAP duerch d'Madamm Paulette Lenert. Madamm Lenert, wëllt Dir nach d'Wuert dozou huelen? Madamm Bofferding.

Mme Taina Bofferding (LSAP) | Jo, Här President, ech géif kuerz d'Wuert dozou huelen. Mir wäerten dës Motioun zrëckzéien, well déi gréng hunn déi selwecht deposéiert, ech mengen, aus pragmatische Grënn. Mir hunn der jo zwou, da ralliéiere mer eis un déi vun déi gréng.

Ech wëll just op dem Här Donnersbach seng Ausso reagéieren, dass virdrun am Interieur näischt geschitt wär. Och wann Der dat ëmmer erëm widderhuelt, gëtt et domadder net méi wouer. Et kann ee vläicht mam Contenu vum Projet de loi net d'accord sinn, mee ech mengen, et kann een net reprochéieren, dass net geliiwert ginn ass. De Projet de loi läit do. Deen ass deemools an enker Zesummenaarbecht mat der Finanzministesch, mam Logementsminister ausgeschafft ginn.

An dofir eebe grad och déi Motioun, dass endlech Neel mat Käpp solle gemaach ginn, dass endlech dat Gesetz gestëmmt gëtt. An ech hoffen, dass déi

nei Regierung do net ze vill Waasser wäert an de Wäi schëdde goen, dass mer och dat Gesetz kënne matstëmmen, well et ass wichteg – ech mengen, d'Ora-teuren hu sech dozou geäussert –, dass mer endlech déi Reformen do kréien.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Gutt. Domat wär dann en fin de compte d'Motioun Nummer 1 zrëckgezunn.

(La motion 1 de Mme Paulette Lenert est retirée.)

Motion 2

Da géinge mer zur Motioun Nummer 2 kommen, och vun der LSAP, och vun der Madamm Lenert deposéiert. Madamm Lenert, wëllt Dir nach d'Wuert zu där Motioun huelen?

(Négation)

Dat ass net de Fall.

Wie wëllt dozou Stellung huelen? Si Wuertmeldungen do? Den Här Baum, den Här Bausch. Här Baum.

M. Gilles Baum (DP) | Merci fir d'Wuert, Här President. Hei gëtt eng Strategie gefuerdert. Wann ech elo géif soen: „Mir stëmme dat hei mat“, da wär et jo, wéi wa mer keng Strategie hätten. Dat ass awer net de Fall. D'Strategie ass ganz kloer am Koalitionsaccord festgehalen. Am Koalitionsaccord sinn d'Iddie vun der CSV a vun der DP agefloss fir dat, wat mer am Logement wëlle maachen. Doriwwer eraus gëtt et e Plan sectoriel „Logement“, op deem geschafft gëtt.

Dann hätt Der gären en detailléierte Plang, wat d'Acquisitionen ugeet. Heiansdo triede Leit u mech erun, déi soen: „Ass dat näischt fir d'Gemeng?“, oder: „Ass dat näischt fir de Staat?“ Da maachen ech d'Relationen zum Staat, well mer an der Gemeng am Moment aner Prioritéiten hunn. Fir esou en detailléierte Plang opzestellen, ech mengen, dass dat net méiglech ass, well dat evolutiv ass. Wéi gesot, ech proposéiere menger Fraktioun, déi heiten net matzestëmme.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum. Dann huet den Här Bausch d'Wuert gefrot.

M. François Bausch (déi gréng) | Här President, mir stëmme déi Motioun mat, well mer se berechtigt fannen, well mer eis, éischters, net wëlle verloossen op déi vag Saachen, déi am Koalitionssoffkommens stinn an där heiter Fro, an zweetens, well mer och vum Inhalt hier dat, wat do steet, absolutt pertinent fannen. Duerfir stëmme mer se mat.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bausch. Dann hunn ech eng Wuertmeldung vum Här Goergen an duerno d'Madamm Lenert.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Mir wäerte se och matstëmme. Haut gouf vill vum Logement abordable geschwat, mee ech mengen, déi eenzel Riedner hu sech awer allegueret vläicht eppes aneres drënner virgestallt, well et ass eigentlech e Wuert, wat wäit gefaasst ass. Deen ee schätzt et esou an, deen anere schätzt et esou an, sief et vum Montant, sief et vun deem, wat gebaut gëtt. Dofir wär et wierklech interessant, wann d'Chamber sech eng Kéier géng d'Aufgab ginn, fir konkret iwwert de Logement abordable ze schwätzen. Dir frot elo eng Strategie. Ob dat eng Strategie direkt muss sinn, déi 100 % ofdeckt, oder einfach emol déi Diskussioun ze féieren ..., mee et wär awer wichteg, wa mer am Logement wëlle virukommen, dass mer déi

Diskussioun féieren iwwert de Logement abordable, natierlech och mat de Gemengen zesummen, wéi Der schreift.

Also, wann ech se esou liesen, schwätzt eigentlech guer näischt dergéint, well wann een haut op d'Tribün gaangen ass an et huet ee gesot: „Mir wëlle méi Logement abordable“, misst een eigentlech als Konklusioun dat heite matstëmmen, well et geet jo ëm eng Strategie. Dir hutt jo net festgeluecht, wéi eng Strategie et wäert sinn. Et geet drëm, fir emol iwwerhaupt eng Strategie auszeschaffen. Duerfir wäerte mir se matstëmmen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Goergen. Madamm Lenert.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Jo, merci, Här President. Ech sinn e bëssen iwwerrascht. Ech hat u sech, wéi ech dem Här Meisch nogelauschert hunn, d'Gefill, dass dat genau an déi Richtung geet wéi dat, wat mer fuerderen. Hei geet et eebe justement drëm, an eng nächst Dimensioun ze goen. Mir hu richtungsweisend Instrumenter, dat ass kloer. D'Richtung ass ginn.

Hei geet et drëm, vill méi konkret ze ginn, eeben ewech vun deem Cas par cas, mee eng Stratégie d'acquisition vusäite vun der Regierung, wou ee sech e Plang gëtt, wou ee seet: „Mir huelen deen doten an deen dote Budget a mir kafe mat Wäitsicht Terrainen op, an zwar proaktiv, net just do, wou sech zoufälleg eng Geleeeënheet bitt.“ Dat wäert et och ëmmer ginn, selbstverständlech, an dat ass och gutt, mee et geet drëms, wierklech hei richtig aktiv akafen ze goen, an zwar mat enger Wäitsicht, fir wierklech dee Foncier disponibel ze hunn, dee mer brauchen. Wa mer iwwert déi fënnel Joer, iwwert déi siwe Joer eraus wëlle weider grouss Projeten ugoen, ass et dat, wat gemengt ass mat dëser Motioun.

Dofir sinn ech e bësselchen iwwerrascht. Ech war u sech ganz zefridden, wéi ech d'Wierder héieren hu vusäite vun der Regierung, well ech geduecht hunn, mir géifen do an eng Richtung zéien, mee dat schéngt net de Fall ze sinn. Dat ass schued, mee vläicht ass et och einfach e Mëssverständnis vun deem, wat gemengt ass, vun deem, wat um Pabeier steet.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Lenert. Här Donnersbach, Dir hutt nach d'Wuert gefrot.

M. Alex Donnersbach (CSV) | Ech wollt just soen, datt mer eis dem Här Baum sengem Rasonement hei uschlëissen an och déi Motioun net wäerte matstëmmen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Donnersbach. Sinn nach aner Wuertmeldungen do?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Da stellen ech och dës Motioun zum Vott.

Vote sur la motion 2

De Vott fänkt un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 20 Jo-Stëmmen, 35 Nee-Stëmmen bei 5 Abstentionen. Domat ass dës Motioun mat 35 Nee-Stëmmen géint 20 Jo-Stëmmen bei 5 Abstentionen ofgeleent.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Georges Engel), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par M. Yves Cruchten), MM. Mars Di Bartolomeo (par Mme Taina Bofferding), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Dan Biancalana), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement (par M. Ben Polidori), Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Diane Adehm) et Laurent Zeimet (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp) ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. Fernand Etgen), MM. Luc Emering (par M. Gilles Baum), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Guy Arendt), Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Motion 3

An domat wär och dëse Punkt vum Ordre du jour da fäerdeg, ausser datt mer nach eng Motioun vun dem Här Bausch hunn, déi mer dann huelen. Et war bal fäerdeg, Här Bausch, mee elo komme mer zu Ärer Motioun. Wëllt Dir d'Wuert dozou nach eng kéier huelen?

(Négation)

Dir hutt alles erkläert.

Sinn nach aner Wuertmeldungen do? Den Här Baum, d'Madamm Schoos. Jo, Här Baum.

M. Gilles Baum (DP) | Merci fir d'Wuert, Här President. Effektiv, d'Motioun 1, déi zréckgezu ginn ass, an d'Motioun 3, déi si sech ganz, ganz änlech. Ech wollt Iech awer soen, dass mer déi heite Motioun aus zwee Grënn net wäerte matstëmmen. Den éischte Grond: well hei en Zäitdelai drasteet, wéini mer dat musse maachen. Dat ass den éischte Grond.

Den zweete Grond ass awer deen: Dat nennt sech un den Inneminister. An den Här Inneminister ass de Mëtten net hei. An dofir, mengen ech, huet hien och net d'Méiglechkeet, fir heizou Positioun ze bezéien. Dofir wäert meng Fraktioun se net stëmmen.

(Brouhaha)

Alles mat der Rou. Alles mat der Rou. Ëmmer cool bleiwen, net scho Schnappootung kréien. Well mer awer alleguerde ganz cool sinn a well mer allegueren Interêt hunn, dass dat heite weidergeet, wollt ech Iech proposéieren, dass mer géifen eng Jointe organiséieren, esou séier wéi et elo geet, tëschent dem Logement an dann dem Interieur, fir dass den Här Minister do d'Geleeeënheet huet, fir eis soen ze kommen, wéi wäit e mat deene Projeten ass. Voilà!

(Interruptions)

M. Claude Wiseler, Président | Ok. Ass nach eng aner Wuertmeldung do? Ech hunn den Här Goergen an ech huelen den Här Bausch dann zum Schluss als Auteur. Här Goergen.

(Interruption)

Pardon, Här Goergen, et deet mer leed, d'Madamm Schoos war vir. An dann huele mer den Här Goergen.

Mme Alexandra Schoos (ADR) | Villmools merci, Här Chamberspräsident. Ech mengen, et wäert kee verwonneren: Mir wäerten déi Motioun net matstëmmen. Mir bleiwe bei där Meenung, dass en Impôt sur la non-occupation de logements net zifürend ass. An eis Proposition ass ëmmer nach eng Ännerung am Droit civil, fir dass mer do méi Wunnengen an d'Locatioun kréien. Mee mir sinn op jidde Fall géint eng Steuer op de Leerstand. Villmools merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Schoos. Dann ass et elo um Här Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Mir wäerte se natierlech matstëmmen, well mer och der Meenung sinn, dass eidel stoend Wunnengen an Terraine sollte mobiliséiert ginn. Mir sinn net ganz averstane mat der Formule, déi deemools proposéiert gouf, wéi zum Beispill dass d'Celibatairé méi bestrooft ginn an där Formule wéi déi aner Leit, mee dat ass en Detail, deen een herno soll klären.

Dass hei en Datum drasteet, also ech fannen dat elo guer net schlëmm. Den Här Bausch huet geschriwwen: „drëtt Trimester dëst Joer“. Also bis dohinner hätt een dat awer locker hikritt. Dat war elo net eng ze staark Fuerderung.

Ech muss awer e bësse schmunzelen, wann Der sot, wann den Inneminister net do wär, kéint Der net eng Positioun huelen. Also ech mengen, d'Parlament ass schonn esou staark, dass och e Parlament eng Meenung kann hunn. An alle 60 si mer gewielt. Mir mussen net op e Minister waarden, fir iergendeng Äntwert ze hunn.

Ech hoffen da just, wann Der déi Jointe maacht, wat ech begrëssen ...

M. Gilles Baum (DP) | Also ech mengen zwar schonn, dass mer de Minister mussen hunn, fir heipeng eng Äntwert ze kréien.

M. Marc Goergen (Piraten) | Dann hu mer eng aner Vue vum Parlamentarismus. Fir eis ass d'Chamber déi, déi d'Entschedungen hëlt, an d'Chamber déi, déi d'Linn virgëtt, an net de Minister, dass eng eenzel Persoun et mécht.

(Brouhaha)

Mee do komme mer an eng aner Diskussioun. Zu der Jointe vum Logement a vum Interieur: Dat begrësse mer. Mir hoffe just, dass déi dann och iwwerdroe gëtt, well et ass leider hei a leschter Zäit usus, dass, wann eng Kommissioun nämlech iwwerdroe soll ginn an dat ëmmer esou ass, wann eng Jointe ass, dass déi net méi iwwerdroe gëtt an déi Transparenz dann net do ass. Deementspreechend géinge mer begrëssen, dass hei dann déi Jointe och géing iwwerdroe ginn.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Dat ass richtig, Här Goergen. Ech wëll Iech awer just drop opmierksam maachen, datt dat d'Applikatioun vun eisem Reglement an dësem Moment ass. An dat musse mer evaluéieren um Enn vum Joer, mee dat maache mer dann an där nächster Etapp.

(Interruption par M. Marc Goergen)

Den Här Wagner huet d'Wuert gefrot an duerno ginn ech et dem Här Bausch. Här Bausch, ech huelen Iech als Leschten, als Auteur, drun. Här Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. Jo, mir mussen iergendeng kéier och Neel mat Käpp maachen. A mir sinn eis jo all eens, datt ee vun de Probleemer hei zu Lëtzebuerg justement d'Spekulatioun op den Immobilien ass. Ech mengen, egal wie ka ronderëm fueren a gesinn ... Wann ech

kucken an der Géigend, wou ech wunnen, am Norde vun der Stad an esou weider, do gëtt et Haiser, déi warscheinlech schonn zënter den 90er-Joren onbesat sinn, wéi ech Teenager war, hunn ech heiansdo emol den Androck.

Une voix | Ass dat scho sou laang hier?

(Hilarité)

M. David Wagner (déi Lénk) | Jo, jo, et ass scho sou laang hier. Et ass scho sou laang hier.

M. Claude Wiseler, Président | Fuert weider, Här Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Déi falen op. An ech mengen, jidderee kann déi Erfahrung och maachen. D'autant plus, wat och e bëssen erstaunlech war: Während dem Walkampf war ech op eng Table ronde, wou den eeemolege Premierminister sech awer och erstaunlecherweis op eemol derfir ausgeschwat huet, datt een och misst Spekulationsobjekter staark besteieren, woubäi e mech als Buergermeeschter vun der Stad Lëtzebuerg ëmmer beléiert hat, datt een dat net kéint maachen.

Bon, ech mengen, et gëtt e Konsensus, fir dat ze maachen. Et kann net sinn, datt Lëtzebuurger aner Lëtzebuurger ausbeuten, wéi deemools de Jean-Claude Juncker gesot huet, mee et bleift ëmmer bei Parolen. An iergend eng Kéier muss een handelen. An ech mengen, dat wier dee richtige Moment.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner. Här Donnersbach.

M. Alex Donnersbach (CSV) | Jo, ech wollt nach eng Kéier och kuerz soen, datt d'CSV dës Motioun net ka matstëmmen. Ech mengen, de Rasonement hat ech virdu schonn eng Kéier duergeluecht. Ech mengen, et ass vill Zäit an d'Land gezunn, fir déi do Méiglechkeet ëmzesetzen an de leschte Joren. den Innenminister schafft mat Héichturbo dorunner, datt dee Projet weidergeet. An ech mengen, soubal e fäerdeg ass, wäert en eis en och presentéieren. Mir brauche keng Motioun, fir elo nach en Delai ze setzen. Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Donnersbach. Dann ass et um Här Bausch.

M. François Bausch (déi gréng) | Jo, merci, Här President. Hei ass am Fong eng gutt Veranschaulichung, wéi d'Prioritéit gesat sinn. Mir hunn de Mëtteg iwwer eppes hei ofgestëmmt. Ech hu gesot, d'Mobiliséierung vu Bauland an och d'Mobiliséierung vun eidel stoende Wunnengen, alles dat wär dat Substanziell, wa mer gären d'Logementskris eng Kéier léisen.

Dat wonnert mech also guer net. Ech hunn dat och materlief an der leschter Legislaturperiod. Haapt-sächlech war och do an där Koalitioun, wou ech do war, ëmmer eng Partei, déi hei ëmmer mat zwee Féiss op der Brems gestanen huet. Et wonnert mech och guer net, datt de Staatsrot esou vill Opposition-formellen zu deem Gesetzesprojet vum Henri Kox gemaach huet, well hei geet ëm d'Substanz, ëm d'Essenz, wat de Grondproblem ass zu Lëtzebuerg, wa mer iwwert de Logement schwätzen.

A vu datt mer awer elo scho laang dorobber waarden, dee Projet laang deposéiert ass, och d'Regierung scho gutt Zäit hat, fir sech Gedanken doriwwer ze maachen, vu datt jo do eng Urgence besteet, fannen ech, datt den Delai, den do dragesat ginn ass, guer net iwwerdrifwen ass – zumindest fir de Jeu vun Amendementen eranzeginn, well et muss ee jo wëssen, déi gi jo bei de Staatsrot zeréck. Dat wëllt dann nach net heeschen, datt mer dann um Enn vun der Litanei ukomm sinn.

Ech wëll hei nach eng Kéier drun erënneren: Ech hat an der éischter Legislaturperiod, wou ech Minister war, 2013–2018, d'Landesplanungsgesetz reforméiert. Ech wollt dat deemools mat vill Elan reforméieren an ech sinn ëmmer erëm un esou Saache wéi där hei gescheitert beim Staatsrot. Ech hu fënnf Joer gebraucht, ier ech mam Staatsrot eng Eenegung hat. Ech hu vill Saache missen erausgehen, déi all an deem heite Kontext ze gesi sinn, fir datt herno dat Landesplanungsgesetz duerchgaangen ass – wat d'Basis iwwregens war fir d'Plan-sectorellen, ënner anerem och fir dee vum Logement, den haut elo applizéiert ka ginn.

Also, dat heiten, och wann d'Amendementen vun der Regierung kommen, wa se an eng Richtung ginn, déi deem heite Problem gerecht gëtt, da wäert Der emol gesinn, da wäerte se nach x-mol bei de Staatsrot zeréckgoen. An duerfir kënne mer do keng Zäit méi verléieren!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bausch.

Also komme mer elo zur Ofstëmmung iwwert dës Motioun.

Vote sur la motion 3

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An dann ass de Vott ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 20 Jo-Stëmmen, 40 Nee-Stëmmen. Dës Motioun ass also ofgeleent bei 40 Nee-Stëmme géint 20 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par Mme Taina Bofferding), Francine Closen, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt (par M. Yves Cruchten), MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Dan Biancalana), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring;

MM. Sven Clement (par M. Ben Polidori), Marc Goergen et Ben Polidori;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Laurent Mosar) et Laurent Zeimet (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp);

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. Fernand Etgen), MM. Luc Emering (par M. Gilles Baum), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Guy Arendt), Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Domat wär elo dës Punkt definitiv ofgeschloss.

7. Heure d'actualité du groupe politique LSAP au sujet de la situation au Proche-Orient (suite)

Éier mer dann zu dem Projet de loi 8357 kommen, géng ech gär op de Punkt zeréckkommen, dee mer virdrun net ofgeschloss haten, an zwar den iwwert d'Resolutioun, déi den Här Graas eragereecht huet.

Ech hoffen, den Här Graas huet eis elo eng gutt Nouvelle ze erzielen an duerfir kritt hien d'Wuert.

(Interruption)

Ech hoffen. Dat gesi mer elo.

Résolution 1 (suite)

M. Gusty Graas (DP) | Merci, Här President. Ech maachen et och ganz kuerz.

Et war keng einfach Gebuert, mee et war awer keng Cesarienne. An ech soen dofir all deenen Acteuren, déi dorun deelgeholl hunn, fir datt aus där Gebuert hei e schéint Produkt erauskënnt, e ganz grouse Merci.

Mir hunn elo, wéi gesot, eng adaptéiert Resolutioun, ënner anerem och dank de Virschléi vun der ADR, awer och nach aner Kolleegen hunn am Laf vun der Debatt nach eng Kéier e bëssen um Text gefeilt, mam Resultat, datt sämtlech Fraktiounen an och Sensibilités politiques hir Énnerschrëft ënnert dat Dokument hei gesat hunn, wat mech perséinlech natierlech erfreet.

An ech mengen, et ass e gutt Zeechen, dat mer haut dann och als Chamber setzen, datt mer wierklech unanime hannert där ganzer Konfliktsituatioun am Noen Oste stinn an datt mer och als Chamber dee Moment och der Effentlechkeet an och der internationaler Communautéit matdeelen, wéi eis Positioun ass. An dowéinst, Här President, géng ech Iech dann elo awer definitiv déi lescht Versioun vun där Resolutioun iwwerreechen. Ech soen Iech Merci.

Résolution 1 modifiée

La Chambre des Députés,

– rappelant sa motion au sujet d'un cessez-le-feu immédiat à Gaza, adoptée à l'unanimité en séance plénière le 16 janvier 2024 ;

– considérant que l'Assemblée générale des Nations Unies adopta, le 10 mai 2024, une résolution en faveur de l'admission de l'État de Palestine à l'ONU par une majorité absolue, y compris par la voix du Luxembourg, et rehausse son statut d'Observateur permanent ;

– considérant que le département d'État des États-Unis critiqua, dans son rapport du 10 mai 2024, Israël au sujet du manque de protection de la population civile dans la bande de Gaza ;

– constatant que l'opération militaire lancée par Israël à la suite des attaques terroristes du 7 octobre 2023 fit un grand nombre de victimes civiles dans la bande de Gaza ;

– saluant les contributions en aide humanitaire d'urgence fournie par le Grand-Duché de Luxembourg dans la bande de Gaza et dans la région ;

– condamnant l'attaque brutale par le Hamas contre Israël en date du 7 octobre 2023 au cours de laquelle environ 1.200 personnes furent tuées et environ 250 personnes furent prises en otage ;

– soulignant qu'un cessez-le-feu en novembre 2023 conduisit à la libération de 105 otages par le Hamas ;

– notant que chaque État a le droit de défendre ses citoyens contre des attaques terroristes, et ce dans les limites de la proportionnalité tout comme dans le respect du droit international humanitaire ;

– rappelant le droit à l'existence de l'État d'Israël ;

– affirmant que la résolution du conflit israélo-palestinien passe invariablement par la solution des deux États basée sur la négociation des parties concernées, soutenue de manière constante par le Luxembourg et l'Union européenne, impliquant la coexistence et la reconnaissance mutuelle de deux États démocratiques et souverains, à savoir l'État d'Israël et l'État de Palestine ;